

رئیس جمهوری در بازدید از وزارت نفت:

افزایش تولید و صادرات برگ زرین کارنامه دولت است

پارسیان از تولید گاز تا تامین خوراک بنزین

اشاره

پالایشگاهی به وسعت

حضور رئیس جمهوری در ساختمان مرکزی وزارت نفت

سید ابراهیم رئیسی صبح دوشنبه، ۲۹ آبان ماه در ادامه فرآیند «نظارت ستادی بر دستگاه‌های اجرایی» به وزارت نفت آمد و در جمع مدیران این وزارتخانه، ضمن استماع گزارش عملکرد این مجموعه، رهنمودها و پیشنهادهای مهمی برای ارتقای کیفی و کمی عملکرد این وزارتخانه ارائه کرد.

شنبه ۴ آذر ۱۴۰۲

نشانی: تهران، خیابان طالقانی، رو به روی ساختمان مرکزی وزارت نفت
ساختمان شماره ۳۴ نفت-طبقه چهارم
تلفن: ۶۱۶۲۶۰۸۴
فکس: ۶۶۴۹۱۳۰۹
اداره کل روابط عمومی وزارت نفت
جمهوری اسلامی ایران

www.mashal.ir

MASHAL.MOP.IR

Email: mashal@mop.ir

از طریق اسکن بارکد «کیو آر» وارد سایت
مشعل شوید.

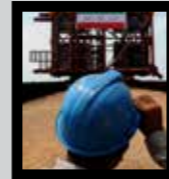
۴۲

خانواده نفت

اولین اشتباه، آخرین
اشتباه بود

۳۲

پژوهش

شاگرد اولی در
دوسال پیاپی

۴۰

موزه و تاریخ نفت

سفر به موزه نفتی
لوک اوایل

۳۴

بین الملل

سرمایه گذاری امارات
در انرژی های پاک

۴۲

پتروشیمی

افق روشن صادرات
کفالیست

ماموریت تازه منطقه عملیاتی کیش شرکت نفت فلات قاره تشریح شد

زیبا اما سخت

سابقه فعالیت صنعت نفت در جزیره کیش که به منظور کشف ظرفیت گازی در خلیج فارس، نخستین بار با پروژه مطالعاتی «ارزیابی افق های رسوبی گروه دهرم» از سوی شرکت نفت فلات قاره ایران انجام شد، به سال ۱۳۷۵ بازمی گردد. با تعمیق چاه قبلی و حفر چاه جدید در سال ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۳ همچنین اثبات ظرفیت های هیدروکربوری در مخزن دهرم کیش به ظرفیت ۴۸ تریلیون فوت مکعب (TCF) نقطه آغازی شد بر شروع فعالیت شرکت نفت فلات قاره ایران در این گستره از کشور و گازسانی به جزیره کیش، ساخت ایستگاه تقویت فشار گاز، همچنین توسعه میدان گازی کیش و دیگر شرایط مطلوب در این جزیره برای استقرار سیستم های پشتیبانی، عوامل مهم و بالقوه ای شدند برای تبدیل آن به یک منطقه عملیاتی.

نایب قهرمانی شرکت ملی نفت
در مسابقات فوتسال کارکنان
دولت

۴۶

گفت و گو با همکار مناطق نفت خیز جنوب و داور فوتبال و فوتسال:

قضاوت در فوتسال سخت تر
از فوتبال است

۴۴

توسعه نرم افزار شبیه ساز
برای مدیریت بهینه شبکه گاز کشور

نرم افزار شبیه ساز عملکرد شبکه گاز به عنوان ابزاری کارآمد به منظور بهینه سازی فرآیندهای پشتیبانی و تصمیم گیری در مراکز دیسپچینگ شرکت ملی گاز ایران تولید می شود. رضا نوشادی، مدیرعامل شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران در نشست پروژه طراحی، نصب و راه اندازی نرم افزار بومی شبیه ساز آنلاین شبکه سراسری گاز ایران که با حضور مدیران شرکت ملی گاز ایران و رئیس دانشگاه علم و صنعت ایران برگزار شد، گفت: مدیریت شبکه گاز اکنون به صورت سنتی و به همت کارشناسان مستقر در مراکز دیسپچینگ انجام می شود و این عزیزان بر اساس تجربه، مقادیری همچون فشار و دبی را در نقاط مختلف این شبکه عظیم تنظیم می کنند.

۳۸

رهبر معظم انقلاب اسلامی:

دولت های اسلامی
مانع از رسیدن
انرژی و کالا به رژیم
صهیونیستی شوند

۴

رئیس جمهوری
در بازدید از وزارت نفت:

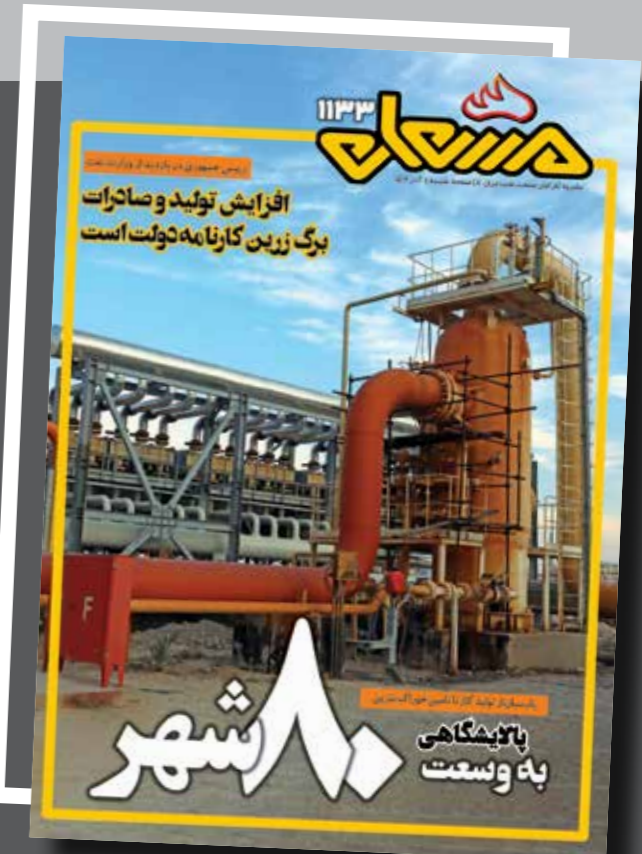
افزایش تولید و
صادرات بزرگ
زرین کارنامه
دولت است

۶

وزیر نفت خیر داد

رشد اقتصادی بی سابقه
۲۵/۶ درصدی
در گرو نفت و گاز

۴

عکس جلد: مجتبی محمد علی

دولت‌های اسلامی مانع از رسیدن انرژی و کالا به رژیم صهیونیستی شوند

رهبر معظم انقلاب اسلامی:

رهبر معظم انقلاب اسلامی اظهار کردند: کار اصلی آن است که شریان و جریان حیاتی رژیم صهیونیستی قطع شود و دولت‌های اسلامی مانع از رسیدن انرژی و کالا به این رژیم شوند. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، فرمانده کل قوا (یکشنبه، ۲۸ آبان‌ماه) با حضور در دانشگاه علوم و فنون هوافضای عاشورا، به‌مدت یک ساعت و نیم از آخرین دستاوردهای نیروی هوافضای سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در محل نمایشگاه دائمی این نیرو بازدید کردند. در این نمایشگاه که شامل بخش‌های موشکی، پهپادی، پدافندی و فضایی بود، دستاوردهای جدید و به‌روز شده دانشمندان و متخصصان جوان نیروی هوافضای سپاه پاسداران تحت عنوان «از ایده تا محصول تمام ایرانی» به نمایش گذاشته شده بود. هم‌زمان با حضور رهبر انقلاب اسلامی در این نمایشگاه، از موشک کروژ ها پیرسونیک «فاج ۲»، سامانه پدافندی متحرک «مهران» و سامانه ارتقا یافته «۹ دی»، همچنین پهپاد «شاهد ۱۴۷» رونمایی شد. آخرین اقدام‌ها و پیشرفت‌ها در حوزه موشک ماهواربر و وار سال ماهواره به‌فضا، بخش دیگری از این نمایشگاه بود. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای پس از بازدید از نمایشگاه دستاوردها و توانمندی‌های نیروی هوافضای سپاه در جمع فرماندهان و مسؤولان دانشگاه علوم و فنون هوافضای عاشورا، بازدید از این نمایشگاه را شیرین و مطلوب خواندند و مهم‌ترین ویژگی آن را نیازسنجی صحیح و تمرکز علمی و تحقیقاتی بر نیازها برشمردند. ایشان رسیدن به چنین دستاوردهای علمی را ناشی از انگیزه متکی بر عزم و ایمان دانستند و تأکید کردند: هرچا جوان‌های ما با عزم و ایمان وارد شدند، توانستند کارهای بزرگی انجام دهند و در این نمایشگاه هم نشانه‌های عزم و ایمان کاملاً مشهود بود. رهبر انقلاب اسلامی، یکی دیگر از ویژگی‌های نمایشگاه هوافضای سپاه را، ابتکار و نوآوری برشمردند و خاطر نشان کردند: البته نباید به سطح کنونی موفقیت‌ها راضی بود، زیرا بخش‌های مختلف نظامی و غیر نظامی در دنیا به‌صورت مستمر در حال حرکت و پیشرفت هستند و ما باید تلاش کنیم تا عقب‌نمانیم. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، حرکت و پیشرفت در مجموعه‌های

نیروهای مسلح را سریع و مطلوب خواندند و با تأکید بر لزوم کاهش پیدا نکردن شتاب حرکت، افزودند: ما در برخی بخش‌های کشور وضعمان خیلی خوب است، اما در برخی بخش‌ها وضعمان خوب نیست و کمبود و نقص وجود دارد که در این بخش‌ها نیز باید با تشخیص صحیح نیازها، به سمت برطرف کردن نقطه نیاز حرکت کرد.

رهبر انقلاب اسلامی در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به تحولات فلسطین و استمرار جنایات رژیم صهیونیستی در غزه گفتند: قضایای غزه بسیاری از حقایق مکتوم را برای مردم دنیا

آشکار کرد که یکی از این حقایق، طرفداری سران کشورهای غربی از تبعیض نژادی است.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای رژیم صهیونیستی را مظهر تبعیض نژادی خواندند و گفتند: صهیونیست‌ها خود را نژاد برتر می‌دانند و بقیه آحاد بشر را نژاد پست به حساب می‌آورند و به همین دلیل است که بدون احساس ناراحتی وجدان، چند هزار کودک را به قتل رسانده‌اند.

ایشان تأکید کردند: هنگامی که رئیس‌جمهور آمریکا، صدراعظم آلمان، رئیس‌جمهور فرانسه و نخست‌وزیر انگلیس، با آن همه ادعا

از چنین رژیم نژادپرستی حمایت و به آن کمک می‌کنند، به‌معنای طرفداری این آقایان از تبعیض نژادی به‌عنوان نفرت‌انگیزترین مسائل دنیاست.

رهبر انقلاب اسلامی خاطر نشان کردند: دولت‌های اسلامی حداقل برای یک مدت محدود رابطه سیاسی خود را با رژیم صهیونیستی قطع کنند.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای افزودند: ملت‌ها باید با ادامه تجمعات و تظاهرات خود، نگذارند مظلومیت ملت فلسطین فراموش شود. ایشان در پایان تأکید کردند: ما به وعده الهی یقین داریم و به آینده نیز امیدواریم و به وظیفه خود عمل خواهیم کرد.

سخنگوی کمیسیون تلفیق بر نامه هفتم توسعه:

پیشنهاد واریز یارانه بنزین به کارت ملی افراد رأی‌نیاب

وی افزود: در لایحه پیشنهاد شده بود که دولت اجازه

سخنگوی کمیسیون تلفیق برنامه هفتم توسعه گفت: پیشنهاد مکلف شدن دولت در برنامه هفتم توسعه به واریز یارانه بنزین به کارت ملی افراد در کمیسیون تلفیق رأی‌نیابورد. محسن زنگنه درباره مصوبه (شنبه، ۲۷ آبان‌ماه) کمیسیون تلفیق برنامه هفتم توسعه درباره حامل‌های انرژی اظهار کرد: یک پیشنهاد در کمیسیون تلفیق از سوی کمیته انرژی مطرح شد مبنی بر اینکه دولت مکلف است از ابتدای برنامه هفتم، یارانه بنزین را به کارت ملی افراد واریز کند و افراد می‌توانند سهمیه و یارانه خود را در بازاری که تشکیل می‌شود با یکدیگر مبادله کنند که این پیشنهاد در کمیسیون تلفیق رأی‌نیابورد، بنابراین تکلیفی به دولت نشده است.

ایشان گفتند: رژیم صهیونیستی با وجود بمباران‌های گسترده در غزه، تاکنون در حرکت خود ناکام بوده است، زیرا از ابتدا گفتند که هدف ما نابودی حماس و مقاومت و زمین‌گیر کردن آنهاست، اما با گذشت بیش از ۴۰ روز و با به‌کارگیری همه توان نظامی خود، هنوز نتوانسته‌اند این کار را انجام دهند. رهبر انقلاب اسلامی بمباران وحشیانه بیمارستان‌ها و زنان و کودکان در غزه را نشانه عصبی بودن شدیدسران رژیم صهیونیستی از شکست خود دانستند و افزودند: شکست رژیم صهیونیستی در غزه، یک واقعیت است و پیشروی و ورود به داخل بیمارستان‌ها و با خانه‌های مردم، پیروزی نیست، زیرا پیروزی به‌معنای شکست دادن طرف مقابل است که رژیم صهیونیستی تاکنون نتوانسته است به آن دست یابد و در آینده هم نخواهد توانست. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با تأکید بر اینکه ابعاد این نتوانستن فراتر از رژیم صهیونیستی است، گفتند: این نتوانستن به معنای نتوانستن آمریکا و کشورهای غربی نیز است و اکنون همه دنیا با این حقیقت مواجه شده است که یک رژیم دارای امکانات و تجهیزات مفصل و پیشرفته نظامی نتوانسته است بر طرف مقابل خود که هیچ‌یک از این امکانات را ندارد، غلبه کند.

ایشان همچنین درباره وظایف و عملکرد دولت‌های مسلمان نیز افزودند: برخی دولت‌های اسلامی به ظاهر در مجامع، جنایات رژیم صهیونیستی را محکوم کردند و برخی هم تاکنون محکوم نکرده‌اند، اما این، قابل قبول نیست. کار اصلی آن است که شریان و جریان حیاتی رژیم صهیونیستی قطع شود و دولت‌های اسلامی مانع رسیدن انرژی و کالا به این رژیم شوند.

رهبر انقلاب اسلامی خاطر نشان کردند: دولت‌های اسلامی حداقل برای یک مدت محدود رابطه سیاسی خود را با رژیم صهیونیستی قطع کنند.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای افزودند: ملت‌ها باید با ادامه تجمعات و تظاهرات خود، نگذارند مظلومیت ملت فلسطین فراموش شود. ایشان در پایان تأکید کردند: ما به وعده الهی یقین داریم و به آینده نیز امیدواریم و به وظیفه خود عمل خواهیم کرد.

معاون وزیر نفت در امور گاز خبر داد

تمدید قرارداد فروش گاز به نیروگاه‌های

بغداد در آینده نزدیک

معاون وزیر نفت در امور گاز گفت: براساس توافق ایران و عراق کارگروهی متشکل از کارشناسان دو طرف روی موضوع تمدید قرارداد فروش گاز به نیروگاه‌های بغداد کار خواهند کرد تا پیش از پایان سال میلادی این قرارداد تمدید شود. مجید چگنی با اشاره به دیدار اخیر جواد اوچی، وزیر نفت با زیاد علی فاضل، وزیر برق عراق و تمایل این کشور برای توسعه روابط گازی تهران-بغداد اظهار کرد: هم‌اکنون دو کشور در حوزه انرژی روابط سطح بالایی دارند و مسؤولان هر دو طرف تمایل زیادی برای تقویت این روابط دارند. وی با بیان اینکه سال‌هاست بخش مهمی از انرژی عراق از سوی ایران تأمین می‌شود، افزود: قرارداد فروش گاز به نیروگاه‌های استان بغداد در شرف اتمام بوده و طرف عراقی با جدیت به‌دنبال تمدید آن است. مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران تصریح کرد: با موافقت وزیر نفت و با توجه به نیاز کشور دوست و برادر عراق به گاز، قرار بر این شد بزودی پس از مذاکرات و انجام توافق‌های دوجانبه، قرار داد فروش گاز به نیروگاه‌های بغداد تمدید شود، براساس توافق دو طرف کارگروهی متشکل از کارشناسان ایرانی و عراقی روی این موضوع کار خواهند کرد تا پیش از پایان سال میلادی این قرار داد تمدید شود. چگنی با تأکید بر اینکه طرف عراقی تمایل زیادی برای افزایش واردات گاز از ایران در قالب قراردادهای کنونی بین دو کشور دارد، گفت: زیرساخت‌های لازم برای انتقال گاز بیشتر در حد نیازهای کنونی عراق وجود دارد. وی ادامه داد: ایران و عراق در زمینه تجارت گاز نیز پیشنهادهای مطلوبی برای یکدیگر دارند که در نشست‌های آینده کارگروه‌های مشترک دو طرف بررسی خواهد شد. به گزارش شانا، با توجه به نیاز عراق به گاز طبیعی برای مصارف نیروگاهی، طرح موضوع و مذاکرات قراردادی صادرات گاز ایران به این کشور از نیمه دوم سال ۱۳۸۹ آغاز و در این زمینه قرارداد فروش گاز به بغداد در تیرماه سال ۱۳۹۲ در بغداد امضا شد.

مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی خبر داد

اجرای ۴.۲ میلیارد دلار طرح‌های ملی خودکفایی

با هدف تکمیل زنجیره ارزش

معاون وزیر نفت و مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی از اجرای طرح‌های ملی خودکفایی خبر داد و گفت: این طرح‌ها با هدف تکمیل زنجیره ارزش با ظرفیت اسمی سالانه ۳.۸ میلیون تن و با مجموع سرمایه‌گذاری ۴.۲ میلیارد دلار اجرا خواهد شد.

مرتضی شاه‌میرزایی اظهار کرد: شرکت ملی صنایع پتروشیمی همسو با شناسایی فرصت‌ها و معرفی سرمایه‌گذاری اقدام به مطالعه جامع زنجیره ارزش صنعت پتروشیمی در قالب ۲۰ بسته طرح‌های زنجیره ارزش صنعت پتروشیمی در زیرشاخه‌های تولید محصولات پروپیلن، متانول، اتیلن، اروماتیک و بوتیلن کرده است.

وی مجموع ظرفیت اسمی اجرای این طرح‌ها را سالانه ۳.۸ میلیون تن دانست و افزود: مجموع سرمایه‌گذاری اجرای این طرح‌ها ۴.۲ میلیارد دلار به ارزش تولید سالانه ۴.۴ میلیارد دلار انواع محصولات پایین‌دستی برآورد شده است.

معاون وزیر نفت ادامه داد: این طرح‌ها بر اساس دسترسی هلدینگ‌ها به خوراک‌های مورد نیاز، در قالب طرح‌های ملی خودکفایی به آنها ابلاغ شده و تعدادی از هلدینگ‌ها با دریافت مجوزهای لازم برای سرمایه‌گذاری پیش‌قدم شده‌اند.

وزیر نفت خبر داد

رشد اقتصادی بی سابقه ۲۵/۶ درصدی در گروه نفت و گاز

وزیر نفت گفت: گروه نفت و گاز به رشد ۲۵.۶ درصدی رسیده که بی‌سابقه است، سرمایه‌گذاری در صنعت نفت و گاز یکی از مهم‌ترین وظایف وزارت نفت است. به گزارش خبرنگار شانا، جواد اوچی (چهارشنبه، یکم آذرماه) در حاشیه نشست هیئت دولت، در جمع خبرنگاران به رشد درآمدهای ارزی کشور اشاره و تصریح کرد: به‌گواه مرکز آمار ایران وزارت نفت بهترین کارنامه را دارد و بنا بر اظهارات رئیس سازمان برنامه و بودجه، گروه نفت و گاز رشد ۲۵.۶ درصدی را به دست آورده که تاکنون سابقه نداشته به این رشد به واسطه سرمایه‌گذاری‌ها در صنعت نفت بوده است. وی گفت: سرمایه‌گذاری در صنعت نفت یکی از کارهای اساسی است که این‌وزارتخانه همسویارشد تولید انجام می‌دهد و این سرمایه‌گذاری رشد تولید و ایجاد ارزش افزوده را برای کشور به‌رمغان آورده است. وزیر نفت با بیان اینکه در مجموع ذخایر نفت و گاز در دنیا، رتبه نخست را داریم، تصریح کرد: این نعمتی خدادادی و بالقوه است که با الفعل کردن آن باید رشد مطلوبی در

دولت مردمی ایجاد شود. اوچی با اشاره به فعالیت ۲۳ ساله خود در صنعت نفت، اظهار کرد: در دوره‌های گذشته، هیچ‌گاه با چنین رشدی که امروزه لطف پروردگار و حمایت دولت و کارشناسان در صنعت نفت محقق شده است، روبه‌رو نبوده‌ایم. وی با اشاره به صادرات خدمات فنی و مهندسی به دیگر کشورها گفت: در این زمینه در بسیاری از کشورها موضوع تأمین قطعات یدکی پالایشگاه‌ها و حتی پتروشیمی‌ها، همچنین احداث پالایشگاه و پتروشیمی فراسرزیمینی دنبال می‌شود. وزیر نفت با تأکید خودکفایی در احداث پالایشگاه، پتروشیمی و توسعه میدان‌های نفت، گاز و حفاری چاه‌های عمودی و افقی تصریح کرد: در این زمینه پارافراتر گذاشته‌ایم و صدور خدمات فنی و مهندسی را در بسیاری از کشورها دنبال می‌کنیم. اوچی به افزایش شرکت‌های دانش‌بنیان در حوزه نفت و گاز اشاره و اظهار کرد: در آغاز به کار دولت سیزدهم شرکت‌های دانش‌بنیان در حوزه نفت و گاز ۱۵۰ شرکت بود که امروز به بیش از ۶۰۰ شرکت رسیده‌ایم.

مراقبت جدی در سلامت اقتصادی

وی در ادامه موضوع قاچاق سوخت را از معضلات جدی کشور و مقابله با آن را وظیفه همه دستگاه‌های مسئول با همکاری وزارت نفت برشمرد و گفت: اگر کشورهای همسایه ما نیازمند سوخت هستند، باید از مبادی رسمی و در قالب امضای قراردادهای معین اقدام به خرید سوخت مورد نیاز خود کنند تا هم از خسارت‌های گسترده قاچاق جلوگیری شود و هم درآمد حاصل از آن صرف رفاه مردم منطقه شود. رئیس جمهوری بر ضرورت نظارت و مراقبت جدی نسبت به حفظ پاکی و سلامت اقتصادی وزارت نفت تأکید و اظهار کرد: در مجموعه‌های ثروت‌سازی نظیر وزارت نفت باید به‌شدت مراقب ورود دست‌های ناپاک و روابط ناسالم اداری به‌ویژه در امضای قراردادها بود.

عمل به مسئولیت اجتماعی

رئیس همچنین عمل به مسئولیت اجتماعی وزارت نفت را از جمله اقدام‌های خوب این وزارتخانه توصیف کرد و با تأکید بر اولویت‌دهی به هزینه‌کرد این منابع در توسعه مناطق نزدیک به مراکز تولید، همچنین مراقبت از چانه‌زنی افراد، نهادهای سازمان‌ها در جذب این منابع، وزیر نفت را مکلف کرد با نظارت و کنترل، هیئتی متشکل از افراد مسئول به اجرای منضبط و نظام‌مند مسئولیت اجتماعی اقدام کند. ضرورت ایجاد یکپارچگی در بخش‌های بالادستی، میان‌دستی و پایین‌دستی پتروشیمی با هدف پیروی از سیاست‌های کلی وزارت نفت، تأکید بر رفع ناترازی‌ها، به‌ویژه در بخش بنزین و گاز و تبدیل این فرآورده‌ها به ثروت، برنامه‌ریزی برای جذب و حمایت سرمایه‌گذار از بخش خصوصی با تضمین سرمایه و سود، هوشمندسازی حوزه نفت و گاز با بهره‌گیری از ظرفیت شرکت‌های دانش‌بنیان و عملیاتی کردن مردمی‌سازی در مجموعه وزارت نفت از طریق سهیم کردن مردم، از دیگر تأکیدات مهم رئیس جمهوری به مدیران ارشد وزارت نفت بود.

رئیس جمهوری یکی از اطمینان‌بخش‌ترین بخش‌ها برای جذب و هدایت نقدینگی مردم به سمت تولید را مشارکت و سرمایه‌گذاری در میدان‌های مشترک نفت و گاز کشور دانست و گفت: بهره‌برداری از میدان‌های مشترک، از اولویت‌های جدی دولت برای جذب سرمایه است و نباید از این منابع خدادادی متعلق به مردم غفلت کرد.

کیفیت‌سازی تولید

رئیس کیفیت‌سازی تولید و حرکت به سمت تولید محصولات باکیفیت اعم از بنزین و گازوئیل را از مأموریت‌های مهم وزارت نفت دانست و افزود: وزارت نفت موظف است با نظارت جدی بر زنجیره تولید و توزیع، میزان هدررفت انرژی را محاسبه و برای جلوگیری از آن در این بخش و در عرصه مصرف به‌صورت توانمند برنامه‌ریزی کند. رئیس جمهوری با تأکید بر لزوم ارتقای کیفیت محصولات پالایشگاهی، توسعه عمودی زنجیره تولید نفت و گاز، برنامه‌ریزی جدی برای کنترل مصرف انرژی و اقدام‌های غیرقیمتی همسو با انضباط‌بخشی به مصرف خطاب به وزیر و مدیران ارشد وزارت نفت اظهار کرد که برای رفع موانع موجود در اجرای طرح‌های توسعه‌ای در بخش نفت و گاز اقدام کنند.

وی با اشاره به ضرورت بازنگری در نوع ارتباط وزارت نفت با شرکت ملی نفت، بر بازنگری فوری در قوانین و مقررات دست و پاگیر در این بخش با حفظ نظارت‌های قانونی تأکید کرد.

رئیس در بخش پایانی سخنان خود، ضمن دستور پیگیری رفع مسائل وزارت نفت با صندوق توسعه ملی، بر استمرار اقدام‌ها و فعالیت‌های جهادی وزیر و مدیران برای ارتقای این وزارتخانه به جایگاه شایسته خود تأکید کرد.

تحریم‌ها و تهدیدها برگ زرینی در کارنامه دو ساله دولت مردمی است. وی با بیان اینکه سرمایه‌گذاری موتور محرک رشد اقتصادی است، نفت و گاز را بهترین بخش برای سرمایه‌گذاری خواند و از مدیران مجموعه وزارت نفت خواست با تلاش برای جذب بیشتر سرمایه داخلی و خارجی به رشد تولید و افزایش کسب درآمد شتاب بیشتری بدهند.

رئیس جمهوری افزایش تولید و صادرات نفت با وجود تحریم‌ها و تهدیدها را برگ زرینی در کارنامه دو ساله دولت مردمی دانست و در ادامه جلوگیری از خام‌فروشی به‌عنوان یکی از مسائل مورد تأکید رهبر معظم انقلاب را از وظایف مهم وزارت نفت برشمرد و تصریح کرد: فراوری نفت خام به افزایش تولید، اشتغال و بهره‌وری منجر خواهد شد.

تأکید بر معطل نکردن طرح‌های توسعه‌ای وزارت نفت به پهنانه دیدگاه‌های کارشناسی، تسریع در تکمیل طرح جمع‌آوری گازهای مشعل با استفاده از ظرفیت شرکت‌های دانش‌بنیان و توجه ویژه به مدیریت مصرف در کنار مدیریت تولید، از دیگر نکات مهم مطرح‌شده از سوی رئیس‌جمهوری بود.

رئیس جمهوری از آغاز فعالیت دولت سیزدهم تاکنون بنا بر اقتضات بارها در بخش‌های مختلف صنعت نفت حضور یافته است. یکی پنجم آذرماه ۱۴۰۰ که با هدف بررسی عملیاتی کردن جایگاه عرضه سوخت در جریان ایجاد اختلال در سامانه هوشمند سوخت انجام شد و دیگری دپدار حضور سرزده از مرکز دیسپچینگ شرکت ملی گاز ایران برای شرکت در نشست کارگروه تأمین پایدار سوخت زمستانی در دی‌ماه پارسال. امسال نیز رئیس جمهوری در آستانه ورود به آذرماه و سرمای پیش‌روی زمستان به وزارت نفت رفت و در نشست «نظارت ستادی بر دستگاه‌های اجرایی» شرکت کرد.

نفت و گاز بهترین بخش برای سرمایه‌گذاری

رئیس جمهوری پس از شنیدن گزارش وزیر نفت و مدیران درباره عملکرد دو ساله این وزارتخانه، همچنین طرح برخی موانع و مشکلات پیش‌رو به بیان دستورات و خط‌مشی‌های مهم برای ارتقای کمی و کیفی عملکرد این وزارتخانه پرداخت. سیدابراهیم رئیسی با بیان اینکه نفت و گاز بهترین بخش برای سرمایه‌گذاری است، گفت: افزایش تولید و صادرات نفت با وجود

مشعل وزارت نفت هفته گذشته (دوشنبه، ۲۹ آبان) میزبان یک میهمان ویژه بود: این میهمان سید ابراهیم رئیسی، رئیس جمهوری بود که در ادامه فرآیند «نظارت ستادی بر دستگاه‌های اجرایی» به ساختمان مرکزی وزارت نفت آمده بود. وی در جمع مدیران این وزارتخانه، ضمن استماع گزارش وزیر نفت، رهنمودها و پیشنهادهایی نیز ارائه کرد. آنچه می‌خوانید، شرحی بر این نشست است.

رئیس جمهوری در بازدید از وزارت نفت:

افزایش تولید و صادرات برگ زرینی کارنامه دولت است

۱۸۲ طرح به ارزش ۲۶ میلیارد دلار

جواد اوجی، وزیر نفت هم‌روز دوشنبه (۲۹ آبان) در نشست نظارت ستادی بر دستگاه‌های اجرایی که با حضور رئیس جمهوری در وزارت نفت برگزار شد، در گزارشی به تشریح اقدام‌ها و عملکرد دو ساله این وزارتخانه در زمینه سرمایه‌گذاری برای تکمیل پروژه‌های نیمه‌تمام و طرح‌های جدید با اولویت افزایش تولید، اجرای طرح‌های کلان نگهداشت و افزایش تولید گاز، اجرا و تکمیل طرح جمع‌آوری گازهای مشعل، اجرای طرح‌های توسعه ذخیره‌سازی گاز طبیعی، افزایش ظرفیت پالایش نفت و میعانات گازی و تکمیل و بهره‌برداری از طرح‌های خطوط لوله انتقال نفت و فرآورده‌های نفتی پرداخت.

وی اجرا و تکمیل طرح‌های صنعت پتروشیمی، تکمیل و بهره‌برداری از طرح‌های توسعه گازرسانی، تولید بار اول اقلام تحریمی و راهبردی با همکاری شرکت‌های دانش‌بنیان، افزایش آمار رشد تولید نفت خام و گاز با تحقق سرمایه‌گذاری در میدان‌های مشترک و افزایش ظرفیت پالایشگاه‌ها، رشد صادرات نفت و گاز و پتروشیمی، اقدام‌های دولت در زمینه تأمین پایدار انرژی و سوخت مورد نیاز کشور، اقدام‌های انجام‌شده در زمینه جلوگیری از قاچاق سوخت، شروع طرح‌های بهینه‌سازی مصرف سوخت و رکوردهای بی‌سابقه در ذخیره‌سازی سوخت مایع را از دیگر اقدام‌های وزارت نفت برشمرد.

وزیر نفت اجرای سیاست‌های غیرقیمتی کاهش مصرف انرژی، اجرای طرح بهینه‌سازی مصرف گاز، دستاوردهای توسعه دیپلماسی فعال و متوازن انرژی و ارتقای سطح تعاملات بین‌المللی، صدور خدمات فنی و مهندسی به سایر کشورها، توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان در وزارت نفت، عملکرد وزارت نفت در اجرای طرح‌های مسئولیت اجتماعی و توجه ویژه به سرمایه‌های انسانی صنعت نفت و گاز را از دیگر دستاوردهای وزارت نفت در دو سال اخیر اعلام کرد. وزیر نفت با اشاره به اینکه در دولت سیزدهم در مجموع ۱۸۲ طرح به ارزش ۲۶ میلیارد دلار در صنعت نفت با هدف افزایش ظرفیت تولید در بالادست و پایین‌دست در جریان است، گفت: در این دولت طرح‌های نیمه‌تمام به ارزش ۲۸.۵ میلیارد دلار که عمدتاً طرح‌های نیمه‌تمام بالادست و پایین‌دست صنعت نفت بود، تکمیل شدند و به بهره‌برداری رسیدند.

تشکر از پشتیبانی رئیس جمهوری

وزیر نفت با بیان اینکه در هیچ دوره‌ای رئیس جمهوری تا این اندازه از صنعت نفت پشتیبانی نکرده و به آن پهناده است، افزود: به نمایندگی از همه همکارانم در صنعت نفت به لحاظ پشتیبانی و دلگرمی که در دو سال دولت مردمی از وزارت نفت داشته‌اید، از شما تشکر می‌کنم. وی ادامه داد: اولویت‌هایی برای صنعت نفت در دولت سیزدهم برنامه‌ریزی شده که از مهم‌ترین آنها سرمایه‌گذاری در پروژه‌های کلیدی بوده است. وزیر نفت تأکید کرد: سرمایه‌گذاری‌ها در حفظ و نگهداشت تولید، رشد تولید نفت و گاز، افزایش تولید از میدان‌های مشترک، جمع‌آوری گازهای مشعل، ذخیره‌سازی گاز طبیعی، توسعه اکتشاف میدان‌های نفتی و گازی جدید، افزایش ظرفیت‌های پالایشی نفت و فرآورده‌های نفتی،

در جریان است. اوجی با تأکید بر اینکه اگر بخواهیم رشد تولید محقق شود، باید دغدغه سرمایه‌گذاری را داشته باشیم، ادامه داد: این طرح‌ها در هر کدام از چهار شرکت اصلی وزارت نفت تعریف شده است. اوجی تصریح کرد: بعضی از این طرح‌ها مانند ساخت پالایشگاه فاز ۱۴ پارس جنوبی بیش از ۱۴ سال زمان برده بود و پیشرفت ۵۰ تا ۷۰ درصد داشت، اما تکمیل نمی‌شد که در دولت سیزدهم توسعه این طرح‌ها شتاب گرفت. وی با بیان اینکه عمده طرح‌های نیمه‌تمام که سال‌ها روی زمین مانده بود، در این دولت جمع‌بندی شد و به بهره‌برداری رسید، گفت: در میدان مشترک پارس جنوبی که ۷۰ درصد گاز کشور از این مخزن تأمین می‌شود، فاز ۱۱ به بهره‌برداری رسید که تقریباً صفر تا ۱۰۰ در این دولت انجام شد، همچنین احداث پالایشگاه فاز ۱۴ پارس جنوبی که بخش مهمی از تکمیل آن در دولت سیزدهم انجام شد، از دیگر اقدام‌های وزارت نفت در میدان مشترک پارس جنوبی است.

از دیگر اقدام‌ها برای افزایش تولید گاز از میدان مشترک پارس جنوبی می‌توان به تکمیل خط لوله جدید فاز ۱۶

اشاره کرد. وزیر نفت افزود: در پارس جنوبی امروز نسبت به شروع دولت سیزدهم ۵۰ میلیون مترمکعب گاز بیشتری تولید می‌شود. اوجی با اشاره به اینکه در حوزه میدان‌های نفتی نیز افزایش تولید در دولت سیزدهم محقق شده است، ادامه داد: تولید نفت از ۲.۱ میلیون بشکه در ابتدای دولت سیزدهم به ۳.۴ میلیون بشکه در شرایط فعلی رسیده است.

امضای ۶ قرارداد توسعه میدان‌های مشترک

وزیر نفت با تأکید بر اینکه هر میدان نفتی و گازی که برداشت می‌شود، در پایان سال افت تولید و افت فشار دارد، گفت: یکی از رسالت‌های مهم صنعت نفت، حفظ و نگهداشت تولید است که در این زمینه در میدان‌های مشترک نفت و گاز ۶ قرارداد امضا شده است که بیشتر مربوط به میدان‌های مشترک غرب کارون مانند آزادگان، یاران و... می‌شود و ارزش این قراردادها ۱۴.۵ میلیارد دلار است. وی تأکید کرد: بعضی از این طرح‌ها عملیات آن آغاز شده و بعضی به بهره‌برداری رسیده است.

اوجی با بیان اینکه اگر چه اغلب میدان‌های مشترک نفتی ایران در خشکی با کشور عراق مشترک است، افزود: در میدان‌های مشترک دیگر نیز اقدام‌های لازم آغاز شده است. برای مثال در میدان فروزان تولید نفت در شروع دولت سیزدهم روزانه ۲۴ هزار بشکه بود که این عدد امروز به ۳۰ هزار بشکه رسیده و تا پایان شهریور سال ۱۴۰۴ به ۴۰ هزار بشکه در روز بالغ خواهد شد. تولید از این میدان مشترک ۲۵ درصد رشد داشته و تعداد چاه‌های نیز با رشدی ۸ درصدی همراه بوده است. وی ادامه داد: توسعه میدان‌های مستقل گازی مانند میدان توس، دی، آغار، هما، وراوی، کیش و... در کشور نیز در جریان است. وزیر نفت به جمع‌آوری گازهای مشعل در دولت سیزدهم اشاره کرد و گفت: سال ۹۰ حدود ۴۰۰ هزار مترمکعب از گازهای مشعل جمع‌آوری می‌شد که این عدد در شروع دولت سیزدهم به ۲.۳ میلیون مترمکعب رسید و امروز ۱۱.۵ میلیون مترمکعب از این گازها جمع‌آوری می‌شود و تا پایان سال این عدد به ۱۸ میلیون مترمکعب می‌رسد.

خاموشی ۴۳ مشعل گاز همراه نفت

اوجی با اشاره به خاموشی ۴۳ مشعل گاز همراه نفت افزود: سال آینده جمع‌آوری گازهای مشعل به ۳۲ میلیون مترمکعب و در سال ۱۴۰۴ به ۶۲ میلیون مترمکعب می‌رسد. وی ادامه داد: جمع‌آوری این گازها در قالب ۵۴ پروژه به ارزش ۵.۵ میلیارد دلار در تمام میدان‌های نفتی و مراکز بهره‌برداری انجام خواهد شد. از سوی دیگر، هر میدان جدیدی که توسعه می‌دهیم، گاز مشعل دارد و باید برنامه‌ریزی برای جمع‌آوری گاز مشعل انجام شود. وزیر نفت با بیان اینکه بیشترین جمع‌آوری گازهای همراه در میدان‌های غرب کارون بوده است، تصریح کرد: عمده میدان‌هایی که باقی مانده مربوط به میدان‌های شرق کارون است که گازهای غنی است. در عسلویه نیز جمع‌آوری گازهای مشعل مربوط به پالایشگاه‌ها انجام خواهد شد. اوجی با تأکید بر اینکه طرح‌های ذخیره‌سازی گاز در چند سال گذشته مغفول مانده بود، گفت: در شرکت ملی نفت و شرکت ملی گاز ۱.۸ میلیارد دلار قرارداد برای ذخیره‌سازی گاز منعقد شده است.

رئیس جمهوری:

افزایش تولید و صادرات نفت با وجود تحریم‌ها و تهدیدها برگ‌زینی در کارنامه دو ساله دولت مردمی است

وزیر نفت:

یکی از رسالت‌های مهم صنعت نفت حفظ و نگهداشت تولید است که در این زمینه در میدان‌های مشترک نفت و گاز

قرارداد امضا شده است که بیشتر مربوط به میدان‌های مشترک غرب کارون مانند آزادگان، یاران و... می‌شود و ارزش این قراردادها ۱۴.۵ میلیارد دلار است

کشور باید به ۵.۷ میلیون بشکه در روز برسد که این هدف قطعاً بدون سرمایه‌گذاری‌های جدید دست‌یافتنی نخواهد بود. وزیر نفت درباره پروژه راهبردی فشارافزایی در میدان مشترک پارس جنوبی تصریح کرد: هیچ پروژه‌ای اکنون مهم‌تر از این پروژه در کشور و صنعت نفت نیست، زیرا این میدان شده‌اند. اوجی با اشاره به تأمین و ذخیره‌سازی سوخت مایع در نیروگاه‌های کشور، انجام تعمیرات اساسی کامل تأسیسات گازرسانی و

دوازدهم به دلیل بی‌توجهی به نیروهای انسانی فرار نخبگان زیادی در صنعت نفت اتفاق افتاده است، گفت: الحمدالله با مجموعه اقدام‌های حمایتی انجام شده هم‌اکنون نشاط خوبی در میان نیروی انسانی ایجاد شده است، ضمن آنکه بیش از ۳۶ هزار نفر از این نیروها در قالب بند «و» و بند «دال» تبدیل وضعیت شده‌اند. اوجی با اشاره به تأمین و ذخیره‌سازی سوخت مایع در نیروگاه‌های کشور، انجام تعمیرات اساسی کامل تأسیسات گازرسانی و

وزیر نفت:

50

طرح جدید برای سرمایه‌گذاری جدید به ارزش

47.5

میلیارد دلار تعریف کردیم

۶۶

اتمام است. اگر پروژه فشارافزایی در میدان پارس جنوبی طی سه تا ۴ سال آینده انجام نشود، در این میدان شاهد افت محسوس فشار خواهیم بود.

معطلی ۳۲ پروژه در سازمان حفاظت محیط زیست

اوجی با تأکید بر اینکه هم‌اکنون ۳۲ طرح وزارت نفت برای شروع به کار در سازمان حفاظت محیط زیست کشور معطل مانده است، اذعان کرد: بیش از دو سال است که بعضی از این طرح‌ها معطل مانده است، اطلاعات و سوابق مربوط به این طرح‌ها طی روزهای آتی به‌منظور بررسی بیشتر و دقیق‌تر به دفتر رئیس‌جمهوری ارسال خواهد شد.

افزایش تولید ۵۰ میلیون مترمکعبی گاز نسبت به سال گذشته اظهار کرد: امسال با وجود ناترازی گاز برای گذر از زمستان با اطمینان بیشتری سوخت زمستانی را تأمین خواهیم کرد.

افزایش تولید روزانه نفت به ۳.۶ میلیون بشکه

وزیر نفت با تأکید بر اینکه تا پایان امسال تولید نفت کشور به همت کارکنان شرکت ملی نفت ایران و تلاشی که برای افزایش صادرات صورت می‌گیرد، به ۳ میلیون و ۶۰۰ هزار بشکه خواهد رسید، گفت: سال آینده تلاش می‌شود تولید به مرز ۴ میلیون بشکه در روز برسد. ایران ۱۶۳ میلیارد بشکه نفت درجا دارد و براساس برنامه هفتم توسعه تولید نفت

سال گذشته سخت‌ترین زمستان را پشت سر گذاشتیم و تنها در تربت‌جام مشکل محدودی پیش آمد و قطع‌گازی در هیچ کجای کشور نداشتیم. اوجی با اشاره به اینکه امروز تیمی که در وزارت نفت هستند، همه جهادی عمل می‌کنند، افزود: در حوزه بین‌الملل نیز کارهای خوبی انجام شده است. در کشورهایی که در این دولت سفر کرده‌ایم، به انعقاد ۶۶ تفاهمنامه و ۲۵ قرارداد رسیدیم که تولید ما را افزایش داد، همچنین ارزش تقریبی این ۶۶ تفاهمنامه ۶۲ میلیارد دلار است. وی به بحث استفاده از دانش‌بنیان‌ها در صنعت نفت اشاره کرد و اظهار کرد: در این حوزه به گواه معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهوری رتبه نخست را انجام می‌دهد. در بحث صنایع نیز تیم‌هایی تشکیل شده تا اصلاح سیستم سوخت یا اصلاح موتورخانه‌ها را انجام دهند. وی بیان اینکه در سرمایه‌گذاری اتفاق‌های خوبی در دولت گذشته نیفتاد که ناترازی در سوخت ایجاد شده، افزود:

۳ ماه نخست امسال به گواه مرکز آمار به ۱۹.۸ درصد رسید و چند روز پیش نیز رئیس کل بانک مرکزی پیش‌بینی کرد تا پایان امسال رشد گروه نفت و گاز به ۱۵ درصد برسد که برآورد ما این است که به بالاتر از ۱۵ درصد خواهد رسید. وزیر نفت اظهار کرد: امسال وزارت نیرو و اعلام کرد ۹۳ درصد سوخت نیروگاه‌ها گاز بوده است، یعنی سوخت مایع کمتری مصرف شده است. جدا از نیروگاه‌ها به فرودگاه‌ها نیز سوخت داده می‌شود، همچنین ۲۶ هزار واحد از صنایع عمده گازرسانی شده است. در این بخش یعنی گازرسانی نیز کارهای بزرگی انجام داده‌ایم. اوجی به موضوع ناترازی سوخت و حمله سایبری به جایگاه‌های عرضه سوخت اشاره کرد و گفت: دشمن در حمله سایبری شکست خورد و به اهداف خود نرسید.

تولید روزانه ۱۱۶ میلیون لیتر بنزین

وزیر نفت به رشد تولید بنزین نیز اشاره و تصریح

برسانیم. وزیر نفت به رشد افزایش شاخص‌ها نیز اشاره و اظهار کرد: تولید گاز از ۹۱۰ به ۹۸۲ میلیون مترمکعب رسیده است. بالایش گاز در پالایشگاه‌ها از یک میلیارد و ۳۱ هزار به یک میلیارد و ۸۷ هزار و جمع‌آوری گازهای مشعل از ۱.۲ به ۱۱.۵ میلیون مترمکعب در روز رسیده است. اوجی به رشد تولید در میدان‌های مشترک نفتی نیز اشاره و تصریح کرد: تولید در این میدان‌ها در روزی که دولت سیزدهم شروع شد ۴۱۲ هزار بشکه بود که امروز به ۴۶۰ هزار بشکه در روز است. از این میدان‌های مشترک سه میدان گازی و ۱۶ میدان نفتی است که اولویت ما با میدان‌های نفتی است. در حوزه پالایشگاه نیز همین‌طور منجر شده است، افزود: رشد تولید نفت در این دولت از ۲ میلیون و ۳۰۰ هزار در روز به ۳ میلیون و ۴۰۰ هزار بشکه در روز رسیده است و تا پایان امسال هم قول دادیم به ۳ میلیون و ۶۰۰ هزار بشکه و سال آینده به ۴ میلیون بشکه

داخل است، البته تعدادی کالا را هم از خارج وارد می‌کنیم، همچنین در بحث تولید اقلام تحریمی و راهبردی که در داخل تولید می‌شود ۲ سال است که رتبه نخست را به گواه معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری کسب کرده‌ایم. اوجی ادامه داد: تعداد کالاهای وارداتی را کاهش داده‌ایم و از توان شرکت‌های داخلی و دانش‌بنیان استفاده کردیم. به آن معنا که حدود ۵۰۰ درصد در این زمینه رشد داشته‌اند. به محض اینکه همکاران ما جایی احساس کنند در سازنده داخلی یا شرکت‌های دانش‌بنیان توانمندی وجود دارد، واردات آن کالا منع می‌شود. وی با اشاره به اینکه نتیجه این سرمایه‌گذاری‌ها و تلاش‌ها به رشد تولید منجر شده است، افزود: رشد تولید نفت در این دولت از ۲ میلیون و ۳۰۰ هزار در روز به ۳ میلیون و ۴۰۰ هزار بشکه در روز رسیده است و تا پایان امسال هم قول دادیم به ۳ میلیون و ۶۰۰ هزار بشکه و سال آینده به ۴ میلیون بشکه

وزیر نفت به موضوع ذخیره‌سازی گاز نیز اشاره و تصریح کرد: پارسال ۳۷۱ میلیون مترمکعب ذخیره‌سازی داشتیم که امسال به ۸۵۰ میلیون مترمکعب رسیده، یعنی ۳۷ درصد بیشتر ذخیره‌سازی شده است، همچنین خوشبختانه در حوزه صنایع میزان سوختی که امسال ذخیره کردیم، بی‌سابقه است. ۳.۲ میلیارد لیتر گازوئیل برای نیروگاه‌ها ذخیره شده و ۱.۲ میلیارد لیتر نفت کوره داریم که نشان می‌دهد در این خصوص مشکل چندانی نخواهیم داشت.

انقلاب در حوزه گازرسانی

وی با بیان اینکه شرکت ملی گاز ایران دستاوردهای بسیاری تا به امروز و در طول دولت سیزدهم داشته است، اظهار کرد:

امروز ۹۸ درصد خانوار شهری و ۸۹

وی با اشاره به ناترازی بنزین و گازوئیل در کشور افزود: در دولت قبل اعتقادی به ساخت پالایشگاه وجود نداشت، اما در دولت سیزدهم علاوه بر افزایش ظرفیت ۱۰ پالایشگاه نفتی موجود، احداث پالایشگاه‌های جدید در دستور کار قرار گرفت. وزیر نفت ادامه داد: ۶ طرح کلان کیفی‌سازی و افزایش ظرفیت تولید در پالایشگاه‌ها به ارزش ۲.۷ میلیارد دلار امضا شده است که بخشی از آن مانند طرح توسعه پالایشگاه آبادان و بهبود کیفیت پالایشگاه اصفهان به بهره‌برداری رسید، همچنین فرآیند ساخت پتروپالایشگاه

افزایش ۲۷ درصدی ذخیره‌سازی گاز

وزیر نفت:

در دولت سیزدهم طرح‌های نیمه‌تمام به ارزش

28.5

میلیارد دلار که عمدتاً طرح‌های نیمه‌تمام بالادست و

پایین دست صنعت نفت بود، تکمیل شدند و به

بهره‌برداری رسیدند

۶۶

شهید سلیمانی و مروری دمکران هر کدام با ظرفیت ۳۰۰ هزار بشکه در حال انجام است. اوجی به توسعه خطوط انتقال فرآورده‌های نفتی با هدف کاهش تردد جاده‌ای، کاهش هزینه‌های اقتصادی و حفظ محیط زیست اشاره کرد و گفت: ۱.۲ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری در این زمینه انجام شد و بخشی از این خطوط مانند خط ۲۶ اینچ بندر عباس به سیرجان به طول ۴۶۰ کیلومتر و یا تنگه فنی - شازند به بهره‌برداری رسیده است.

چندی پیش وزیر نفت برای حل مسائل اجتماعی، اقتصادی و محیط‌زیستی در مناطق متأثر از فعالیت‌های صنعت نفت و آثار و پیامدهای آن بر کارآیی فعالیت‌های صنعتی و نیز با هدف ایجاد فضای لازم برای افزایش اعتماد اجتماعی، بهینه‌سازی هزینه‌گردا، بهبود روابط با جوامع محلی و تسهیل شرایط کاری در این جوامع، نظام‌نامه مسئولیت اجتماعی صنعت نفت را ابلاغ کرد. تمرکز و تاکید وزارت نفت دولت سیزدهم بر اجرای طرح‌های مسئولیت اجتماعی و انجام خدمات عام‌المنفعه به نحوی بود که به صراحت می‌توان اذعان کرد، دستاوردهای ارزشمندی در این دو سال از عمر دولت سیزدهم ثبت شد و این در حالی است که روند توجه و عمل هدفمند به مقوله مشارکت‌های اجتماعی با ابلاغ نظام‌نامه جدید مسئولیت اجتماعی وارد مرحله جدیدی شد و اکنون موضوع مسئولیت اجتماعی در صنعت نفت به طور منسجم‌تر، عملیاتی‌تر و شفاف‌تری دنبال می‌شود.

بهره‌مندی از ظرفیت‌های انسانی

سید احمد عبود تیان، دستیار رئیس جمهوری در امر مردمی‌سازی دولت در نخستین نشست مشاوران و دبیران مسئولیت اجتماعی با طرح پرسش‌هایی اقدام‌ها و فعالیت‌های وزارت نفت در زمینه ایفای مسئولیت اجتماعی را به چالش کشید و در انتها با ارائه پیشنهادهایی بر لزوم بهره‌مندی هر چه بیشتر از ظرفیت‌های سرمایه انسانی جوامع محلی و پیرامونی مناطق نفتی تاکید کرد.

وی با طرح این پرسش که آیا ساز و کارهای تعریف شده در حوزه مسئولیت اجتماعی بر اساس منطق جمهوری اسلامی که به دنبال تجلی ابعاد خداگونه انسان است، قرار داده شده است؟ گفت: ذی‌نفعان باید مسئول تام‌الاجتناب و محور اصلی اعتبارات، پروژه‌ها، اقدام‌ها و مجاهدت‌ها باشند و مدیران و مسئولان به عنوان نماینده و وکیل در کنارشان نقش آفرینی کنند؛ این مسئله و دغدغه‌ای است که باید در وهله نخست به آن رجوع و به طور کامل آسیب‌شناسی شود. عبود تیان با اشاره به اینکه رای، خواسته و نیاز مردم در کدام قسمت از این ساز و کار و ساختار عام‌المنفعه دیده شده است، افزود: کسانی که به عنوان امانت‌دار صنعت، سرمایه و ذخیره ملی ایفای نقش می‌کنند، به این مسئله اذعان داشته باشند که موضوع مردمی‌سازی در دولت سیزدهم، از اولویت‌هاست و اگر ضرورت این اقدام درک نشود، نمی‌توان تصمیم‌های مناسبی گرفت.

وی در ادامه با طرح سوال دیگری مبنی بر اینکه آیا اعتباراتی که از منابع خدادادی ملت به دست می‌آید و صرف امور عمرانی می‌شود، تنبلی، مطالبه‌گری صرف و طلبکاری مردم را به همراه دارد یا اینکه آنها را به حرکت وامی‌دارد، گفت: بودجه مسئولیت اجتماعی باید هدفمند توزیع شود، هزینه‌گردا در جوامع محلی در خدمت جهش و پای کار آمدن مردم باشد تا اینکه این ادعا را به وجود آورد که صنعت نفت وظیفه دارد تا خدمات عام‌المنفعه ارائه کند.

دستیار رئیس جمهوری در امر مردمی‌سازی دولت با اشاره به اینکه بودجه مسئولیت اجتماعی نباید سلب مسئولیت اجتماعی کند بلکه باید تحریک آن را به همراه داشته باشد، گفت: پیاده‌سازی چنین رویه‌ای افزون بر پای کار بودن، روش و الگوی مخصوص خود را می‌خواهد تا مردم محلی برای حضور گسترده در صحنه ترغیب شوند.

عبود تیان در توضیح این مطلب افزود: طبق یک نظر سنجی در سال ۹۹، بیش از ۶۰ درصد مردم تمایل به انجام روزانه پنج ساعت کار داوطلبانه داشتند؛ وقتی از آنها برای این امر درخواست شد، نزدیک به ۸۰ درصد آنها تمایل نشان ندادند و تنها دلیل هم این بود که اشراف کامل به ساز و کار این دست از فعالیت‌ها ندارند و وقتی پای کار می‌آیند، نمی‌دانند که باید چه کاری و به چه نحوی انجام شود.

وی همچنین با اشاره به اینکه سیستم‌های سخت‌افزاری هم باید بر محور انسان‌ها تعریف شود، اظهار کرد: باید به جوانان میدان داد و آنها را مسئولیت‌پذیر کرد، این همه منبع عظیم خدادادی در کنار حجم عظیمی از محرومیت‌ها به ویژه در مناطق جنوبی کشور، اصلاً قابل باور و پذیرش نیست و باید برای برون‌رفت از آن راهکارهای اساسی به کار گرفت.

در نخستین نشست مشاوران و دبیران مسئولیت اجتماعی صنعت

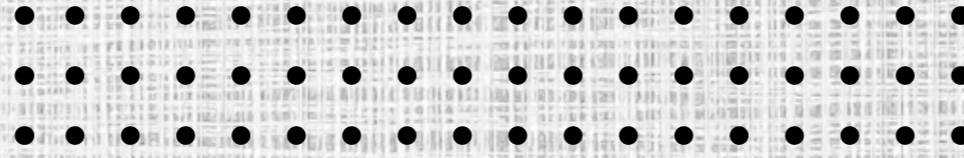
نفت تاکید شد:

راهبری جوامع محلی و میدان دادن به جوانان

مشعل ادر و اوسین روزهای آبان‌ماه امسال مدیریت نظارت بر طرح‌های عمرانی مناطق نفت‌خیز در اقدامی آگاهانه نخستین نشست مشاوران و دبیران مسئولیت اجتماعی این صنعت عظیم و سرنوشت‌ساز را برگزار کرد تا با رویکردی نظام‌مند و یکپارچه در مسیر مناسبات مسئولانه اجتماعی، گام‌های ارزشمندی برداشته شود. این نشست با حضور سید احمد عبود تیان، دستیار رئیس جمهوری در امر مردمی‌سازی دولت، جلیل سالاری، معاون وزیر نفت در امور پالایش و پخش فراورده‌های نفتی ایران، بابک دارابی، مشاور اجتماعی وزیر نفت و جمعی از مدیران و دست‌درکاران امر مسئولیت‌های اجتماعی در چهار شرکت اصلی و زیرمجموعه وزارت نفت در محل شرکت ملی پالایش و پخش فراورده‌های نفتی ایران برگزار شد. ماحصل اظهارات مدیران و ذی‌نفعان این نشست تخصصی بر ضرورت به‌کارگیری ظرفیت سرمایه انسانی جوامع محلی در اجرای طرح‌ها و پروژه‌های عام‌المنفعه خلاصه شد که در صورت تحقق این مهم می‌توان شاهد دستاوردها و رونق چشمگیری در مناطق کم‌برخوردار بود.

رود به عرصه‌های بین‌المللی

در ادامه نشست، بابک دارابی، مشاور اجتماعی وزیر نفت گفت: استفاده از ظرفیت‌های مردمی و ذی‌نفع کردن آنها باید در اجرای طرح‌های مسئولیت اجتماعی صنعت نفت مورد توجه قرار گیرد. وی با اشاره به اینکه استفاده از حلقه‌های میانی مردمی در مسئولیت اجتماعی باید محور توجه باشد، افزود: اجرای طرح‌های روستایی اگر با حضور و مشارکت مردم باشد، مطمئناً اثرات مثبت، خوب و انگیزشی بالایی را ایجاد می‌کند.

مدیر نظارت بر طرح‌های عمرانی مناطق نفت‌خیز اظهار کرد: در بیش از یک سال گذشته سعی کرده‌ایم نظام‌مند و هدفمند اقدام‌ها را پیش ببریم؛ به این دلیل که انجام مسئولیت‌های اجتماعی با رویکرد مشارکت‌ذی‌نفعان و استفاده از تشکل‌های اطراف تأسیسات برآیند بسیار مهم است. دارابی تأکید کرد: افزون بر حکمرانی حکومتی باید تشکل‌های مردمی را ایجاد کنیم و در عرصه‌های بین‌المللی وارد شویم که امیدواریم این نشست‌ها در عملگردهتر و مشارکت‌های مردمی در مسئولیت اجتماعی اثرگذار باشد.

راهاندازی کارگروه

مریم مقدسی، مشاور وزیر نفت در امور زنان و خانواده از صنعت نفت به عنوان یک صنعت پیشرو در حوزه مسئولیت‌های اجتماعی یاد کرد و گفت: این صنعت گام‌های موثری را در زمینه مسئولیت‌های اجتماعی در جوامع محلی و محیط‌زیست برداشته است که این فعالیت‌ها و اقدام‌ها بر همگان پوشیده نیست.

وی افزود: در این زمینه خانواده به عنوان اصلی‌ترین نهاد و زنان جامعه ما به عنوان تأثیرگذارترین افراد در چنین نهادی از اهمیتی ویژه برخوردار هستند و لازم است تا در حوزه مسئولیت اجتماعی با نگاه ویژه‌ای از خانواده‌ها و زنان یاد شود.

مشاور وزیر نفت در امور زنان و خانواده از راه‌اندازی کارگروهی با محوریت مسئولیت اجتماعی در حوزه امور بانوان صنعت نفت خبر داد و عنوان کرد: از مدیران عامل چهار شرکت اصلی درخواست شده که نماینده تام‌الاختیار برای حضور در این کارگروه معرفی کنند تا با حمایت همکاران در حوزه مسئولیت اجتماعی بتوانیم گام‌های موثری را برای خانواده‌ها برداریم.

مقدسی مطالعه اجرای طرح‌های توسعه‌ای و پروژه‌های صنعت نفت در خانواده‌ها و زنان جوامع، توانمندسازی دختران جوامع محلی و آشنایی آنها با فعالیت‌ها و اقدام‌های نوین و روزآمد در دنیا در زمینه انجام کارهای و اشتغال‌زایی و مشارکت زنان همسران مناطق عملیاتی و استفاده از توانمندی‌های آنان در جوامع محلی به‌منظور آموزش دختران و زنان را از مهم‌ترین محورهای پیشنهادی حوزه مشاوره امور زنان و خانواده وزارت نفت برشمرد و اقدام‌های شایسته و بایسته برای محقق شدن این مهم را خواستار شد.

پابدار و رونق و شکوفایی مناطق خواهد کرد. سالاری افزود: سال گذشته حدود ۲۰ میلیارد تومان از سمت دولت هزینه شد تا دو میلیون تن قیر در اختیار برخی دستگاه‌های اعم از استانداری‌ها، جهاد کشاورزی، وزارت راه و... قرار گرفت که برای توسعه زیرساخت‌های روستایی و شهری هزینه شود؛ این اقدام‌ها نیز ایفای مسئولیت‌های اجتماعی پنهان به‌شمار می‌رود. وی به موضوع امنیت انرژی و اهمیت آن در کشور اشاره کرد و افزود: این در حالی است که با توجه به سیاست‌های اصل ۴۴ اغلب شرکت‌های پالایشی در کشور خصوصی و مردمی‌سازی شده‌اند. معاون وزیر نفت در امور پالایش و پخش فراورده‌های نفتی ایران با تأکید بر اینکه در مسئولیت اجتماعی تنها سود اهمیت ندارد و وظایف اجتماعی مورد توجه است، ادامه داد: کمبود آب یکی از چالش‌ها در کشور است و از همین رو با توجه به مسئولیت اجتماعی

معاون وزیر نفت در امور پالایش و پخش فراورده‌های نفتی ایران با اذعان به این مسئله که اگر شرکت‌های دانش‌بنیان را صرفاً در تهران مستقر کنیم، با چالش و مشکل مواجه خواهیم بود، اظهار کرد: در بعضی از مناطق محروم که کار و فعالیت توسعه‌ای انجام می‌دادیم، به وضوح مشخص بود که امکان جذب نیروی انسانی بومی وجود ندارد و ما به ناچار می‌بایست از دیگر نقاط نیروی انسانی در آنجا مستقر می‌کردیم، بنابراین لازم است برای احداث هر پروژه و حتی بهره‌برداری از آن هم از ظرفیت‌های نیروهای بومی استفاده شود و باید زمینه و زیرساخت آن ایجاد شود، این روال کار کمک خواهد کرد تا مجموعه حالت خودکفایی داشته باشد، بهره‌مندی از تجارب و تخصص مجموعه دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها و مجموعه‌های فناوری و به‌طور کلی بهره‌مندی از ظرفیت‌های کل کشور به تناسب فرآجوری که در هر یکی از مناطق وجود دارد، کمک شایانی به ایجاد توسعه

بررسی کنیم، در حوزه اشتغال آفرینی برای نیروها و جوانان آینده کشور چه میزان می‌توان ظرفیت ایجاد کرد، شرکت‌های دانش‌بنیان، جوانان و فارغ‌التحصیلان را وارد حوزه‌های کسب‌وکار کنیم، چراکه این عزیزان می‌توانند مجریان پروژه‌های آتی کشور باشند، ظرفیتی که با ارائه آموزش‌های لازم نتیجه بخش خواهند بود. سالاری با انتقاد از فعالیت مجموعه‌های فنی و حرفه‌ای عنوان کرد: تمامی شرکت‌های زیرمجموعه صنعت نفت کارگاه‌های تخصصی دارند، بنابراین چه لزومی دارد که از سازمان فنی و حرفه‌ای‌ها برای آموزش نیروهای متخصص بهره ببریم، کارگاه‌های موجود در سطح شرکت‌ها کار عملیاتی، نرم‌افزاری و سخت‌افزاری انجام می‌دهند فقط نیازمند ارائه برخی آموزش‌های تخصصی هستند و اگر این اتفاق شکل بگیرد و نیروها توانمند شوند، در فرآیندهای تعمیرات اساسی و دیگر حوزه‌ها می‌توان از ظرفیت‌های آنان بهره جست. وی به موضوع زیرساخت‌های زیست محیطی در اجرای طرح‌های مسئولیت اجتماعی اشاره و بیان کرد: نکته حائز اهمیت دیگر این است که شاخص‌های زیست محیطی و عوارض آلاینده‌ای می‌بایست در طرح‌ها و پروژه‌های عام‌المنفعه به‌طور ویژه دیده شود، همچنین در حوزه بومی‌سازی محصولات، بهینه‌سازی مصرف انرژی، زنجیره ارزش و... همه اینها فرآیندی است که به نوعی مسئولیت اجتماعی در آن دخیل و لازم است زمینه‌های توانمندسازی و فناوری برای عزیزانمان در محیطی که قرار است توسعه اتفاق بیفتد، دیده شود. مدیر عامل شرکت ملی پالایش و پخش فراورده‌های نفتی ایران ادامه داد: دانش فنی قطعه‌سازی، برندسازی و... اگر شکل بگیرد، فرآیند اشتغال در کشور توسعه یافته و ظرفیت‌ها عملیاتی می‌شود که این امر مستلزم داشتن نگاه جامع به مناطق محروم است، مبالغی که در مجامع شرکت‌ها و بودجه‌های سنواتی به مناطق محروم اختصاص داده می‌شود، باید اولویت‌بندی و نیازسنجی شود، اینگونه نباشد که پروژه‌ها در مجموعه‌های مختلف تعریف شده و به غیر از هزینه دستاورد دیگری نداشته باشد و تنها به عنوان یک پروژه نیمه تمام شکل گیرد. سالاری با بیان اینکه حوزه کاری صنعت نفت گسترده است و اگر مولدسازی اتفاق بیفتد، کارهای بزرگ‌تری ایجاد می‌شود، تصریح کرد: شرکت ملی پالایش و پخش فراورده‌های نفتی در حوزه برون‌مرزی فعال است، کاری که در ونزویلا انجام شد، ساخت ۱.۶ میلیون قطعه کالا بود که این امر به نوبه خود اقدامی برای اشتغال‌زایی و صدور خدمات فنی و مهندسی است، یک نوع اعتمادسازی و استانداردسازی است که ما در اقدامی هوشمندانه، استاندارد جمهوری اسلامی را در تراز استانداردهای دنیا قرار دادیم، تجهیزاتی که امروز به دست توانمند سازندگان ایرانی ساخته می‌شود، مورد قبول کارفرماهایی است که روزی در مجموعه‌هایشان از ساخت قطعات خارجی استفاده می‌کردند، اما امروز یک تجهیز کاملاً ایرانی در سازه‌های آنان نصب است. وی افزود: به این دلیل است که می‌گویم باید به مقوله مسئولیت اجتماعی با یک نگاه تخصصی نگریسته و با یک نگاه تخصصی هم هزینه شود.

دستیار رئیس جمهوری در امر مردمی‌سازی دولت ادامه داد: وقتی به جوانان مسئولیتی داده نمی‌شود و آنها تصمیم‌گیر نیستند، قطعاً با فقر بسیار زیاد گذران زندگی خواهند کرد، چراکه نوجوانان ما قبل از اینکه نیاز به امکانات کالبدی داشته باشند، باید رشد پیدا کنند و این مسئله‌ای است که مدیران باید برای آن چاره‌اندیشی و آن را حل کنند. عبودتین در پایان صحبت‌های خود پیشنهادی را مطرح کرد و خواستار تغییر نگاه مدیران به حوزه سرمایه اجتماعی به‌ویژه در مناطق کم‌برخوردار و محروم شد. وی یادآور شد: در حال حاضر تلاش خواهیم کرد با همین قوانین موجود طرح‌ها و پروژه‌ها را به سرانجام ممکن برسانیم، به همت و تلاش استانداران، وزرا و دیگر مدیران، سازوکاری تعریف شود که در قالب آن هزینه‌کرد پروژه‌ها به جای خرید میز و صندلی، نیروی انسانی کارآمد در مناطق رانشناسایی کنند و از ظرفیت آنان برای انجام فعالیت‌های اجتماعی بهره ببرند و در نهایت با تمام پروژه‌ها، بهره‌برداری نیز از سوی همان نیروها انجام شود.

دانش آفرینی در مناطق محروم

جلیل سالاری، مدیر عامل شرکت ملی پالایش و پخش فراورده‌های نفتی ایران نیز در نخستین نشست مشاوران و دبیران مسئولیت اجتماعی صنعت نفت از شرکت پالایش و پخش به عنوان بهترین مجموعه وزارت نفت یاد کرد و گفت:

عملکرد این شرکت به نوعی با همه مردم و گروه‌های اجتماعی در اقصی نقاط کشور دخیل است، ذخیره‌سازی، انتقال و توزیع انواع فراورده‌های نفتی از یک سو و تأمین سوخت مورد نیاز همه بخش‌ها از جمله بخش‌های هوایی، دریایی، زمینی و حمل‌ونقل از سوی دیگر و نوع کارکرد هر یک از این مجموعه‌ها در اصل خدمت‌رسانی به هموطنان است و در عین حالی که یک فعالیت و کار حرفه‌ای و تخصصی است، اگر عملکرد بهتری ارائه کنیم، قطعاً زمینه‌سازی مناسبی برای ایفای نقش مسئولیت اجتماعی محقق کرده‌ایم.

وی بر لزوم توانمندسازی نیروی انسانی در جوامع محلی تأکید کرد و افزود: اگر به فرض ما در اجرای طرح‌ها و پروژه‌ها با توجه به انجام مطالعات مکان‌یابی از ظرفیت نیروهای انسانی در همان مناطق استفاده کنیم، به‌طور قطع و یقین تحقق این موضوع مستلزم توانمندسازی سرمایه انسانی است، دانش آفرینی باید در مناطق شکل گیرد به این معنا و مفهوم که اگر فرآیند خود اشتغالی و استفاده از نیروهای مردمی و فرآیند استفاده از شرکت‌های دانش‌بنیان گسترده شود، مسیر اشتغال‌زایی و خودکفایی را در مناطق محروم تسهیل خواهد کرد.

معاون وزیر نفت در امور پالایش و پخش فراورده‌های نفتی ایران با بیان اینکه توجه و نگاه مداوم به نیازمندی‌های کوچک، ظرفیت ایجاد خواهد کرد، گفت:

جزیره کیش با وسعت ۹۰،۴۵۷ کیلومتر مربع، یکی از زیباترین جزایر خلیج فارس است. این جزیره در ۱۸ کیلومتری کرانه جنوبی خلیج فارس واقع شده و جزیره‌ای سیاحتی است. طول جزیره کیش ۱۵ کیلومتر در محور شرقی-غربی و پهنای آن ۷ کیلومتر در محور شمالی-جنوبی و تقریباً بیضی شکل است. فاصله کیش از طریق دریا تا جزیره سیری ۸۷ و تا جزیره قشم ۲۲۵ کیلومتر است. این جزیره از نظر پستی و بلندی تقریباً مسطح، ارتفاع نسبی آن از سطح دریا، حدود ۲۲ متر و مرتفع‌ترین نقطه آن در شرق جزیره واقع شده است. با این همه زیبایی، کار برای کارکنان صنعت نفت در این خطه از کشور به زیبایی جزیره کیش نیست و با سختی‌هایی همراه است. آنگونه که «شهسوار ارغش» در میزبانی گرم در بازدید از خبرنگاران نشریات وزارت نفت از این حوزه عملیاتی اشاره می‌کند: «کیش برای یک گردشگر و مهمان جذابیت و زیبایی‌های خاصی دارد، اما در لایه‌های زیرین، اینگونه نیست. هزینه‌های کیش سرسام‌آور است؛ عموم خانواده نقراتی که اینجا مشغولند، در سرزمین اصلی ساکن هستند.» با این حال منطقه عملیاتی کیش شرکت نفت فلات قاره ایران این روزها افزون بر فعالیتی که در بخش بهره‌برداری لایه نفتی پارس جنوبی و دیگر موارد عهده‌دار است، ماموریت مهم دیگری هم به وظایف آن اضافه شده که مر تبط با تعمیرات اساسی و راهبری دکل حفاری الوند است. طبق اعلام مدیر منطقه عملیاتی کیش، بنا به صلاحدید علیرضا مهدی‌زاده، مدیر عامل شرکت نفت فلات قاره ایران، راهبری و تعمیرات دکل الوند به منطقه عملیاتی کیش محول شده است. هم‌اکنون نیز تیمی متشکل از ۱۲ کارشناس در حال تهیه شرح کار برای انجام تعمیرات اساسی این دکل هستند. به زودی دکل الوند از جزیره سیری به منطقه کیش منتقل و عملیات تعمیرات اساسی قبل از پایان سال ۱۴۰۲ شروع می‌شود. شهسوار ارغش، مدیر منطقه کیش شرکت نفت فلات قاره ایران در گفت‌وگو با خبرنگار «مشعل» ضمن معرفی فعالیت‌ها و ماموریت شرکت نفت فلات قاره ایران به جزئیات این موضوع هم پرداخته است که در ادامه می‌آید.

مشعل | سابقه فعالیت صنعت نفت در جزیره کیش که به منظور کشف ظرفیت گازی در خلیج فارس، نخستین بار با پروژه مطالعاتی «ارزیابی افق‌های رسوبی گروه دهرم» از سوی شرکت نفت فلات قاره ایران انجام شد، به سال ۱۳۷۵ بازمی‌گردد. با تعمیق چاه قبلی و حفر چاه جدید در سال ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۳ همچنین اثبات ظرفیت های هیدروکربوری در مخزن دهرم کیش به ظرفیت ۴۸ تریلیون فوت مکعب (TCF) نقطه آغازی شد بر شروع فعالیت شرکت نفت فلات قاره ایران در این گستره از کشور و گازرسانی به جزیره کیش، ساخت ایستگاه تقویت فشار گاز، همچنین توسعه میدان گازی کیش و دیگر شرایط مطلوب در این جزیره برای استقرار سیستم‌های پشتیبانی، عوامل مهم و بالقوه‌ای شدند برای تبدیل آن به یک منطقه عملیاتی.

ماموریت تازه منطقه عملیاتی کیش شرکت نفت فلات قاره تشریح شد

زیباترین سخت

لطفاً درباره تجربه کاری خود در صنعت نفت بگویید؟

تجربه کاری من به سال ۱۳۷۴ برمی گردد. نزدیک به ۳۰ سال است در شرکت نفت فلات قاره ایران فعالیت می کنم. شروع کارم از جزیره سیری است و ۱۴ سال هم در این جزیره فعالیت کردم. با راه اندازی تاسیسات هنگام، به صورت مامور به جزیره قشم منتقل شدم. افتخار این را دارم که یک پروژه ۱۰۰ درصد ایرانی را در قشم در قالب ۱۹ پروژه دریایی و خشکی به سرانجام رساندیم. اوایل سال ۱۳۹۷ با شروع عملیات برداشت نفت از لایه نفتی پارس جنوبی و بنا به تشخیص مدیرعامل وقت، از قشم دوباره به جزیره کیش منتقل شدم و از آن زمان تاکنون در این جزیره فعالیت می کنم.

منطقه کیش از جمله مناطق جوان در زیرگروه شرکت نفت فلات قاره ایران است؛ لطفاً درباره وظایفی که این مدیریت در منطقه کیش به عهده دارد، بفرمایید؟

فعالیت شرکت نفت فلات قاره ایران در منطقه کیش مشتمل بر سه قسمت راهبری تنها پایانه شناور فراورشی پالایشی در منطقه خاور میانه، شناور کوروش (FPSO) در حوزه لایه نفتی پارس جنوبی است؛ این را هم بگویم که شرکت نفت و گاز پارس مسئولیت بهره برداری و توسعه بخش گازی میدان گازی پارس جنوبی و شرکت فلات قاره ایران هم مسئولیت بهره برداری از لایه نفتی میدان پارس جنوبی را به عهده دارد. این عمده ترین بخش فعالیت ما در جزیره کیش است.

بخش دیگری از فعالیت در این جزیره، ارسال گاز از جزیره سیری به جزیره کیش بود. روزانه حدود ۲۵ میلیون مترمکعب گاز تا تیر ۱۴۰۱ به وسیله دو دستگاه کمپرسور گاز تاسیسات تقویت فشار گاز کیش به نیروگاه های آب و برق که در شمال و جنوب جزیره مستقر هستند، ارسال می کردیم، اما از تیرماه ۱۴۰۱ عمده گاز جزیره، از سرزمین اصلی تامین می شود. در واقع تامین انرژی جزیره کیش به مدت ۱۵ سال به عهده تاسیسات شرکت نفت فلات قاره بود.

از ۱۰ بهمن ماه ۱۴۰۱ نیز به دلیل عملکرد خوبان در مدیریت شناور فراورشی کوروش در لایه نفتی پارس جنوبی، بنا به صلاح دید مدیرعامل شرکت نفت فلات قاره ایران، راهبری و تعمیرات دکل الوند به منطقه عملیاتی کیش محول شد. هم اکنون نیز تیمی متشکل از ۱۲ کارشناس در حال تهیه شرح کار برای انجام تعمیرات اساسی این دکل هستند. بزودی

دکل الوند از جزیره سیری به منطقه کیش منتقل و عملیات تعمیرات اساسی آن قبل از پایان سال ۱۴۰۲ شروع خواهد شد.

مشخصات فنی دکل الوند را می فرمایید؟

دکل الوند، دکل ملکی شرکت نفت فلات قاره ایران است که ساخت آن به سال ۱۹۷۵ بازمی گردد. این دکل که سالیان سال فعالیت های تعمیراتی را انجام می داد، نزدیک به یک سال می شود که از سرویس خارج شده است. آخرین آمار استخراج شده از فعالیت این دکل از سال ۱۳۹۷ تا خردادماه ۱۴۰۰ سالانه بالغ بر ۱۰ حلقه چاه را ایمن سازی و تعمیر کرده است. با پایان تعمیرات اساسی آن، به طور متوسط روزانه ۴ تا ۵ هزار بشکه نفت به تولید نفت میادین سیری اضافه خواهد کرد.

تعمیرات اساسی دکل الوند چه زمانی به پایان می رسد؟

با توجه به اینکه پروژه را به ۱۸ پروژه کوچک تر تقسیم کردیم، براساس برنامه زمان بندی، باید در مدت ۲۴ ماه تعمیرات اساسی را به پایان برسانیم. از ۲۰ تیرماه به شرح کار پروژه پرداختیم. تلاش می کنیم در کوتاه ترین زمان ممکن پروژه را اجرایی کنیم، زیرا عدم نفع آن سالانه ده ها میلیون دلار است.

بودجه اختصاص یافته برای تعمیر این دکل چقدر است؟

به منظور تعمیر دکل الوند، ۱۰ میلیون دلار میلیون دلار اختصاص داده شده است و در فرایند تعمیرات آن ۴۰۰ نفر به صورت مستقیم درگیر و مشغول به کار خواهند بود، ضمن اینکه همه عملیات تعمیر دکل از سوی متخصصان داخلی انجام خواهد شد. این را هم اضافه کنم که نخستین بار است چنین عملیاتی در منطقه عملیاتی کیش انجام می شود.

به تازگی مشعل نخستین چاه گازی میدان کیش روشن شد، چه تعداد چاه در این میدان حفاری شده است؟

میدان گازی کیش شامل مخازن گازی کنگان و دالان واقع در اعماق ۵۰۰-۳۲۰۰ متری زیر جزیره کیش و آب های اطراف آن در خلیج فارس و در ۶۰ کیلومتری شرق جزیره لاوان قرار دارد. این میدان با برآورد ذخیره ۴۰ تریلیون فوت مکعب گاز با حدود ۲۰۰ H₂S, PPM200 و ۲.۴ درصد CO₂، به عنوان هفدهمین مخزن گازی بزرگ جهان شناخته شده است. با اجرای کامل تمامی فازهای طرح توسعه میدان، معادل سه فاز پارس جنوبی ظرفیت تولید خواهد داشت. این میدان به دو کلاستر تقسیم شده است که در یک کلاستر ۶ حلقه چاه و یک کلاستر ۸ حلقه چاه حفاری شده است، ۱۴ چاه در خشکی و ۲ حلقه چاه هم در دریا قرار دارد. تقریباً همه چاه ها تکمیل شده و مراحل پایانی را سپری می کنند. عمق چاه ها در بخش خشکی حدود ۵ هزار متر است.

🔴 طرح توسعه‌های میدان گازی کیش شامل چه بخش‌هایی می‌شود؟

طرح توسعه میدان گازی کیش شامل سه بخش طرح انتقال گاز به نبروگاه کیش، تاسیسات دریایی و ساحلی، انتقال گاز طبیعی از خط هفتم سراسری گاز در منطقه بستک استان هرمزگان تا بندر آفتاب و از بندر آفتاب تا جزیره کیش به وسیله خطوط لوله دریایی و خشکی است. از اهداف این طرح جایگزینی سوخت مایع نفت گاز با گاز طبیعی در نبروگاه‌های جزیره کیش، صرفه‌جویی هزینه‌های ناشی از این جایگزینی، تضمین پایداری تولید برق جزیره و جلوگیری از آلودگی‌های زیست‌محیطی است. طرح توسعه فاز یک میدان گازی کیش مشتمل بر تاسیسات دریایی و ساحلی، تکمیل تاسیسات واقع در جزیره کیش (تکمیل حفاری ۱۴ حلقه چاه، خطوط جریانی سرچاهی و تاسیسات جانبی مربوطه)، ساخت حدود ۲۲۰ کیلومتر خط لوله دریایی حدفاصله جزیره کیش تا عسلویه، ساخت تاسیسات جانبی در پالایشگاه‌های موجود پارس جنوبی شامل اتصالات، سایر تاسیسات جانبی و... به منظور ایجاد یکپارچگی با پالایشگاه‌هاست.

🔴 هدف از توسعه میدان گازی کیش چیست؟

تولید و انتقال گاز به میزان یک میلیارد فوت مکعب در روز از کلاسترهای ۱ و ۲ میدان کیش به عسلویه به منظور بهره‌گیری حداکثری از ظرفیت پالایشگاه‌های موجود پارس جنوبی و استحصال حدود ۱۰ هزار بشکه میعانات گازی در روز. افزون بر آن طرح توسعه فازهای ۲ و ۳ میدان گازی کیش شامل تاسیسات دریایی و ساحلی، در اطراف جزیره کیش، ساخت خطوط لوله دریایی، ساخت تاسیسات جانبی در پالایشگاه‌های موجود پارس جنوبی شامل اتصالات، لخته‌گیر، سایر تاسیسات جانبی و... به منظور ایجاد یکپارچگی با پالایشگاه‌ها بخش دیگری از اقدام‌هایی است که در این پروژه اجرایی می‌شود. در فازهای ۲ و ۳ طرح توسعه میدان گازی کیش، اهداف تولید و انتقال گاز به میزان ۲ میلیارد فوت مکعب در روز از سکوها دریایی میدان کیش به عسلویه به منظور بهره‌گیری حداکثری از ظرفیت پالایشگاه‌های موجود پارس جنوبی و استحصال حدود ۲۰ هزار بشکه میعانات گازی در روز دنبال می‌شود.

🔴 شناور فراورشی کوروش با همان FPSO قابلیت ذخیره‌سازی چه میزان نفت را دارد؟

نفتی که از سکوی سرچاهی لایه نفتی استخراج می‌شود، به وسیله یک خط لوله به شناور فراورشی کوروش منتقل می‌شود. نفت در این شناور تصفیه شده و ذخیره می‌شود. این شناور قابلیت ذخیره‌سازی ۷۳۰ هزار بشکه نفت را دارد.

🔴 چرا فعالیت روی این شناور فراورشی یکی از پیچیده‌ترین عملیات‌های انتقال نفت نام گرفته است؟

چون عملیات انتقال و صادرات نفت از روی این شناور بر روی دریاست. در واقع چون شناور FPSO روی آب قرار دارد، بنابراین تانکری که به این شناور برای دریافت و صادرات نفت متصل می‌شود، در معرض جریان آب قرار دارد و همین عملیات بارگیری را بسیار پیچیده و مشکل می‌کند. البته ناگفته نماند که در دنیا بالغ بر ۲۵۰ شناور فراورشی نفت وجود دارد که در آب‌های عمیق فعالیت می‌کنند اما در خلیج فارس، کوروش تنها پایانه شناور فراورشی نفت خام است. این راهم بگویم که کمتر کسی تصور می‌کرد که متخصصان ایرانی قادر به راهبری این تاسیسات باشند، زیرا ما در صنعت نفت تجربه راهبری شناور فراورشی را نداشتیم، اما خوشبختانه تیم ما توانست به خوبی و بدون مشکل این شناور را هدایت و راهبری کند.

🔴 در منطقه عملیاتی کیش چه تعداد نیروی انسانی شاغل هستند و اسکان خانواده‌ها چگونه است؟

ساعت کاری در منطقه عملیاتی کیش از ۷ صبح تا ۳ بعدازظهر است؛ حدود ۴۰ درصد نیروها در بخش خشکی هستند و بقیه در شناور فراورشی کوروش مستقر هستند. در واقع عمده فعالیت نیروی انسانی این منطقه در لایه نفتی پارس جنوبی است. نیروهایی که در شناور مستقرند، اقماری هستند. حدود ۱۲۸ نفر روی شناور مشغول به فعالیت هستند که ۱۰۶ نفر از این تعداد، نیروی پیمانکار و ۲۲ نفر نیروی رسمی هستند. به کمک همین نفرات هم دکل الوند را راهبری می‌کنیم. این را هم بگویم که با اینکه حجم فعالیت‌مان زیاد شده، اما تراز نیروی انسانی منفی است، چون ۷۳ نفر از همکارانمان بازنشسته شده‌اند و نیرویی هم جایگزین آنها نشده است.

🔴 از بحث‌های فنی که فاصله بگیریم، بفرمایید زندگی در کیش چگونه است؟

زندگی در کیش خیلی سخت است. منطقه عملیاتی کیش برای کسانی که از بیرون به این جزیره نگاه می‌کنند خیلی جذاب است، اما برای داخلی‌ها چنین نیست و این جذابیت را ندارد. کیش برای یک گردشگر و مهمان جذابیت و زیبایی‌های خاصی دارد، اما در لایه‌های زیرین اینگونه نیست. هزینه‌ها در کیش سرسام آور است؛ عموماً خانواده‌نفراتی که اینجا مشغولند در سرزمین اصلی ساکن هستند، چراکه برای اجاره یک آپارتمان ۳۷ متری در کیش باید هزینه زیادی را متحمل شد (۳۰۰ میلیون تومان ودیعه و ۶ میلیون تومان هم اجاره) هزینه رفت‌وآمد و استفاده از تاکسی و مایحتاج را هم به آن اضافه کنید. با حقوق‌هایی که نیروهای ما دریافت می‌کنند، زندگی در کیش بسیار سخت و همه چیز گران است. درست است که کیفیت در اینجا عالی است، اما برای کسی که در آملایی داشته باشد نه برای همه. در اوج تابستان که اوج سفرها به همه جای کشور، به خصوص نقاله مثل کیش است، بلیت به سختی تهیه می‌شود؛ مثلاً امسال بعضی از همکارانمان برای بازگشت به سرزمین اصلی به دلیل اینکه نمی‌توانستند بلیت تهیه کنند، با مشکل بسیاری روبه‌رو بودند و مجبور شدند سه ماه تابستان امسال را دور از خانواده در این جزیره بگذرانند. سال گذشته هم وضع به همین منوال بود. هزینه‌های درمان و آموزش در جزیره بالاست و برای کوچک‌ترین موضوعی در این زمینه‌ها باید به شیراز، یزد و یا به تهران برویم. در کل جزیره کیش برای کسی که به آموزش نیاز نداشته باشد و به لحاظ جسمی و مالی خوب باشد، خیلی خوب و عالی است.

🔴 با این تفاسیر فکر می‌کنم کارکنانی که در منطقه کیش زندگی می‌کنند، بهتر است که اقماری باشند.

در حال حاضر ۷۰ درصد نیروهای مشغول به کار، اقماری نیستند. فکر می‌کنم پس از بهره‌برداری از میدان گازی کیش برای اینکه نیروی متخصص داشته باشیم باید اقماری شوند. من تجربه ۲۰ سال زندگی اقماری دارم. همسر معلم و پسرم دانشجو است. آنها ذهنیت خوبی از کیش ندارند و نام جزیره معنای خوبی را برایشان تداعی نمی‌کند، چون هیچ‌گاه در بزنگاه‌هایی که به من نیاز داشتند، کنارشان نبودم. برای نگهداشت متخصص در جزیره کیش راهی جز اقماری شدن نیست. اتاق کنترل ایستگاه تقویت فشار نسبت به سال قبل ریزش نیرو داشت و افراد به جاهای دیگر مثل پایانه شناور کوروش منتقل شدند. برخی نیز که از زنده‌ترین نیروها بودند، در چند سال گذشته به بخش‌های دیگر صنعت نفت مهاجرت کردند. در مجموع همان طور که پیش تر هم به این موضوع اشاره شد، هزینه‌های سرسام‌آور با دریافتی‌ها همخوانی ندارد و به راحتی نمی‌توان از پس هزینه‌های سنگین برآمد؛ این مهم زندگی و کار را در جزیره کیش، به خصوص برای افراد تازه استخدام شده بسیار سخت کرده است.

🔴 در حوزه مسئولیت‌های اجتماعی چه خدماتی را به کیش نشین‌ها ارائه کرده‌اید؟

به مدت ۱۵ سال از سال ۸۳ تا تیرماه ۱۴۰۱ انرژی کیش از جزیره سیری و به کمک کمپرسورهای تقویت فشار گاز کیش از شرکت فلات قاره ایران تامین می‌شد. افزون بر اینها از تیرماه ۱۴۰۱ عمده گاز جزیره کیش از سرزمین اصلی تامین می‌شود. خوشبختانه از تیرماه ۱۴۰۱ مصرف گاز و تیل در جزیره صفر شده است.

کیش، زیبایی‌هایی دارد که شاید در کسوت یک گردشگر بتوان از آن زیبایی‌ها لذت برد، اما بی‌تردید برای افرادی مثل من و همکارانم در شرکت نفت فلات قاره که شب و روزشان را به هم می‌دوزند تا در بخشی که به خدمت در آن مشغولند، وقفه‌ای ایجاد نشود، این زیبایی‌ها چندان محسوس و قابل مشاهده نیست، اما دل به آن خوش دارند تا کسانی که برای گذران اوقات خوش پای به این جزیره می‌گذارند، با تلاش کارکنان در جای‌جای صنعت نفت از لحظه لحظه بودنشان در این جزیره زیبا لذت ببرند.

پارسیان از تولید گاز تا تامین خوراک بنزین

پالایشگاهی به وسعت

اشهر

مهدی مهرابی | میزبان کارکنانی از ۸۰ شهر ایران است و با تامین ۸ درصد گاز کشور، پس از مجتمع گازی پارس جنوبی، دومین پالایشگاهی به شمار می آید که از میدان های مستقل خود بیشترین برداشت را دارد. شرکت پالایش گاز پارسیان را شاید بتوان یکی از پالایشگاه های منحصر به فرد برشمرد، پالایشگاهی که با توان شرکت های داخلی در دو فاز ساخته شده و طی سال های گذشته، فهرستی بلندبالا از اقدام ها را اجرایی و نهایی سازی کرده که به شرح آنها از زبان علمدار بابایی، مدیرعامل این پالایشگاه می پردازیم.

وی با بیان اینکه محصولات داخلی با نمونه های خارجی رقابت می کنند، ادامه می دهد: این محصولات اروپایی و آمریکایی بود و با ورود شرکت های داخلی توانمند و دانش بنیان، انحصار این کشورها در تولید محصولات راهبردی شکسته شده است. مدیرعامل شرکت پالایش گاز پارسیان یاد آور می شود: هم اکنون بیش از ۸۰ درصد خریدها، اقلام و تجهیزات مورد نیاز پالایشگاه از منابع داخلی تامین می شود. در نیازهای عمده و مصرفی نیز محصولات داخلی در اولویت قرار دارند. بابایی تاکید می کند: ساخت داخل فرایندی است که در وزارت نفت، شرکت ملی گاز ایران گاز و شرکت های پالایشی انجام و طبیعتاً در برخی اقلام این فرایند به صورت مشترک نهایی می شود. به دلیل اینکه تامین کنندگان و ارائه دهندگان خدمات دوره ای به بلوغ رسیده اند، خوشبختانه چالش عمده ای در حوزه تامین اقلام، کالاها و تجهیزات نداریم.

تامین خوراک مینی پالایشگاه برای ساخت فرآورده های نفتی، راه اندازی نیروگاه ۱۰۰ مگاواتی پس از یک دهه، افزایش ۷۰ درصدی ذخیره سازی میعانات گازی و بهره گیری از ظرفیت شرکت های داخلی برای تامین اقلام و تجهیزات مورد نیاز فرایند تعمیرات اساسی، تنها بخشی از فعالیت های پالایشگاه گاز پارسیان به شمار می آید؛ مواردی که مدیرعامل پالایشگاه گاز پارسیان از آنها به عنوان اقدام هایی یاد می کند که از سوی مدیران و کارکنان این پالایشگاه اجرایی شده اند. علمدار بابایی می گوید: در حوزه داخلی سازی اقدام های اثر بخشی، اجرایی و اقلام راهبردی مانند سلیکازل (ماده شیمیایی فوق العاده جاذب در برابر رطوبت) و روغن داغ از طریق منابع داخلی تامین می شود. پیش تر یک نمونه روغن داغ خریداری و تامین می شد و هم اکنون شرکت تولیدکننده آن با همکاری مدیریت پژوهش شرکت ملی گاز ایران در حال فعالیت و ارائه این محصول است.

راه اندازی نیروگاه ۱۰۰ مگاواتی پس از یک دهه

مدیرعامل شرکت پالایش گاز پارسیان با بیان اینکه در این پالایشگاه چند کار عمده در جریان بوده که برخی به سرانجام رسیده است، می گوید: یک دهه از احداث نیروگاه ۱۰۰ مگاواتی پالایشگاه گاز پارسیان می گذرد و این پروژه یک سال پیش به طور کامل متوقف شد. از سال گذشته کار گروهی رادر پالایشگاه تشکیل دادیم و با وجود نواقص زیادی که از لحاظ سخت افزاری و نرم افزاری وجود داشت، خوشبختانه با بهره گیری از ظرفیت شرکت های داخلی و تلاش بی وقفه همکاران، دو واحد از این نیروگاه راه اندازی شده که هر زمان نیاز باشد، در سرویس قرار می گیرند. بابایی ادامه می دهد: همه فعالیت های دو واحد دیگر نیز انجام شده است و تنها سیستم کنترل آن باقی مانده که این سیستم نیز از سوی شرکت های داخلی در حال ساخت است. تا دو ماه آینده دو واحد دیگر نیز تکمیل می شود و در صورت نیاز در مدار قرار می گیرد.

افزایش ۷۰ درصدی ذخیره سازی میعانات گازی

مدیرعامل شرکت پالایش گاز پارسیان می گوید: در حوزه ذخیره سازی میعانات گازی نیز پیش از این پروژه هایی در پالایشگاه برای ساخت مخزن ۷۰ هزار مترمکعبی آغاز شده بود. احداث این مخزن سال های زیادی طول کشیده بود که در دو سال گذشته با شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران که متولی این موضوع است، به نتیجه رسیدیم. وی اعلام می کند: با مشارکت و همکاری این مجموعه، ساخت این مخزن نهایی شده و در حال راه اندازی آن هستیم. با بهره برداری از این مخزن ۷۰ درصد به ظرفیت ذخیره سازی میعانات گازی پالایشگاه افزوده می شود.

تامین خوراک و افزایش تولید

مدیرعامل شرکت پالایش گاز پارسیان می گوید: در بحث های زنجیره تولید پایین دست نیز یک مینی پالایشگاه، مجوز خوراک خود را از وزارت نفت دریافت کرده است. بر این اساس برای تامین خوراک مورد نیاز این مینی پالایشگاه، تغییراتی در پالایشگاه انجام شد که با نهایی شدن خوراک مورد نیاز، در سفر اخیر وزیر نفت در مهرماه امسال، ارسال خوراک آغاز شد. به گفته بابایی، ظرفیت نهایی پالایشگاه در دو فاز ۲۰ هزار بشکه در روز است. تاکنون دو حواله ۳۰۰ هزار و ۱۰۰ بشکه ای از سوی شرکت ملی نفت ایران برای پیش راه اندازی این مینی پالایشگاه صادر و از سوی پالایشگاه پارسیان تحویل این شرکت خصوصی شده است.

تولید ۲.۴ میلیون بشکه میعانات گازی

مدیرعامل شرکت پالایش گاز پارسیان یاد آور می شود: در ۶ ماه امسال هفت هزار و ۶۶۷ میلیون مترمکعب گاز طبیعی فرآورش و به خطوط سراسری تزریق و دو میلیون بشکه نیز میعانات گازی تولید شده است. از ابتدای امسال تا ۲۵ آبان ماه نیز ۹ هزار و ۱۳۴ میلیون مترمکعب گاز، پالایش و دو میلیون و ۴۲۶ هزار بشکه میعانات گازی تولید شده است.

هم اکنون بیش از ۸۰ درصد خریدها، اقلام و تجهیزات مورد نیاز پالایشگاه از منابع داخلی تامین می شود. در نیازهای عمده و مصرفی نیز محصولات داخلی در اولویت قرار دارند

تولید حداکثری در فصل سرد

بابایی می‌گوید: مشابه بسیاری از تاسیسات صنعت نفت و گاز، عمده ترین برنامه‌های که برای پایداری تولید در پالایشگاه پارسین اجرا می‌شود، تعمیرات اساسی است. وی با بیان اینکه پرونده تعمیرات اساسی این پالایشگاه پایان مهرماه بسته شد، می‌گوید: براساس برنامه‌ریزی‌ها، شرح کار، تخصیص منابع و تهیه دستور کارهای تعمیرات اساسی از یک سال قبل در وزارت نفت و شرکت ملی گاز ایران مصوب و ابلاغ می‌شود. با تعمیرات اساسی به عنوان اقدامی اساسی و اصلی، پالایشگاه گاز پارسین برای تولید پایدار گاز در فصل سرد سال آماده می‌شود. به گفته بابایی، براساس تدابیر اندیشیده شده، دوسال است که در حوزه بهینه کردن تعمیرات اساسی در حال برنامه‌ریزی هستیم. در قالب این برنامه تعمیرات اساسی از نظر فاصله سالانه و مدت اجرا بهینه می‌شود. براساس مدل ارزیابی ریسک، یک رشته تغییرات در روش‌ها، پایش و تدابیر پیشگیرانه و بحث‌های مرتبط با بازرسی فنی انجام می‌دهیم. مدیرعامل شرکت پالایش گاز پارسین تاکید می‌کند: برنامه توقف و اجرای تعمیرات اساسی با بالادست در ارتباط است؛ بنابراین مدیریت و برنامه‌ریزی این بازه و فاصله تنها در انحصار پالایشگاه نیست. به هر حال مجموعه بالادست برای تعمیرات اساسی چاه‌ها و خطوط ارتباطی به بازه‌های زمانی بیشتری نیاز دارد.

مشارکت دانش بنیان‌ها در تولید مولکولار سیو

بابایی می‌گوید: طراحی پالایشگاه براساس گاز شیرین است، اما به دلیل آنکه چاه‌ها در نیمه دوم عمر خود هستند، نوع خوراکی که در یافت می‌کنیم، به لحاظ کیفی در حوزه H2S و آب نمک با کالر، دچار تغییرات اساسی شده است. وی ادامه می‌دهد: با توجه به این تغییرات، چالش‌هایی برای پالایشگاه ایجاد شده که بحث‌های خوردگی تجهیزات و تاسیسات، مرتبط با این موضوع است. در در دو سال گذشته یکی از کارهای اصلی، تعویض خطوط و نوسازی تجهیزات ثابتی بوده است که در معرض این تغییرات خوراک قرار گرفته‌اند. وی با بیان این که در چند سال اخیر واحدهای سیلا به گیر پالایشگاه نوسازی شده است، ادامه می‌دهد: تعویض مولکولار سیو پست‌های نم‌زدایی از کارهای اصلی تعمیرات اساسی است. برای اینکه سازندگان داخلی بتوانند خود را تقادهند، در حال مشارکت با آنها هستیم. امسال با همکاری یک شرکت داخلی، مولکولار سیو واحدهای نم‌زدایی را جایگزین کرده‌ایم. این مواد شیمیایی تحت پایش و نظارت مجموعه مهندسی و بازرسی پالایشگاه و نماینده‌های آن شرکت است. در کنار این اقدام‌ها، پروژه‌های تعمیراتی نیز از سوی بازرسی فنی در حال انجام است.

پروژه‌های کاهش خوردگی در بالادست

مدیرعامل شرکت پالایش گاز پارسین با اشاره به این که پروژه‌هایی از سوی بالادست برای کاهش خوردگی خوراک ارسالی در دستور کار است، می‌گوید: در

میدان تابناک یک مرکز تفکیک در حال احداث است که با نهایی شدن آن میزان آب و نمکی که به سمت پالایشگاه ارسال می‌شود، کاهش می‌یابد. پیش‌بینی می‌شود این پروژه سال آینده به بهره‌برداری برسد. وی ادامه می‌دهد: نصب ایستگاه تقویت فشار گاز در میدان‌های وراوی و هما نیز آغاز شده است که در میدان‌ها پیشرفت فیزیکی مطلوبی دارد. در حوزه تفکیک، کاهش H2S و تزریق مواد شیمیایی هم برنامه‌هایی در دستور کار بالادست قرار دارد.

برنامه جامع تامین خوراک پالایشگاه‌ها

مدیرعامل شرکت پالایش گاز پارسین می‌گوید: برای تامین خوراک پالایشگاه‌های موجود، برنامه‌های کامل و جامع در وزارت نفت و شرکت ملی نفت ایران در دستور کار قرار دارد و برخی برنامه‌ها ابلاغ شده است. به گفته وی، در قالب این برنامه جامع، کمبود خوراک پالایشگاه‌ها و میدان‌های آن برای تامین مشخص شده است. بر این اساس، فعالیت‌های توسعه‌ای میدان پازن که خوراک آن به پالایشگاه پارسین اختصاص پیدا می‌کند، آغاز شده است. میدان ارم نیز در برنامه قرار دارد و بخشی از خوراک آن به پالایشگاه پارسین اختصاص یافته که فعالیت‌های توسعه‌ای آن آغاز نشده است. خوشبختانه جنوب استان فارس از نظر میدان‌های مستقل گازی شرایط خوبی دارد و می‌تواند در آینده کمبود خوراک را برطرف کند.

پروژه استحصال اتان

مدیرعامل شرکت پالایش گاز پارسین تصریح می‌کند: سیاست گذاری در حوزه‌های کلان با توجه به ماهیت پالایشگاه پارسین که شرکتی دولتی است، در وزارت نفت انجام می‌شود. برای مثال استحصال اتان جزو زنجیره ارزش است که با توجه به تصمیم‌هایی که گرفته شده از بخش‌های غیردولتی برای اجرای آن استفاده شده و هم اکنون در حال انجام است. پیشنهادهایی داریم که اگر در شرکت ملی گاز ایران تایید شود، این کار را خودمان انجام می‌دهیم.

کاهش ۱۹ درصدی مشعل سوزی

بابایی با اشاره به کاهش مشعل سوزی در این پالایشگاه می‌گوید: این پروژه تکلیف قانونی است و پالایشگاه نیز در چند سال گذشته برنامه مفصلی در این حوزه داشته است. سال گذشته نسبت به سال ۱۴۰۰ بیش از ۱۹ درصد کاهش مشعل سوزی ثبت شده است. مدیرعامل شرکت پالایش گاز پارسین می‌گوید: هم اکنون مجموع گازی که فلر می‌شود، چشمگیر نیست، هر چند برنامه‌هایی در دستور کار داریم که این میزان اندک را هم کاهش دهیم. به گفته وی، در بحث فروش گازهای فلر دستور عملی از شرکت ملی گاز ایران ابلاغ شده است. برای باقیمانده گازی که به سمت مشعل می‌رود نیز در حال برگزاری مزایده هستیم تا این سوخت را به شرکت‌های داخلی واگذار کنیم.

صدور خدمات فنی و مهندسی و تاسیس مرکز نوآوری

مدیرعامل شرکت پالایش گاز پارسین می‌گوید: ارائه خدمات فنی و مهندسی که برای شرکت دولتی تعریف می‌شود، برای بر آورده کردن نیازهای خودش است. بحث‌های صدور خدمات فنی باید با اساسنامه شرکت همخوانی و سازوکار آن نیز وجود داشته باشد. به گفته بابایی، برای رفع نیازها در قالب تاسیس یک مرکز نوآوری، بخشی از چالش‌های خود و منطقه را در قالب مسئولیت‌های اجتماعی حل کرده‌ایم. با فراهم کردن زیرساخت‌هایی از طریق پارک‌های علم و فناوری و امضای تفاهمنامه با شرکت‌های دانش بنیان همسو با رفع نیازهای خود در پی توسعه این شرکت‌ها هستیم. با اجرا و مشارکت در این قالب و مدل‌های همکاری امیدواریم بتوانیم موثرتر از قبل فعالیت کنیم. وی تاکید می‌کند: واحد پژوهش شرکت پالایش گاز پارسین با پارک علم و فناوری استان فارس تفاهمنامه‌ای امضا کرده است، ضمن آنکه همکاری‌های خود را با مراکز دانشگاهی توسعه داده‌ایم و در همایش‌ها و نمایشگاه‌های منطقه‌ای نیز حضوری فعال داریم. بخشی از نیازهای خود را در این همایش‌ها و نمایشگاه‌های منطقه پیگیری می‌کنیم.

احداث مجموعه ورزشی در شهرستان مهر

مدیرعامل شرکت پالایش گاز پارسین می‌گوید: مسئولیت‌های اجتماعی اقدامی بسیار مهم و در دو بخش پیگیری می‌شود. نخست مسئولیتی است که شرکت پالایش گاز پارسین مقابل ذی‌نفعان داخلی از جمله کارکنان و شرکت‌هایی که در زنجیره تامین خدمات و کالا فعالیت می‌کند، به عهده دارد. بر این اساس برای همکاران اقدام‌هایی در حوزه‌های رفاهی و فرهنگی در نظر گرفته شده و از طریق شورای فرهنگ پالایشگاه نیز اقدام‌هایی در جریان است. به گفته بابایی، در حوزه مسئولیت اجتماعی محیط پیرامونی نیز بودجه خاصی به شرکت‌ها داده نمی‌شود. بخشی از پروژه‌ها و اقدام‌ها به صورت متمرکز از سوی وزارت نفت در سفرهای استانی رئیس جمهوری و وزیر تعریف و اجرایی می‌شود. در سفر اخیر وزیر نفت به منطقه، از همان محل در شورای اداری تعهدات در حوزه مسئولیت اجتماعی ایجاد شد. وی تاکید می‌کند: پیش از این نیز پروژه‌های عام‌المنفعه دیگری از سوی وزارت نفت در سطح منطقه اجرایی شده است. بر این اساس، در قالب این فعالیت‌ها، مجموعه ورزشی در شهرستان مهر ایجاد و طرحی نیز برای کمربند سبز، منابع طبیعی و آبخیزداری آغاز شده است. افزون بر موارد یادشده، پالایشگاه نیز تلاش می‌کند در زمینه‌های فرهنگی و همایش‌های مناسبی برنامه‌هایی را در حوزه مسئولیت اجتماعی و عام‌المنفعه تدارک ببیند. وی یادآور می‌شود: در حوزه خدمات روان‌شناسی، مرکز مشاوره‌ای ایجاد کرده‌ایم که به کارکنان مشاوره‌هایی در حوزه‌های آسیب‌های اجتماعی ارائه می‌کند، از سوی دیگر همایش‌ها و دوره‌هایی برای مردم منطقه برگزار می‌شود.

خبرهای خصوصی سازی

مدیرعامل شرکت پالایش گاز پارسین می‌گوید: خصوصی‌سازی بحث کلان کشور است و بسیاری از نگاه‌های اقتصادی دولتی در وزارتخانه‌ها واگذار شده‌اند. در حوزه وزارت نفت نیز پیش از این بسیاری از پتروشیمی‌ها و شرکت‌های پالایش نفت واگذار شده است. وی ادامه می‌دهد: در حوزه پالایش گاز نیز طبق مصوبه ای که دولت و شورای عالی واگذاری داشته، فعلا در پالایشگاه در برنامه واگذاری قرار گرفته است. وی با بیان اینکه یک سال است این موضوع مطرح شده است، ادامه می‌دهد: یکی از موارد مهم واگذاری، شرایط نیروی انسانی است. این صنعت حساس است و مجموعه پالایشگاه پارسین می‌کوشد در حوزه انگیزشی، اقدام‌هایی را به طور جدی برای کارکنان در اولویت قرار دهد.

تغییر یکپارچه و هدفمند

مدیرعامل شرکت پالایش گاز پارسین تاکید می‌کند: دغدغه کارکنان این پالایشگاه احصا شده و اخیراً در سازمان خصوصی سازی همه دغدغه‌ها را مطرح کردیم. به طور کلی به نظر می‌رسد برای کاهش دغدغه‌ها باید یک مدیریت تغییر یکپارچه و هدفمند داشته باشیم. تلاش ما این بود که از مراجعی که مرتبط با قضیه هستند، پرسش‌ها و دغدغه‌های همکاران را پاسخ دهیم. در یک سال گذشته افت و خیزی در حوزه نحوه و نوع واگذاری وجود داشته است.

وی می‌گوید: طبق ماده ۱۶ قانون اجرای اصل ۴۴، شرایطی برای نیروی انسانی پس از واگذاری پناهگاه اقتصادی دولتی پیش‌بینی و شرایطی که از قبل وجود داشته به پالایشگاه اعلام شده است. به گفته بابایی، بسیاری از کارکنان از نقاط مختلف کشور در این پالایشگاه حضور دارند و هم‌اکنون از ۸۰ شهر کشور همکار داریم. بحث اقناری بودن فعالیت کارکنان هم مطرح بوده است. تخصیص سهام ترجیحی به بخشی از کارکنان در قانون وجود دارد و انجام می‌شود. طبق ابلاغی که شده، قرار است بخشی از سهام پالایشگاه از طریق پذیرش در بازار سرمایه و به شکل واگذاری به عموم انجام شود.

مدیرعامل شرکت پالایش گاز پارسین می‌گوید: هم‌اکنون چهار میدان تابناک، هما، وراوی و شانول، خوراک این پالایشگاه را تامین می‌کنند. پالایشگاه پارسین در دوقاز ساخته شده است. پارسین ۱ از سوی شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران و پارسین ۲ نیز از سوی شرکت ملی نفت ایران ساخته شده است. بابایی ادامه می‌دهد: حدود ۸ درصد گاز کشور را تامین می‌کنیم و پس از پارس جنوبی، دومین پالایشگاهی هستیم که از میدان مستقل خود بیشترین برداشت را دارد. خوراک برخی پالایشگاه‌ها از چند منبع تامین می‌شود. به گفته وی، گاز به عنوان محصول اصلی پالایشگاه به خطوط سراسری چهارم و هشتم تزریق می‌شود. میعانات گازی به عنوان محصول دیگر نیز با یک خط به عسلویه منتقل می‌شود. طی دوسال گذشته مجموعه‌ای در پایین دست پالایشگاه برای استحصال اتان و محصولات سنگین تر ایجاد شده است.

مدیرعامل شرکت پالایش گاز پارسین:

دغدغه کارکنان این پالایشگاه احصا

شده و اخیراً در سازمان

خصوصی سازی همه دغدغه‌ها را

مطرح کردیم. به طور کلی به نظر

می‌رسد برای کاهش دغدغه‌ها باید

یک مدیریت تغییر یکپارچه و

هدفمند داشته باشیم

حمایت هلدینگ پتروپالایش اصفهان از دانش بنیان ها

گامی نو در مسیر توانمندی

سمیه راهیما | پالایشگاه اصفهان با راه اندازی هشت شرکت زیر مجموعه در خود، بر این هدف متمرکز شده تا در چشم انداز ۱۴۰۵ به یک هلدینگ دانش بنیان در حوزه انرژی تبدیل شود. مجموعه دانش بنیان مشعل پویا، با سهام ۱۰۰ درصدی، متعلق به هلدینگ پتروپالایش اصفهان است و با هدف ارائه خدمات توسعه ای و تعمیراتی، دستیابی به دانش محصولات پالایشگاهی و ارتباط با دیگر شرکت های دانش بنیان، برای نیل به اهداف افق ۱۴۰۵ پایه عرصه صنعت و انرژی گذاشته است. تولید محصولات پالایشگاهی دانش بنیان با یک نشان تجاری شاخص و ایرانی با تکیه بر توان کارکنان خستگی ناپذیر و پرتوان، بهره گیری از ظرفیت تخصصی شرکت های دانش بنیان و احداث یک نیروگاه خورشیدی با ظرفیت تولید برق یک هزار مگاوات از طرح ها و اهداف این شرکت است. با مجید نادری نژاد، مدیر عامل شرکت مشعل پویا در باره فعالیت های این مجموعه و ارتباط آن با پالایشگاه اصفهان، گفت و گویی انجام شده است که مشروح آن در پی می آید.

❖ چه پروژه هایی در دست اجرا دارید؟
نوسازی سیستم کنترل ابزار دقیق پالایشگاه اصفهان، ساخت رآکتورهای KHT پالایشگاه، همچنین تکمیل رآکتورها و تجهیزات نیمه ساخته شده مربوط به پروژه RHU که به دلیل تحریم رها شده بود، از جمله طرح هایی هستند که اجرا یا تکمیل آنها از سوی پالایشگاه اصفهان به شرکت مشعل پویا سپرده است. احداث نیروگاه خورشیدی هزار مگاواتی نیز دیگر طرح در دست اجراست که این شرکت (مشعل پویا) به نمایندگی از هلدینگ پتروپالایش اصفهان اجرای آن را به عهده دارد. بخش اعظم این نیروگاه تا سال آینده روی شبکه برق، بارگذاری و بخشی از ناترازی انرژی را جبران خواهد کرد.

❖ در مورد سرمایه گذاری انجام شده در خصوص اجرای طرح هایی که به آنها اشاره شد، توضیح می فرمایید؟
سرمایه گذاری در هر بخش متفاوت است. به عنوان مثال برای تکمیل پروژه ابزار دقیق و سیستم نوسازی کنترل پالایشگاه ۳۵ هزار میلیارد تومان سرمایه گذاری در بازه زمانی ۶ ساله انجام خواهد شد. در سیستم رآکتور پروژه KHT نیز ۳۰۰ هزار یورو برای فاز اول آن در نظر گرفته شده است. افزون بر این، برای بزرگترین رآکتور مونتاژ شده در پالایشگاه اصفهان، با یک شرکت خارجی حدود دو میلیون یورو قرارداد امضا شده که فرایند تکمیل آن در مجموعه مشعل پویا انجام می شود.

❖ از فلسفه وجودی تاسیس شرکت مشعل پویا بگوئید و بفرمایید که این شرکت با چه هدفی ایجاد شده است؟
شرکت های دانش بنیان را می توان بازو هایی قلمداد کرد که با توجه به توانمندی و تخصص های زمینه ای خود در همه عرصه ها وارد شده اند و تلاش آنها نیز بر این متمرکز است که در حوزه های تخصصی خود، گام هایی رو به جلو بردارند. شرکت مشعل پویا نیز از این قاعده مستثنا نیست و توان و تخصص خود را به کار گرفته تا در کنار پالایشگاه اصفهان به عنوان یک هلدینگ، قرار گیرد و برای نیل به اهداف آن گام بردارد.
این شرکت که مرداد سال گذشته تاسیس و فعالیت خود را از آذر همان سال آغاز کرد، اکنون که در آستانه یکسالگی قرار دارد، با داشتن سه شرکت زیر مجموعه با سهام ۱۰۰ درصدی، متعلق به هلدینگ پتروپالایش اصفهان است و به منظور ارائه خدمات تعمیراتی به پالایشگاه اصفهان و استفاده از دانش فنی به منظور دستیابی به اهداف هلدینگ پتروپالایشگاه اصفهان در افق ۱۴۰۵ پا به عرصه صنعت نفت گذاشته است.
در این فاصله زمانی کمتر از یک سال، نزدیک به ۴۰۰ فرصت شغلی ایجاد کرده و از وجود نزدیک به ۱۰۰ نیروی نخبه تحصیل کرده در مقاطع کارشناسی ارشد و دکترا بهره مند است. شماری از نیروهای پالایشگاه اصفهان نیز به این مجموعه منتقل شده اند.

وقابلیت همه شرکت‌های دانش بینان در سراسر کشور در حوزه نفت و انرژی باشد.

شرکت مشعل پویا با همکاری نهادهای علم و فناوری ملی و مناطقی، ساخت پردیس فناوری تخصصی صنعت نفت و انرژی را در مجاورت پالایشگاه اصفهان (قطب انرژی استان اصفهان) در زمینی به مساحت ۴۰ هکتار، آغاز کرده است. پردیس فناوری نفت و انرژی نصف جهان با مجوز معاونت فناوری و نوآوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در مراد امسال وامضای توافقنامه با شهرک علمی تحقیقاتی اصفهان به عنوان سازمان تخصصی همکار، در حال ساخت است.

در پردیس نفت و انرژی به دنبال تاسیس آزمایشگاه مرجع انرژی خورشیدی (سولار) که مشابه آن در خاورمیانه نیست، هستیم و برای احداث آن با معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری به منظور خرید تجهیزات مورد نظر و جانیابی هماهنگی خواهد شد.

استقرار شرکت‌های دانش بنیان با هدف توسعه اقتصادی، حفظ و اشتغال نخبگان کشور، همچنین کارآفرینی و رشد دانش، از جمله اهداف کلان و ملی پردیس فناوری نفت و انرژی هستند. استقرار و توسعه بخش‌های فنی، مهندسی، فناوری و توسعه‌های پشتیبان صنعت پتروپالایش، همچنین استقرار و توسعه نزدیک به ۱۰۰ شرکت دانش بنیان و فناوری و توسعه یافته فعال در زنجیره تامین و ارزش صنعت، ایجاد پنج تا هفت هزار شغل برای خلاقان و نوآوران و تولید سالانه هزار تا هزار و ۵۰۰ محصول و فناوری جدید دیگر اهدافی هستند که در پردیس نفت و انرژی نصف جهان دنبال خواهد شد.

◀ چه ویژگی‌هایی برای پردیس فناوری نفت و انرژی نصف جهان در نظر گرفته شده است؟

در احداث پردیس، همکاری دو نهاد معتبر اقتصادی و فناوری (شهرک علمی و تحقیقاتی اصفهان وهلدینگ پتروپالایش اصفهان)، قرارگرفتن احداث پردیس در صدر برنامه‌های توسعه صنعت پتروپالایش، شتاب دادن به اجرای برنامه‌های توسعه‌ای صنعت پالایش و تاثیر آن در سرعت شکل‌گیری پردیس، همچنین جانیابی در محدوده قطب انرژی منطقه (هلدینگ پتروپالایش اصفهان) و قرارگرفتن در محدوده شهری توسعه یافته و در مجاورت شاهراه‌های مواصلاتی، مورد توجه قرار گرفته است.

◀ چه نکته مهمی در پردیس نفت و انرژی نصف جهان وجود دارد؟

قرار نیست در پردیس، ساخت فناوری را از ابتدا شروع کنیم و برای بهره‌مندی از توان و دانش شرکت‌های دانش بنیان دعوت می‌کنیم تا در این پردیس حضور داشته باشند و از ظرفیت و خواسته این شرکت‌ها استفاده کنند. در این میان، مواردی را که خاص است، با کمک شرکت‌های دانش بنیان یا همکاری مهندسان داخلی شرکت ایجاد می‌کنیم.

◀ آزمایشگاه مرجع انرژی خورشیدی که اشاره کردید، چه زمانی به بهره‌برداری می‌رسد؟
یک سال آینده از این آزمایشگاه بهره‌برداری می‌شود و تا آن زمان، خرید تجهیزات و ساخت ابنیه را در برنامه داریم. در بخش تجهیزات و بومی‌سازی تجهیزات نیروگاه خورشیدی، بخش‌هایی که تولیدکننده آنها در داخل کشور وجود نداشته‌باشد، روی تحقیق و توسعه آنها متمرکز خواهیم شد.

گرفته شده و انتظار می‌رود که فاز نخست فرایند احداث نیروگاه خورشیدی، آبان امسال با ظرفیت اولیه ۲۰۰ مگاوات شروع شود.

◀ پهنه‌های جغرافیایی که نیروگاه هزار مگاواتی در آنها احداث خواهد شد، چه مناطقی را شامل می‌شود؟

مناطق اجرایی نیروگاه هزار مگاواتی در مناطق مورچه خورت اصفهان به میزان ۲۱۵ مگاوات، شهرک رازی شهرضا به میزان ۳۰۰ مگاوات و دهاقان ۴۸۵ مگاوات در نظر گرفته شده که از این میزان، برای اجرای فاز اول به ترتیب ۵۰، ۱۰۰ و ۵۰ مگاوات در نظر گرفته شده است.

◀ در زمان ساخت و بهره‌برداری نیروگاه خورشیدی چه تعداد نیرو به صورت مستقیم فعالیت دارند؟

زمان بهره‌برداری نیروگاه خورشیدی هزار مگاواتی، سال ۱۴۰۴ در نظر گرفته شده است. با توجه به حجم پروژه، در زمان احداث نیروگاه، حدود هزار نفر به صورت مستقیم فعالیت خواهند داشت. در زمان راه‌اندازی و بهره‌برداری نیز ۳۰۰ نفر به صورت مستقیم جذب خواهند شد.

این پروژه کلان، ملی است، افزون بر سود و صرفه اقتصادی، صرفه جویی در مصرف فرآورده‌های نفتی از دیگر آثار اجرایی آن است. احداث این نیروگاه خورشیدی همچنین آثار زیست محیطی هم دارد که کاهش آلودگی هوا، کاهش بسیاری از بیماری‌ها همچنین تولید نشدن دی‌اکسید کربن از آن جمله است.

◀ شرکت‌های دانش بنیان توانمندی‌های خود را در عرصه‌های مختلف به اثبات رسانده‌اند. شرکت شما هم در این زنجیره قرار دارد. این زنجیره را تا چه حد گسترش داده‌اید و با چند شرکت دانش بنیان همکاری دارید؟
در استان اصفهان ۱۵۰ شرکت دانش بنیان در زمینه نفت و انرژی صاحب دانش فنی هستند و بنای آن را داریم تا از این ظرفیت در پردیس فناوری نفت و انرژی نصف جهان بهره بگیریم. این پردیس منحصر به منطقه اصفهان نیست و شرکت‌های دانش بنیان سراسر کشور را شامل می‌شود. پردیس نصف جهان اصفهان برای نخستین بار است که از دل صنعت به سمت شهرک علمی تحقیقاتی رفته و بر اساس نیازهای صنعت نفت فعالیت می‌کند. در پردیس فناوری نفت و انرژی، شرکت‌هایی که محصولات قابل ارائه داشته باشند، فرصت رشد و تبدیل شدن دانش به محصول را دارند.

◀ با توجه به فعالیت شما در استان اصفهان به عنوان یک شرکت دانش بنیان به چه تعداد شرکت‌های هم نام خود در تعامل هستید؟

اکنون در استان اصفهان ۷۵۰ شرکت دانش بنیان داریم که از این تعداد ۱۵۰ شرکت در زمینه نفت و انرژی فعالیت دارند. در پردیس نفت و انرژی برای فعالیت این ۱۵۰ شرکت دانش بنیان، ظرفیتی برای حضور فیزیکی ایجاد خواهد شد؛ اما این قابلیت هم وجود دارد که از توانمندی شرکت‌های دانش بنیان‌های سراسر کشور به صورت مجازی در این پردیس استفاده شود.

◀ هدف از ایجاد پردیس فناوری نفت و انرژی نصف جهان چیست؟

با توجه به گستره جغرافیای کشور و وجود ظرفیت‌های علمی و تخصصی در این پهنه، وجود یک پردیس فناوری در حوزه نفت و انرژی می‌تواند به برداشتن گام‌های هر چه بیشتر در این حوزه کمک کند. بنابراین هدف از تاسیس این پردیس فناوری می‌تواند بهره‌گیری از توانمندی

◀ در مورد سرمایه‌گذاری انجام شده در خصوص اجرای طرح‌هایی که به آنها اشاره شد، توضیح می‌فرمایید؟

سرمایه‌گذاری در هر بخش متفاوت است. به عنوان مثال برای تکمیل پروژه ابزار دقیق و سیستم نوسازی کنترل پالایشگاه ۳۵ هزار میلیارد تومان سرمایه‌گذاری در بازه زمانی ۶ ساله انجام خواهد شد. در سیستم رآکتور پروژه KHT نیز ۳۰۰ هزار یورو برای فاز اول آن در نظر گرفته شده است. افزون بر این، برای بزرگترین رآکتور مونتاژ شده در پالایشگاه اصفهان، با یک شرکت خارجی حدود دو میلیون یورو قرارداد امضا شده که فرایند تکمیل آن در مجموعه مشعل پویا انجام می‌شود.

◀ ساخت نیروگاه خورشیدی با ظرفیت تولید برق هزار مگاوات، یکی از بزرگترین پروژه‌هاست که بخش خصوصی با این حجم در زمینه تولید انرژی‌های تجدید پذیر برای اجرای آن گام برداشته است. بفرمایید چه اهداف و برنامه‌هایی را در این پروژه دنبال می‌کنید؟

شرکت مشعل پویا، به نمایندگی از هلدینگ پتروپالایش اصفهان با هدف ورود به بازار انرژی‌های تجدیدپذیر، اقدام به احداث نیروگاه خورشیدی هزار مگاواتی در استان اصفهان کرده است. قرارداد احداث این نیروگاه در سازمان انرژی‌های تجدیدپذیر و بهره‌وری برق ایران (ساتبا) امضا شده و شرکت پویا مشعل، یکی از طرفین این قرارداد است. تاکنون از سوی شرکت‌های مختلف داخلی نزدیک به ۵۰۰ مگاوات نیروی خورشیدی ایجاد شده و شرکت مشعل پویا برای نخستین بار در کشور اقدام به ساخت

است و به منظور ارائه خدمات تعمیراتی به پالایشگاه اصفهان و استفاده از دانش فنی به منظور دستیابی به اهداف هلدینگ پتروپالایشگاه اصفهان در افاق ۱۴۰۵ پا به عرصه صنعت نفت گذاشته است.

در این فاصله زمانی کمتر از یک سال، نزدیک به ۴۰۰ فرصت شغلی ایجاد کرده و از وجود نزدیک به ۱۰۰ نیروی نخبه تحصیلکرده در مقاطع کارشناسی ارشد و دکترا بهره‌مند است. شماری از نیروهای پالایشگاه اصفهان نیز به این مجموعه منتقل شده‌اند.

◀ چه پروژه‌هایی در دست اجرا دارید؟

نوسازی سیستم کنترل ابزار دقیق پالایشگاه اصفهان، ساخت رآکتورهای KHT پالایشگاه، همچنین تکمیل رآکتورها و تجهیزات نیمه ساخته شده مربوط به پروژه RHU که به دلیل تحریم رها شده بود، از جمله طرح‌هایی هستند که اجرا یا تکمیل آنها از سوی پالایشگاه اصفهان به شرکت مشعل پویا سپرده است. احداث نیروگاه خورشیدی هزار مگاواتی نیز دیگر طرح در دست اجراست که این شرکت (مشعل پویا) به نمایندگی از هلدینگ پتروپالایش اصفهان اجرای آن را به عهده دارد. بخش اعظم این نیروگاه تا سال آینده روی شبکه برق، بارگذاری و بخشی از ناترازی انرژی را جبران خواهد کرد.

در استان اصفهان ۱۵۰ شرکت دانش بنیان در زمینه نفت و انرژی صاحب دانش فنی هستند و بنای آن را داریم تا از این ظرفیت در پردیس فناوری نفت و انرژی نصف جهان بهره بگیریم

◀ زمان بندی احداث پروژه نیروگاه هزار مگاواتی در قرارداد انرژی‌های تجدیدپذیر چگونه است؟

پروژه و مطالعات امکان‌سنجی و مکان‌یابی در اردیبهشت ۱۴۰۲ شروع و دریافت مجوزها و شرکت در فراخوان ساتبا نیز در خرداد و تیر ۱۴۰۲ انجام شد. ورود به مناقصه ساتبا و اعلام برنده در مرداد و فرایند واگذاری زمین از سوی اداره کل منابع طبیعی به هلدینگ نیز در شهریور ۱۴۰۲ انجام شد. طراحی نیروگاه، زمان پیش‌بینی شده برای فازبندی اجرای پروژه در فاصله زمانی شهریور تا آبان در نظر

صنعت پتروشیمی در میانه تحریم‌های همه‌جانبه با دیپلماسی انرژی به پیش می‌راند

افق روشن صادرات کاتالیست

مشعل | صنعت پتروشیمی ایران از یک کشور واردکننده کاتالیست‌های پر کاربرد تبدیل به کشوری صادرکننده انواع کاتالیست تبدیل شده است. این واقعیتی است که در دو سال گذشته به شکل عینی و مستند و قابل اثبات با اعداد و آمار رخ داده است. صنعت پتروشیمی ایران در میانه تحریم‌های مستقیم و همه‌جانبه، کمر راست کرد و در تولید دانش فنی و تجاری‌سازی کاتالیست‌های مورد نیاز خود از متخصصان داخلی کمک گرفت. در حال حاضر درهای بازار کشورهای همسایه و منطقه و کشورهای آسیایی از پنج قاره به روی کاتالیست‌های ایرانی باز است و این نتیجه تلاش دولت سیزدهم در توسعه دیپلماسی به حوزه انرژی بوده است.

مختلف منعقد شده صادرات محصولات و کاتالیست‌های پتروشیمی به روسیه در این زمینه بوده است. مرتضی شاهمیرزایی، مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی هم با اشاره به مصرف موفق کاتالیست ایرانی در مجتمع‌های پتروشیمی روسیه و ثبت سفارش‌های جدید گفته است: روس‌ها باور نمی‌کردند که کیفیت کاتالیست‌های ایرانی تا این حد بالا باشد، زیرا کاتالیست‌های چینی در راکتورهای مجتمع‌های پتروشیمی آنها جواب‌ن داده بود و آنها باور کردند که کیفیت کاتالیست‌های ایرانی بالاست و با بهترین‌های جهان رقابت می‌کند.

زمانی که این تحریم‌ها ادامه داشته باشند، تجربیات ایران در حوزه فناوری و دانش فنی و محصولات تولیدی از جمله انواع کاتالیست‌های تولیدی در روسیه و کشورهای آمریکای لاتین به فروش برسد. جواد اوجی، وزیر نفت با اشاره به اینکه ایران هم‌اکنون بیش از ۴ میلیارد دلار قرارداد با شرکت‌های بزرگ روسی دارد، گفته است: هم‌زمان با این قراردادها، بیش از ۴۰ میلیارد دلار تفاهمنامه با شرکت‌های بزرگ توانمند روسیه در حوزه‌های

روسیه در سال ۱۴۰۱ حدود ۸ میلیون دلار بود که تبادلات امسال گویای روند رو به رشد صادرات این محصولات ایرانی به روسیه است. اسدزاده با اشاره به مذاکرات و سفرهای مشترک هیئت‌های ایرانی و روس در دو سال اخیر گفت: در سفر وزیر نفت به مسکو، درخواست‌هایی از شرکت‌های روس برای سرمایه‌گذاری در صنعت پتروشیمی ایران دریافت کرده‌ایم که در حال پیگیری است.

جواد اوجی، وزیر نفت هم پس از سفری که به چند کشور آمریکای لاتین داشت، با بیان اینکه راهبرد وزارت نفت و شرکت ملی صنایع پتروشیمی، تکمیل طرح‌ها، ورود به زنجیره ارزش و بومی کردن دانش فنی و ساخت کاتالیست‌هاست، افزود: هم‌اکنون ۸۵ کاتالیست مورد نیاز در صنعت نفت بومی‌سازی شده و تا پایان دولت سیزدهم نیاز کشور به کاتالیست‌های پتروشیمی و بالابشگاهی به‌طور کامل در داخل تأمین خواهد شد و هم‌زمان بازارهای صادراتی جدیدی معرفی می‌شوند.

اوجی به صادرات کاتالیست‌های پتروشیمی به کشورهای اروپایی و تعدادی از کشورهای همسایه اشاره کرد و گفت: بعد از ورود به بازسازی پالایشگاه‌های فراسرزمینی، زمینه برای ورود به پتروشیمی‌های فراسرزمینی نیز فراهم شده است و محصولات کاتالیست ایرانی می‌توانند در این بازارها جایگزین باشند.

رقابت موفق کاتالیست ایرانی با کاتالیست‌های بازار
یکی از موضوعات مهم برای حضور در بازارهای جهانی محصولات پتروشیمی، تداوم حضور و حفظ بازار است و مسئله دیپلماسی بین دو کشور تأمین‌کننده و مصرف‌کننده و یا به‌طور کلی بازار منطقه‌ای اهمیت زیادی دارد. به همین دلیل بوده است که در دو سال گذشته دولت سیزدهم در میانه تحریم‌های همه‌جانبه تلاش کرد فضای دیپلماسی را در میان کشورهای منطقه و کشورهای همسایه خود بیشتر و بیشتر کند و در این مسیر موفق بوده است.

روسیه و چند کشور آمریکای لاتین از جمله کشورهای همسایه با سیاست‌های بین‌الملل ایران هستند که آنها هم تحت تحریم‌های کشورهای اروپایی و آمریکا قرار دارند و از این جهت تجربیات چندین ساله ایران در مسیر مبارزه با تحریم‌ها می‌تواند برای آنها نیز کارساز باشد. از همین‌ها

وزارت نفت دولت سیزدهم تلاش مستمر و همه‌جانبه‌ای برای از تباط با کشورهای همسایه و مشتریانی از دور و نزدیک اما همسو با سیاست‌های داخلی داشته است و در نتیجه آن افزون بر تعامل برای فروش نفت و فرآورده‌های نفتی، توافقاتی طولانی‌مدت برای انتقال دانش فنی، تأمین تجهیزات و به‌خصوص صادرات انواع کاتالیست به امضا رسیده است. در حال حاضر شرکت‌های ایرانی که عموماً از مجموعه‌های دانش‌بنیان و فناوری هستند، صادرات کاتالیست به کشورهای همچون عراق، افغانستان، کنیا، امارات و پاکستان، همچنین کشورهای CIS، روسیه و تعدادی از کشورهای آمریکای لاتین را آغاز کرده‌اند و آنطور که مرتضی شاهمیرزایی، مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی اعلام کرده است، در فاصله سال‌های ۱۴۰۰ تا ۱۴۰۱ حداقل ۱۵۰۰ تن کاتالیست ایرانی صادر و این رقم در سال ۱۴۰۲ تکرار شده است.

صادرات ۹ میلیون دلار کاتالیست

اگرچه تلاش برای بومی‌سازی کاتالیست‌های پر کاربرد در صنعت پتروشیمی از حداقل یک دهه گذشته شروع شده و بسیاری از شرکت‌های دانش‌بنیان در این سال‌ها تلاشی چشمگیر در این عرصه داشته‌اند، اما حمایت و توجهی که دولت سیزدهم در دو سال گذشته نسبت به این موضوع داشته، شبیه به یک موتور محرک بوده است. در همین دو سال بوده است که به واسطه تلاش‌های دیپلماتیک وزارت نفت دولت سیزدهم عملکرد فناوران و شرکت‌های دانش‌بنیان به کشورهای مختلف معرفی شدند و هیئت‌هایی از کشورهای مختلف برای بازدید از این دستاوردها، روانه ایران شدند. همچنین علاوه بر کاتالیست‌های پتروشیمی، شرکت‌های دانش‌بنیان، در حوزه ساخت کاتالیست‌های مورد نیاز حوزه پالایش و بنزین هم ورود داشتند و برای نخستین بار قرار است ۲۱ تن کاتالیست بنزین بومی‌سازی در ایران به کشورهای دیگری صادر شود. احمد اسدزاده، معاون امور بین‌الملل و بازرگانی وزیر نفت چندی قبل با اشاره به تحریم‌هایی که در یک سال اخیر برای روسیه به وجود آمده است، گفت: یک شرکت دانش‌بنیان ایرانی برای تأمین صنایع نفت و گاز روسیه، در نیمه نخست سال ۱۴۰۲، حدود ۹ میلیون دلار انواع کاتالیست به این کشور صادر کرده است.

او با اعلام اینکه ارزش صادرات کاتالیست‌های ایرانی به

تقدیر از وزارت نفت برای حمایت از دانش‌بنیان‌ها و تولید بار اول اقلام راهبردی

شاگردی اولی در دوسال‌پیاپی

مشعل | صنعت نفت همواره در مسیر روزآمدی دانش‌های جدید و به روزرسانی تجهیزات و دستاوردهای صنعتی قرار داشته و این مهم، الزامی جدایی‌ناپذیر در این صنعت به شمار می‌آید. دست کم در دو دهه اخیر که صنعت نفت با تحریم‌های همه‌جانبه و مستقیم مواجه بوده، این تلاش برای دستیابی به دانش و فناوری و به‌روزرسانی، از اهمیت بیشتری برخوردار شده است. شروع برنامه ساخت داخل، ساخت بار اول و حمایت از سازندگان داخلی در صنعت نفت، از دو دهه قبل با مهندسی معکوس و ارتقای دانش فنی از سوی کارفرمایان نفتی و بیمانکاران شروع شد و امروز به یکی از اصلی‌ترین برنامه‌های صنعت نفت تبدیل شده و دستاوردهایی بی‌تظنیر برای آن به همراه داشته است.

با شروع به کار دولت سیزدهم، وزارت نفت جهشی قابل توجه در حوزه ساخت داخل داشته و به نوعی در میان دستگاه‌های متولی در کشور پیش‌تاز بوده است. شرکت‌های مرتبط با ساخت بار اول صنعت نفت، با حمایت‌هایی که از سوی وزارت نفت و معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان رئیس‌جمهوری، انجمن‌های تخصصی و ارگان‌های مرتبط داشته‌اند، رکوردی قابل توجه را در ساخت بار اول تجهیزات مورد نیاز صنعت نفت رقم زده‌اند؛ به نحوی که تعداد قراردادهای ساخت بار اول وزارت نفت در دو سال گذشته به ۵۱ مورد به ارزش ۶۲ میلیون دلار رسیده است.

مؤثرترین راهبردی حفظ عزت و استقلال ملی

سال گذشته که معاون علمی و فناوری رئیس‌جمهوری از وزارت نفت بابت حمایت از دانش‌بنیان‌ها و کسب رتبه نخست تولید اقلام راهبردی و ساخت بار اول قدردانی و این مجموعه را شاگرد اول در میان سازمان‌های دولتی اعلام کرد، تازه یک سال از عمر دولت سیزدهم گذشته بود، اما این تأیید و تشویق به واسطه عملکرد وزارت نفت در سال دوم هم ادامه داشت و تکرار شد. روح‌الله دهقانی فیروزآبادی، معاون علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان رئیس‌جمهوری اخیراً در نامه‌ای به جواد اوجی، وزیر نفت، از وزارت نفت برای همکاری در اجرای قانون تولید بار اول موضوع بند الف ماده ۱۰ قانون جهش تولید دانش‌بنیان قدردانی کرد. در این نامه، دهقانی فیروزآبادی با اشاره به اینکه تکبیر بر توان شرکت‌های دانش‌بنیان برای تأمین خدمات تجهیزات و فناوری‌های کلیدی مورد نیاز صنایع کشور، یکی از اصلی‌ترین و مؤثرترین راهبردهای تحقق اقتصاد مقاومتی مقابله با تحریم‌ها، رفع وابستگی و حفظ

عزت و استقلال ملی است، تأکید کرده است که در این زمینه اقدام‌های ارزشمندی در وزارت نفت انجام گرفته است. وی در ادامه این نامه از همکاری وزیر نفت، اعضای کارگروه تولید بار اول وزارت نفت و مدیران شرکت‌های تابعه با این معاونت در مسیر اجرایی‌سازی قانون تولید بار اول و کسب رتبه نخست در میان کلیه وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های اجرایی کشور طی دوره چهارم اجرایی این برنامه (شهریور ۱۴۰۱ تا شهریور ۱۴۰۲) تشکر و قدردانی کرده است. وزارت نفت در این دوره موفق به دریافت ۱۷ ابلاغیه ترک تشریفات به ارزش ۱۰۱ میلیون دلار و عقد ۳۴ میلیون دلار قرارداد قطعی تولید بار اول با شرکت‌های دانش‌بنیان شده که در این رابطه شرکت ملی نفت ایران با عقد ۶ قرارداد تولید بار اول شرکت پیشرو ذیل آن وزار تخانه در بهره‌مندی مؤثر از این قانون بوده است. همچنین در طول چهار سال اجرای برنامه تولید بار اول، شرکت مجتمع گاز پارس جنوبی به واسطه دریافت بیشترین تعداد ابلاغیه‌های تولید بار اول انعقاد بیشترین تعداد قراردادهای تولید بار اول و نیز بیشترین تعداد طرح‌های تولید بار اول خاتمه یافته، جایگاه برترین کارفرما را به خود اختصاص داده است.

۱۶۰ میلیون دلار قرارداد

آنچه در ساخت بار اول در صنعت نفت به عنوان صنعتی دانش‌محور و پیشرو اهمیت دارد این است که زمینه‌های این حرکت پیشبرانه به‌شکلی زمینه‌ای در بدنه‌های صنعت وجود دارد و به عبارتی همه آنچه برای این تحول مورد نیاز است، در درون آن موجود است. زیرساخت‌های اجرایی، بدنه متخصص و اعتباراتی که از بالادست یعنی دولت تأمین می‌شود و از همه مهم‌تر، اعتماد به نیروهای داخلی؛ همه و همه در این سال‌ها در صنعت نفت وجود داشته است، اما یک جریان و اهتمامی همه‌جانبه برای شروع این حرکت وجود نداشت. خوشبختانه در دولت سیزدهم این فضا فراهم شد و به همین دلیل بود که در دو سال اخیر از ظرفیت شرکت‌های

دانش‌بنیان بیش از سایر بخش‌ها استفاده شد. رضا اسدی فرد، معاون توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهوری با اشاره به این زیرساخت و سابقه در وزارت نفت گفته است: وزارت نفت دولت سیزدهم در این زمینه پروژه‌هایی را که سال‌ها روی زمین مانده بود و عدم‌التفیع آنها به چندین میلیون ب شبکه نفت خام می‌رسید، فعال و در عین حال و به فعال شدن شرکت‌های دانش‌بنیان کمک کرده است. معاون توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهوری با اشاره به تولید بار اول در کشور نیز اظهار کرده است: در این زمینه همواره وزارت نفت رتبه نخست را داشته و از شهریورماه ۱۴۰۱ تا پایان شهریورماه ۱۴۰۲ شرکت ملی نفت ایران فعال‌ترین زیرمجموعه وزارت نفت در استفاده از ظرفیت تولید بار اول بوده است. اسدی فرد با اشاره به اینکه ۳۸۰ پروژه به ارزش ۲۴۳ میلیون دلار برای ساخت بار اول وجود داشته که بررسی، تصویب و ابلاغ شده است، تصریح کرده است: از این تعداد ۱۳۶ میلیون دلار در قالب ۹۲ پروژه اجرایی، ۲۰ قرارداد تکمیل و بهره‌برداری از آن آغاز شده است. وی با تأکید بر اینکه در ساخت بار اول طی چهار دوره گذشته رشدی مطلوب داشته ایم، افزوده است: از ۲۴۳ میلیون دلار قرارداد حدود ۱۸۰ میلیون دلار در دولت سیزدهم بوده و ۱۶۰ میلیون دلار آن طی یک سال گذشته انجام شده است. معاون توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری گفته است: در صنعت نفت شاهد رشد هستم؛ به طوری که در دوره چهارم ۱۳۰ قرارداد مربوط به وزارت نفت بوده است که از افزایش ۲.۵ برابری در مقایسه با دوره سوم آن حکایت دارد.

بر موفقیت در ساخت بار اول

صنعت نفت در چند سال اخیر و هم‌زمان با تحریم‌های همه‌جانبه‌ای که هدفی جز خم کردن کمر این صنعت نداشت، تلاش کرد تا نیازهای فناورانه را در درون بدنه خود تأمین کند و به همین دلیل پیش از هر گونه ابلاغیه و دستور عملی به‌شکلی خودکار به سمت بومی‌سازی دانش فنی و تجهیزات مورد نیاز و ساخت بار اول قطعاً مورد نیاز حرکت کرده است. به همین دلیل بسیاری از موضوع‌ها و دستور عمل‌هایی که دولت سیزدهم در دو سال گذشته ابلاغ کرده مورد تأکید قرار داده است، در وزارت نفت با سرعتی بیشتر پیش می‌رود. وزارت نفت از چند سال قبل تاکنون همه زمینه‌های حقوقی و اداری را که مانع حرکت مجموعه‌های دانش‌بنیان و فناوری می‌شد، تا حد زیادی حذف کرد و بنا بر اعلام معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست‌جمهوری، بیش از ۷۰ درصد مجوزهای مرتبط با ساخت بار اول تجهیزات، مربوط به صنعت نفت بوده است. از سوی دیگر یکی از ویژگی‌های مهم بدنه صنعت نفت، یعنی جوان‌گرایی و بازگذاشتن فضا برای نیروهای نخبه و جوان این است که در حرکت به سمت تولید ساخت بار اول و بومی‌سازی تجهیزات، سهم قابل توجهی داشته است. بخش زیادی از اقدام‌هایی که از سوی شرکت‌های فناوری و نوآر و دانش‌بنیان صورت می‌گیرد، با مشارکت جوانان نخبه‌ای است که به نحوی با صنعت نفت ارتباط دارند. جوان‌گرایی یکی دیگر از امتیازهای صنعت نفت به‌شمار می‌رود که در حوزه ساخت داخل و بومی‌سازی انواع تجهیزات و دانش فنی به کار این صنعت آمده است. می‌توان گفت که حرکت در مسیری نو و تجربه نشده با احتمال خطر و خسارت، آن هم در پروژه‌هایی که یک سر آن با اعتبارات دولتی سروکار دارد، نیاز به مدیرانی جسور و شجاع دارد و این ویژگی را معمولاً در میان مدیران جوان می‌توان یافت که صنعت نفت از آنها کم ندارد.

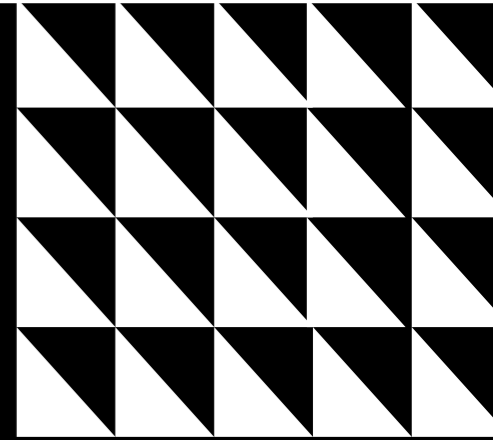

امارات متحده عربی به عنوان یکی از کشورهای حاشیه جنوبی خلیج فارس و یکی از اعضای مهم اوپک، در سال های اخیر در همه بخش های صنعت انرژی سرمایه گذاری وسیعی کرده است. این کشور افزون بر آنکه قصد دارد وابستگی خود را به انرژی های تجدیدناپذیر کاهش دهد، در پی ارتقای جایگاه خود در صحنه بین الملل و ارائه تصویری حافظ محیط زیست از کشورش است.

اعلام برنامه جامع تا سال ۲۰۵۰

امارات باید برنامه جامعی را برای کاهش انتشار کربن در قق سال ۲۰۵۰ اعلام کند تا در نهایت بتواند به عدد صفر برسد. بر اساس اظهارات شیخ محمد بن راشد آل مکتوم، حاکم دبی، برای دستیابی به این هدف، امارات متحده عربی باید تا سال ۲۰۵۰ تقریباً ۱۶۵ میلیارد دلار در انرژی پاک و تجدیدپذیر سرمایه گذاری کند. از نظر امارات، سرمایه گذاری در بخش انرژی های تجدیدپذیر هم به رشد اقتصادی کمک می کند و هم باعث ایجاد فرصت های شغلی جدید خواهد شد. ضمن آنکه می تواند به منبعی درآمدزا برای آینده این کشور مبدل شود و از اتکای اقتصاد به درآمدهای حاصل از فروش انرژی های فسیلی بکاهد.

سرمایه گذاری امارات در انرژی های پاک

در حوزه انرژی های تجدیدپذیر انجام داده که یکی از مهم ترین آنها پروژه پارک انرژی خورشیدی محمد بن راشد آل مکتوم واقع در صحرای جنوبی دبی است. این پروژه بزرگ ترین پارک انرژی خورشیدی جهان محسوب می شود که به میلیون ها صفحه فتوولتاییک مجهز است که می توانند نور خورشید را به حدود ۱۰۰۰ مگاوات بر ساعت برق تبدیل و برق بیش از ۳۲۰ هزار خانه را تأمین کنند. پارک انرژی خورشیدی در سال ۲۰۱۳ تأسیس شد و قرار است در سال های آینده همچنان توسعه یابد. پیش بینی می شود این پروژه در نهایت بتواند سالانه از تولید ۶۵ میلیون تن کربن جلوگیری کند. افزون بر این، امارات قصد دارد دبلندترین برج انرژی خورشیدی متمرکز در جهان را تأسیس و تولید انرژی خورشیدی خود را دو برابر کند. این برج با ارتفاع حدود ۲۶۰ متر (تقریباً ۶۰ متر کوتاه تر از برج ایفل) قرار است حدود ۷۰ هزار هلیواستات را مورد استفاده قرار دهد که شبیه آینه هایی برای تقویت پرتوهای نور خورشید، تبدیل آن به انرژی گرمایی و ذخیره آن برای حدود ۱۵ ساعت است.

پیش به سوی انرژی های تجدیدپذیر

هسته ای و دیگر انرژی ها را استفاده کند تا در آینده، انرژی های تجدیدپذیر را جایگزین انرژی های فسیلی کند. با این حال، برنامه امارات در حوزه انرژی های تجدیدپذیر، صرفاً به مصارف داخلی این کشور محدود نمی شود و قصد دارد به قدرت اول منطقه در این حوزه مبدل شود. در چشم انداز تأمین انرژی امارات متحده، تا سال ۲۰۵۰ باید ۴۴ درصد از انرژی مورد نیاز کشور از منابع تجدیدپذیر تأمین شود. به این منظور، امارات ۱۶۰ میلیارد دلار در زیرساخت های استفاده از انرژی های نوین سرمایه گذاری کرده است. در زمینه تولید برق از انرژی خورشیدی، امارات یکی از کشورهای پیشرو در منطقه است. این کشور با تولید ۱۴۰ مگاوات برق در سال، رتبه سوم تولید انرژی خورشیدی متمرکز در جهان را دارد. امارات متحده عربی، همچنین در سال های اخیر سرمایه گذاری های زیادی

افزون بر این، پیشبرد برنامه های مرتبط با افزایش نقش و سهم انرژی های تجدیدپذیر در سبد انرژی امارات نیز در کنار بهره برداری از نیروگاه هسته ای و تدوین برنامه با هدف بهره گیری از هیدروژن، موقعیت سیاسی این کشور را در معادلات جهانی و سازمان های بین المللی بهبود خواهد بخشید، زیرا در منطقه ای که هنوز تحت سلطه سوخت های فسیلی است، امارات تلاش دارد خود را به عنوان یکی از کشورهای پیشرو در زمینه تغییرات آب و هوایی نشان دهد. بر این اساس، امارات اولین کشوری است که در منطقه خاورمیانه توافقنامه زیست محیطی پاریس را امضا کرد. مطابق با توافقنامه اقلیمی ۲۰۱۵ پاریس، امارات متعهد شده است ترکیبی از انرژی های خورشیدی،

سومین چالش امارات متحده عربی در تولید انرژی های تجدیدپذیر، تمرکز تولید این انرژی در دبی است. در حالی که دبی مسیر خود را برای آینده ای با انرژی خورشیدی بیشتر و کربن کمتر می پیماید، دیگر نقاط امارات متحده، هنوز به شدت به منابع انرژی سنتی وابسته اند. البته این مناطق نیز در حال برداشتن گام های بزرگی هستند که با استفاده از سرمایه گذاری های راهبردی، راه آینده را هموار کنند. در مجموع با وجود تلاش های امارات برای تنوع بخشیدن به سبد انرژی خود، همچنان صادرات نفت و گاز قطب اصلی اقتصاد این کشور است و حدود ۳۰ درصد از تولید ناخالص آن را تشکیل می دهد. بی تردید کاهش تولید انرژی های فسیلی، در شرایطی که امارات نیازمند سرمایه گذاری روی انرژی های تجدیدپذیر است، بسیار دشوار خواهد بود. در واقع امارات هم برای مدیریت اقتصاد خود و هم برای کسب سرمایه برای پیشبرد طرح های کلان در حوزه انرژی های تجدیدپذیر، نیازمند تولید انرژی های فسیلی است.

چالش های پیشرو

اگرچه اراده و برنامه های دولت مردان امارات برای کاهش نقش سوخت های فسیلی در اقتصاد آن کشور حائز اهمیت است اما ابوطبلی برای پیشبرد طرح های خود با چالش های نیز مواجه است. نخستین چالش، گذار از مصرف انرژی های فسیلی به انرژی های پاک است. امارات با جمعیت ۱۰ میلیونی، یکی از کشورهای است که بیشترین میزان دی اکسید کربن را در جهان تولید می کند و پس از استرالیا و آمریکا، مسئول یکی از بالاترین میزان های انتشار گازهای گلخانه ای در جهان است؛ به همین دلیل با وجود سرمایه گذاری بیش از ۴۰ میلیارد دلاری در بخش های انرژی

کارکنان شرکت بهره‌برداری نفت و گاز مارون موفق شدند طی ۶ ماه، ۲ هزار و ۵۰۰ موضع مشتمل بر ۱۷ رشته خط لوله زیرزمینی به طول ۱۴۶ کیلومتر از ارزیابی کنند. خطوط لوله انتقال و جریانی افزون بر تأسیسات روزمینی در شرکت‌های بهره‌بردار همواره مورد بازرسی فنی قرار می‌گیرند تا معایب احتمالی شناسایی و اقدام‌های مقتضی درباره‌رفع این معایب انجام شود. پیش از این خطوط لوله زیرزمینی پس از حفاری‌های زمان‌بر و آماده‌سازی‌های پرهزینه مورد بازرسی قرار می‌گرفتند، اما بارانه یک‌ایده و به‌کارگیری فناوری‌های نوین، این دستاورد می‌تواند به طرز شگفت‌انگیزی، ریسک عملیاتی این خطوط را کاهش دهد و شرایط خطوط لوله زیرزمینی شرکت (که یا صادراتی‌اند یا پالایشگاهی) را به نقطه مطلوب برساند. قیاد ناصری، مدیرعامل شرکت بهره‌برداری نفت و گاز مارون با قدردانی از کارکنان بازرسی فنی و خوردگی فلزات به‌ویژه تیم‌های

● شرکت بهره‌برداری نفت و گاز مارون

۱۴۶ کیلومتر خط لوله زیرزمینی ارزیابی شد

عملیات و مهندسی خوردگی فلزات ابراز امیدواری کرد: با تلاوم این روند و بررسی همه هزار و ۵۰ کیلومتر خط لوله زیرزمینی این شرکت، ایمنی کامل برای همجواریان تأسیسات، تأمین و پایداری تولید تضمین شود. رضایی، سرپرست مدیریت امور فنی شرکت بهره‌برداری نفت و گاز مارون نیز در تشریح روش‌های مورد استفاده در این پروژه گفت: ارزیابی غیرمستقیم پوشش (DCVG/PCM) و ارزیابی سطح حفاظت کاتدی (CIPS) دوروش کیفی هستند که برای شناسایی نقاط پرریسک و معایب خطوط لوله زیرزمینی تحت حفاظت کاتدی استفاده می‌شوند. کاربرد با گام برداشتن منظم در امتداد خط، پالس‌های الکتریکی را به زیرزمین و جداره لوله ارسال می‌کنند و داده‌های دریافتی از پالس‌های برگشتی تحلیل و مواضع معیوب در صورت وجود شناسایی می‌شود که شکل دستگاه و نحوه استفاده از آن، مشابه دستگاه‌های فلزیاب است. حسن غنیطوس، رئیس بازرسی فنی و خوردگی فلزات شرکت

بهره‌برداری نفت و گاز مارون نیز متناظر سازی داده‌های دریافتی از هر دو روش ارزیابی پوشش DCVG و PCM/ACVG و تطبیق آنها برای افزایش روابی و پایایی نتایج را اقدامی دانست که در این حجم، برای نخستین بار در مناطق نفت‌خیز جنوب به‌انجام رسیده است.

● شرکت بهره‌برداری نفت و گاز گچساران

تأمین ۱۷۵۰ بسته نوشت‌افزار برای دانش آموزان

رئیس روابط عمومی شرکت بهره‌برداری نفت و گاز گچساران از تحویل هزار و ۷۵۰ بسته نوشت‌افزار به کمیته امداد امام خمینی کهگیلویه و بویراحمد برای توزیع میان دانش‌آموزان روستاها و مناطق کمتر برخوردار شهری استان خبر داد. ملک‌حسین شیخ‌ممو در آیین تحویل این بسته‌های نوشت‌افزار گفت: همچون سال‌های پیش، به‌منظور عمل به مسئولیت اجتماعی صنعت نفت، در فصل پاییز یک هزار و ۷۵۰ بسته نوشت‌افزار به همراه کیف‌ها، وسایل نوشت‌افزار و لوازم التحریر، به ۷۰۰۰ دانش‌آموز در ۱۰۰ روستا و مناطق کمتر برخوردار شهرستان‌های استان تحویل داده شد که از این تعداد ۵۰۰ بسته به شهرستان گچساران اختصاص یافت. وی با تأکید بر اینکه این شرکت در کنار وظیفه

خطیر تولید نفت و گاز، همواره به مسئولیت اجتماعی خود در مناطق شهری و روستایی هم‌جوار تأسیسات اهتمام لازم را داشته است، اظهار کرد: کمک به توسعه فضاهای آموزشی، فرهنگی و مذهبی مانند ساخت و بهسازی مدارس، احداث و مرمت مساجد و حسینیه‌های روستایی، توزیع آب آشامیدنی بهداشتی با تانکر، تعمیر و بازسازی منازل مسکونی خانواده‌های نیازمند در مناطق کمتر برخوردار شهری و روستایی، تأمین البسه و وسایل ورزشی و فرهنگی، آماده‌سازی و تسطیح زمین‌های ورزشی روستاهای اطراف تأسیسات، اهدای نهال، مشارکت در جمع‌آوری نخاله‌های ساختمانی مناطق شهری و دیوارکشی برای زیباسازی منظر شهری و پیشگیری از آلودگی نخله، بخشی از خدمات این شرکت به ساکنان حوزه فعالیتش است.

● شرکت مهندسی و توسعه نفت

افزایش ۱۰ هزار بشکه‌ای برداشت نفت از میدان چشمه خوش

مدیرعامل شرکت مهندسی و توسعه نفت از افزایش تولید ۱۰ هزار بشکه‌ای از میدان نفتی چشمه‌خوش در جنوب استان ایلام خبر داد. ابودر شریفی گفت: پس از ورود قراردادهای نسل نو به شرکت ملی نفت ایران موسوم به الگوی تازه قراردادهای نفتی (آئی‌پی‌سی)، قراردادی ۱۰ ساله با هدف اصلی بهبود بازیاقت، افزایش تولید و انجام عملیات بهره‌برداری جهت افزایش تولید کل میادین نفتی چشمه‌خوش، دالبری و پایدار شرق طی مدت قرارداد، با مشارکت «زد ان وستوک» روسیه و شرکت‌های «ایران افق» و «کیسون» از ایران امضا شد و با توجه به اینکه شرکت مهندسی و توسعه نفت به‌عنوان بازوی اصلی شرکت ملی نفت در امر توسعه میدان‌های نفتی خشکی و قراردادهای بین‌المللی زیادی را اجرا کرده است، این پروژه نیز به‌عنوان یکی از پروژه‌های راهبردی به شرکت متن

واگذار شد. وی افزود: یکی از نقاط کلیدی طرح، رسیدن به تولید زود هنگام (First Target Production) به شمار می‌آید که هدف آن افزایش ۱۰ هزار بشکه نفت‌خام در روز به خط پایه تولید میدان تعریف شده است. مدیرعامل شرکت مهندسی و توسعه نفت ادامه داد: این قرارداد در بهمن‌ماه ۱۳۹۸ امضا شد و پس از طی مراحل قانونی و دریافت مجوزهای لازم از جمله شورای اقتصاد در سال ۱۳۹۹ تنفیذ و اجرایی شد که این قرارداد با پیش‌بینی سرمایه‌گذاری ۳ میلیارد دلار به مشارکت یادشده واگذار شد که اکنون و پس از گذشت دو سال و نیم از آغاز قرارداد یادشده، افزایش تولید اولیه این میدان به ظرفیت ۱۰ هزار بشکه در روز میسر شد تا بار دیگر شاهد تحقق یکی دیگر از اهداف شرکت ملی نفت در دولت سیزدهم باشیم.

● شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه شاهرود

دیدار مشاور وزیر نفت در امور ایثارگران با فرزندان شاهد

مشاور وزیر نفت در امور ایثارگران به‌منظور حل مشکلات و بررسی دیدگاه‌های ایثارگران و فرزندان شاهد شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه شاهرود، با آنان دیدار و گفت‌وگو کرد. به گزارش ایثارگر و فرزندان پخش فرآورده‌های نفتی منطقه شاهرود، سیدشریف حسینی با ابراز خرسندی از روند برگزاری این نشست بیان کرد: آرامش، امنیت، عزت و استقلال جاری در مملکت مدیون خون شهدا، مقاومت ایثارگران و تحمل درد و رنج جانبازان و خانواده‌های معظم این عزیزان است. وی گفت: هدف از این نشست تنها دیدار چهره به چهره و مستقیم با کارکنان ایثارگر و شنیدن دغدغه‌ها و مشکلات آنها از زبان خودشان است. مشاور وزیر نفت در امور ایثارگران، جانبازان و دیگر برنامه‌های سفر مشاور وزیر نفت در امور ایثارگران به منطقه شاهرود بود.

● شرکت ملی گاز ایران

بازنگری ساختار سازمانی پالایشگاه‌ها متناسب با اهداف عملیاتی

مدیر مهندسی ساختار شرکت ملی گاز ایران از بازنگری ساختار سازمانی شرکت‌های پالایش گاز متناسب با برنامه‌ها و اهداف عملیاتی تعیین‌شده خبر داد. آرین نصیری در این بازدید به تشریح رویکرد مدیریت عالی شرکت ملی گاز ایران مبنی بر طراحی سازمان‌های چابک و کارآمد با هدف بهبود عملکرد آنها از طریق افزایش کارایی و اثربخشی سازمانی پرداخت و اظهار کرد: بازنگری و سازماندهی مجدد واحدهای سازمانی بر اساس شرایط روز و تطبیق با تحولات محیطی از الزام‌های یک کسب‌وکار موفق است. ضمن آن که نمی‌توان منکر نقش نیروهای انسانی نولمند، فعال، خلاق و نوآور در پیشبرد عملیات تولید و فرآورش گاز شد. وی بابیان این که روزآمد کردن و چابک‌سازی سازمان‌ها با روند بسیار مطلوبی در حال پیشگیری است، ادامه داد: با تکیه بر نیروهای کارآمد و دانش‌بومی، می‌توان سازمانی موفق داشت و بر همین اساس است که همه مدیران و مسئولان اکنون با

نگاهی مثبت نسبت به ارتقای جایگاه نیروی انسانی، تلاش خود را برای بهره‌مندی از سازمانی پویا و مشارکت‌پذیر به‌کار گرفته‌اند. مدیر مهندسی ساختار شرکت ملی گاز ایران از تلاش شبانه‌روزی مدیریت و کارکنان این شرکت به دلیل استمرار تولید در منطقه قدردانی و تصریح کرد: امیدوارم این گونه تلاش‌ها سرانجام سبب چابکی سازمان‌ها، بهبود فرآیندهای کاری و به‌ویژه تولید مستمر و پایدار گاز طبیعی شود. پارسا پروین، سرپرست شرکت پالایش گاز سرخون و قشم نیز در سخنانی گفت: همراهی و کار جمعی مدیران و کارکنان پالایشگاه گاز سرخون با مجموعه مدیریت مهندسی ساختار برای متناسب‌سازی سازمان این شرکت، گامی نو و ضرورتی اجتناب‌ناپذیر است.

وی ادامه داد: این مهم همسو با پیشبرد اهداف و برنامه‌های عملیاتی، امری ضروری است و همه مدیران باید در این حوزه اهتمام ویژه داشته باشند.

● منطقه عملیاتی خارگ

شرکت نفت فلات قاره ایران

تعمیر یک چاه نفتی بدون حضور دکل

رئیس خدمات فنی چاه‌های نفت منطقه عملیاتی خارگ گفت: کارکنان شرکت نفت فلات قاره ایران در منطقه عملیاتی خارک با رعایت ملاحظات و پیچیدگی‌های عملیاتی و ایمنی چاه و دستورعمل‌های یادفاند غیرعامل، چاه D-۱۰۶P کلاستر جنوبی بخش خشکی میدان نفتی درودار بدون حضور دکل، با صرفه‌جویی قابل ملاحظه‌آزری تعمیر کردند. حسنعلی ریاضی‌پور تصریح کرد: به علت اشکال در عملکرد شیر ایمنی درون چاهی و عدم توانایی انتقال فشار هیدرولیک روی آن، تعمیر این چاه در برنامه دکل حفاری قرار گرفت که به‌دلیل باوجود هزینه‌استقرار دکل حفاری برای تعمیر این چاه، همچنین مدت زمان زیاد جابه‌جایی آنکه بازه ۴۵ روزه را شامل می‌شد، عملیات تعمیر چاه بدون دکل مطرح و با همفکری مجموعه عملیات و امور فنی دستورعمل آن تهیه شد. وی بیان کرد: پس از ساخت ابزار مربوط به نصب شیر ایمنی درون چاهی در داخل چاه، این عملیات با موفقیت انجام و در نهایت تاج سر چاهی این چاه در حالت ایمن و با رعایت دستورعمل ایمنی و زیست‌محیطی برداشته شد و پس از رفع اشکال از مسیر انتقال روغن هیدرولیک به شیر ایمنی درون چاهی و تعویض آن، تاج سر چاهی دوباره در محل خود نصب و چاه آماده زنده‌سازی شد. رئیس خدمات فنی چاه‌های نفت منطقه عملیاتی خارک ادامه داد: در شرایط تحریم صنعت نفت کشور، با انجام این عملیات با توجه به رفع الزام حضور دکل و هزینه‌های مرتبط به آن از جمله آماده‌سازی محل استقرار دکل، جابه‌جایی دستگاه‌ها، نرخ روزانه دکل و مواد و تجهیزات مصرفی و... تعمیر این چاه صرفه‌جویی قابل ملاحظه‌ای را به‌دنبال داشته است.

باشگاه خبر

● شرکت گاز استان سیستان و

بلوچستان

تکمیل گازرسانی به زاهدان ۱۴۰۴

مدیرعامل شرکت گاز استان سیستان و بلوچستان بابیان اینکه شهر زاهدان به‌طور کامل به شبکه گاز کشور متصل شده است، از تکمیل گازرسانی به استان سیستان و بلوچستان تا سال ۱۴۰۴ خبر داد.

محمدرضا میرشکاری در دیدار با علیرضا شهرکی، سرپرست فرمانداری شهرستان زاهدان گفت: با اجرای بیش از ۵ هزار و ۸۵۰ کیلومتر شبکه تغذیه و توزیع گاز طبیعی در سطح شهرها و روستاهای استان، تاکنون ۹ شهر و ۱۱۰ روستا از این موهبت الهی بهره‌مند شده‌اند. وی ادامه داد: با نصب بیش از ۱۰۰ هزار علمک، ۱۰۰ و ۳۹ هزار مشترک جزء و عمده از گاز طبیعی بهره‌مند شدند و تلاش شبانه‌روزی برای گسترش شبکه گاز در همه شهرها و روستاهای استان ادامه دارد.

مدیرعامل شرکت گاز استان سیستان و بلوچستان با بیان اینکه هم‌اکنون شهر زاهدان با اجرای بیش از یک هزار و ۴۰۰ کیلومتر شبکه تغذیه و توزیع و با نصب بیش از ۶۳ هزار علمک، زیر پوشش ۱۰۰ درصدی گاز قرار دارد، افزود: ۱۰۰ و ۱۲ هزار و ۵۰۰ خانوار از این سوخت پاک بهره‌مند شدند و این در حالی است که شبکه اجرایشده، ظرفیت اشتراک‌پذیری ۱۰۰ و ۴۰ هزار خانوار را دارد.

میرشکاری تصریح کرد: همه ۵۵ شهر و ۳ هزار و ۲۸۰ روستاداری قابلیت گازرسانی استان، در برنامه گازرسانی هستند و امید است به همت کارکنان این شرکت و همکاری و همکاری شرکت‌های گاز استان‌های خراسان رضوی، فارس، یزد و خراسان جنوبی به‌عنوان استان‌های معین، همه مردم این خطه، تا پایان سال ۱۴۰۴ گرمای طبیعی را در خانه‌های خود احساس کنند و معضل تأمین سوخت برای همیشه برطرف شود.

وی گفت: این شرکت از اجرای پروژه‌های گازرسانی به صنایع نیز غافل نبوده و با همه توان به ایفای نقش خود در تحقق شعار مهار تورم، رشد تولید پرداخته و سعی بر آن دارد تا با گازرسانی به صنایع استان، افزون بر رونق بخشیدن به کسب‌وکار صنایع موجود، زمینه‌جذب‌دیگر سرمایه‌گذاران و متعلقا ایجاد اشتغال برای جوانان مستعد این استان را به‌ار مغنان آورد.

علیرضا شهرکی، سرپرست فرمانداری شهرستان زاهدان نیز اعلام کرد: هر تصمیمی که سبب تسهیل در ارائه خدمات به مردم، به‌ویژه در بخش گازرسانی در نقاط دور دست شود، مورد استقبال مجموعه فرمانداری بوده و این مجموعه آماده همکاری با سازمان‌های خدماتی، مصرفی و... تعمیر این چاه صرفه‌جویی قابل ملاحظه‌ای را به‌دنبال داشته است.

توسعه نرم افزار شبیه ساز برای مدیریت بهینه شبکه گاز کشور

● شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران

نرم افزار شبیه ساز عملکرد شبکه گاز به عنوان ابزاری کارآمد به منظور بهینه سازی فرآیندهای پشتیبانی و تصمیم گیری در مراکز دیسپچینگ شرکت ملی گاز ایران تولید می شود.

رضا نوشادی، مدیرعامل شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران در نشست پروژه طراحی، نصب و راه اندازی نرم افزار بومی شبیه ساز آنلاین شبکه سراسری گاز ایران که با حضور مدیران شرکت ملی گاز ایران و رئیس دانشگاه علم و صنعت ایران برگزار شد، گفت: مدیریت شبکه گاز اکنون به صورت سنتی و به همت کارشناسان مستقر در مراکز دیسپچینگ انجام می شود و این عزیزان بر اساس تجربه، مقادیری همچون فشار و دبی را در نقاط مختلف این شبکه عظیم تنظیم می کنند.

وی درباره ضرورت مدیریت شبکه گاز کشور با یک نرم افزار مدرن توضیح داد: ایران از نظر پوشش گازرسانی به خانه ها و صنایع رتبه نخست را در جهان دارد و هیچ کشوری به اندازه ایران این درصد از

شیوه های نفوذ دشمن و راهکارهای کنترل و مهار

مدیرعامل شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران همچنین در نشست کمیته پدافند غیرعامل و مدیریت بحران شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران که با حضور عبدالرحمن کشوری، معاون انرژی سازمان پدافند غیرعامل کشور و علی اصغر حق بین، مدیرکل پدافند غیرعامل مدیریت بحران وزارت نفت برگزار شد، گفت: پروژه های این شرکت مانند تکمیل رینگ شرقی شبکه گاز کشور، ارتقای تجهیزات اندازه گیری ایستگاه بازرگان و بهره گیری از سیستم کنترل ایرانی در تاسیسات، سبب ارتقای قابل توجه امنیت زیرساخت های گازی در مقابل تهدیدات می شود.

رضا نوشادی با بیان اینکه همه پروژه های گاز یک وجه پدافند غیرعامل دارند، افزود: در ایستگاه بازرگان این تهدید می توانست از طریق ورود به سیستم، بر روی کارکرد پالایشگاه ها و کل شبکه گاز تاثیر بگذارد که با موفقیت این پروژه، از سیستم گاز کشور محافظت شد.

● شرکت پتروپالایش سهروردی صفهان پیشرفت ۸۰ درصدی بخش مهندسی پروژه RHU

تکلیف شدند و بخش مهمی از تجهیزات به مرحله ساخت، ارسال و نصب رسیده است. وی تأکید کرد: پیش بینی می شود این پروژه تا

مورد نیاز پروژه است که به نسبت پیشرفت طرح و نهایی سازی نیاز کالا، منجر به امضای قرارداد با سازندگان خواهد شد.

مدیرعامل پتروپالایش سهروردی گفت: واحد RHU یکی از پروژه های مهم شرکت پتروپالایش سهروردی صفهان است که روزانه ۸۱ هزار بشکه از تماند برج های واحدهای تقطیر وارد این واحد و تصفیه خواهد شد.

شاهمحمدی حجم سرمایه گذاری برآورد شده برای این واحد را بالغ بر ۶۵۰ میلیون یورو اعلام کرد و گفت: ۸ بسته خرید تجهیزات خاص این پروژه شامل حدود ۵۰ درصد وزن تانک واحد، بالغ بر ۲۳۰ میلیون یورو، در سال های گذشته

تحلیل تحریم های ظالمانه و نوع قراردادها با تعلق خریدها مواجه بود، اما با اتخاذ تصمیمات هیئت مدیره هلدینگ پتروپالایش صفهان در یک سال گذشته، قراردادهای معلق و مسئله حل تعیین

مدیرعامل شرکت پتروپالایش سهروردی صفهان گفت: بخش مهندسی پروژه واحد تصفیه تمند سنگین برج های تقطیر با پیشی گرفتن از برنامه زمانی، بیش از ۸۰ درصد پیشرفت حاصل شده است.

جواد شاهمحمدی با اشاره به روند رو به رشد فعالیت های اجرایی و همچنین افزایش نیروی انسانی شاغل بیان کرد: نقشه های فونداسیون کمپرسورهای رفت و برگشتی، نقشه فونداسیون راکتورها و سازه های فلزی پیرامونی آن با حجم تقریبی ۱۰ هزار مترمکعب بتن ریزی زودتر از برنامه تهیه و در اختیار پیمانکار اجرایی قرار گرفته است.

وی همچنین از نهایی شدن ۹۴ درصد از قراردادهای مربوط به بخش تأمین کالا و تجهیزات طرح خبر داد و افزود: ۶ درصد باقیمانده از این قراردادها مربوط به بخش های تکمیلی کالاهای

● شرکت نفت مناطق مرکزی

جبران بخشی از ناترازی با توسعه میدان خارتنگ

مدیرعامل شرکت نفت مناطق مرکزی گفت: با تولید زود هنگام از میدان گازی خارتنگ در سال ۱۴۰۳ در تلاشیم بخشی از ناترازی گاز در کشور را جبران کنیم. مهدی حیدری و هیئت همراه روز گذشته در بازدید از میدان گازی خارتنگ در استان بوشهر با اعلام آمادگی شرکت های تابع این شرکت برای تأمین سوخت زمستان امسال، از تمهیدات لازم برای سال آینده خبر داد و گفت: سال ۱۴۰۳ فرصت توسعه های بیشتر میدان های نفتی و گازی این شرکت محسوب شده و از هم اکنون خود را برای این امر خطیر آماده کرده ایم.

وی اظهار کرد: میدان گازی خارتنگ سومین میدان در استان بوشهر به شمار

می رود که توسعه آن پس از میدان های نار و کنگان به شرکت نفت مناطق مرکزی ایران واگذار شده است.

● وزارت نفت

انتصاب در پژوهش فناوری صنعت نفت

با حکم معاون وزیر نفت در امور مهندسی، پژوهش و فناوری، هاجر فرشیدی، مدیرکل امور پژوهش این معاونت شد.

در حکم انتصابی صادره از سوی وحید زیدی فرد، بر سیاست گذاری و نظارت بر استقرار مدیریت یکپارچه دانش در فعالیت های پژوهشی وزارت نفت، پایش و نظارت راهبردی بر عملکرد پژوهشی (با تأکید بر مساله محوری) شرکت های اصلی و دستگاه های مستقل، سیاست گذاری، برنامه ریزی و رفع چالش های حوزه نظام مالکیت فکری، همچنین بهره گیری از ظرفیت های فناوری اطلاعات برای مدیریت یکپارچه پروژه های پژوهشی صنعت نفت و استقرار نظام های آینده نگاری در بدنه صنعت نفت تأکید شده است.

سیاست گذاری و برنامه ریزی به منظور بهره گیری از ظرفیت مراکز علمی و پژوهشی کشور برای انجام پروژه های تقاضا محور صنعت نفت و هدایت پروژه های پژوهشی برای رفع نیازهای فناورانه صنعت نفت به منظور دستیابی به اهداف اسناد بالادستی، دیگر موارد تأکیدی در حکم انتصابی هاجر رشیدی است.

● شورای فرهنگی وزارت نفت ویژگی مدیران نفتی حضور در فعالیت های فرهنگی و عملیاتی است

رئیس شورای فرهنگی منطقه ۸ وزارت نفت با اشاره به لغو بخشنامه های محدود کننده پیشین در زمینه فعالیت های فرهنگی گفت: ویژگی مدیران کنونی وزارت نفت حضور میدانی در بطن و متن فعالیت های فرهنگی و عملیاتی است.

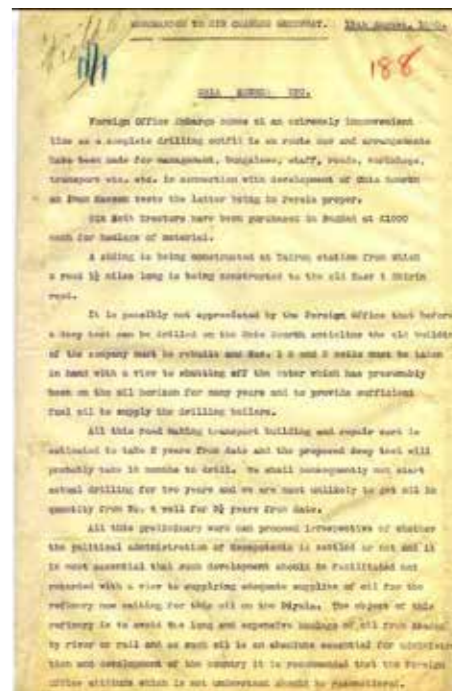
حسن افتخاری در نخستین همایش شوراهای عالی مناطق ۹ گانه وزارت نفت در مشهد که با حضور مهدی علی مددی، معاون وزیر نفت در توسعه مدیریت و سرمایه انسانی و رئیس شورای عالی فرهنگی وزارت نفت، مرتضی شاهمیرزایی، مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی و فرمانده بسیج و جمعی دیگر از مدیران عالی رتبه وزارت نفت در مشهد برگزار شد، اظهار کرد: بزرگ ترین افتخار ۱۷ شرکت تابع صنعت نفت در خراسان رضوی، شمالی و جنوبی، خدمت به زائران و مجاوران بارگاه رضوی در منطقه شرق کشور است. وی برگزاری رویداد شورای مناطق ۹ گانه صنعت نفت در مشهد را مهم و اثر بخش در زمینه تداوم فعالیت ها و اقدام های فرهنگی اعلام کرد و گفت:

این هم اندیشی زمینه استمرار، انسجام بخشی و هم افزایی فعالیت های فرهنگی را ممکن می کند. رئیس شورای فرهنگی منطقه ۸ وزارت نفت یادآور شد: متأسفانه فعالیت های فرهنگی در دوره های پیشین با بخشنامه های محدود کننده انجام نمی شد. حتی اختیار برگزاری کوچک ترین فعالیت یا اقدام فرهنگی و ورزشی از مدیران سلب شده بود. خدا را شاکریم اکنون در مجموعه حاکمیتی، همسو با فرمایشات رهبری، رئیس جمهوری، شخص وزیر نفت و معاونان ایشان همیشه در صحنه هستند.

افتخاری ادامه داد: در طول دو سال گذشته شخص رئیس جمهوری، وزیر نفت و معاونان وی به تکرار و نه در دفتر کار، که در محل کار عملیاتی با مدیران و کارکنان گفت و گو می کنند و نکته حائز اهمیت این است که صحبت ها، درخواست ها و پیشنهاد های آنها بررسی و منتج به نتیجه می شود. وی تصریح کرد: توجه به مسائل فرهنگی که مورد تأکید مقام معظم رهبری است، به خوبی در وزارت نفت مورد توجه است.

سند تاریخی

توضیح سند: سند تاریخی "چپاسرخ"

شیء تاریخی

کوپن

استفاده از کالبرگ و یا کوپن (به‌عنوان پارانه) از سال‌های متمادی در شرایط سخت اقتصادی از سوی کشورهای مختلف مدنظر قرار می‌گرفته، اما بهره‌برداری علمی از آن پدیده به سال‌های بعد از جنگ جهانی اول برمی‌گردد. توزیع کوپن در ایران نیز به دنبال جنگ جهانی دوم و قحطی ناشی از آن (آذرماه ۱۳۲۱) همراه با انجام سرشماری آغاز و کوپن‌های نان، قند، شکر، چای و پارچه میان مردم پخش شد.

پس از انقلاب اسلامی نیز تشکیل ستاد اقتصادی در مهرماه ۱۳۵۹ به تصویب رسید که بخشی از کار این ستاد، توزیع کالا و چگونگی کنترل فشار مالی روی مردم متأثر از جنگ تحمیلی بود. بنابراین بهره‌گیری از کوپن به‌عنوان یکی از راهکارهای این موضوع در نظر گرفته شد. انواع کوپن‌هایی که پس از جنگ تهیه و توزیع شد شامل ۱۰ نوع از جمله «بنزین سهمیه‌ای موتور سیکلت»، «بنزین خودرو با پاک‌های بزرگ و کوچک»، «بنزین خودروهای شخصی و دولتی»، «کپسول گاز مایع»، «گازویل»، «فت سفید» و... بوده است.

نمونه‌ای از کالبرگ‌های نفت سفید در موزه‌ی بنزین‌خانه آبادان نگهداری می‌شود.

موزه لوک اوپل در زمینه‌های متفاوت از جمله نمایشگاهی، فرهنگی، آموزشی همچنین برگزاری تورهای همراه با راهنما، سخنرانی‌ها، نشست‌های موضوعی و رویدادهای مختلف فعالیت می‌کند.

این موزه از سال ۲۰۰۸ با هدف حمایت از سطح بالای تخصص و حرفه‌ای بودن در فعالیت‌های موزه‌های شرکتی دارای یک شورای فعال شد که نمایندگان موزه‌های برجسته روسیه، موسسات آموزش عالی تخصصی و علوم دانشگاهی، اعضای آن هستند. نشست‌های این شورا به صورت دوره‌ای و برای بحث درباره مسائل و چشم‌انداز شبکه‌های موزه‌های شرکتی، برنامه‌ریزی پروژه‌های مشترک، اشتراک‌گذاری تجربیات مثبت در زمینه‌های مرتبط با فعالیت‌های جامعه موزه‌ها برگزار می‌شود.

به گفته بسیاری از متخصصان، مورخان و علاقه‌مندان، مجموعه موزه لوک اوپل یکی از بهترین‌ها در کشور در زمینه صنعت نفت است، این موزه نه تنها فعالیت‌های شرکت، بلکه تاریخ صنعت نفت را به طور کلی مستند می‌کند.

مجموعه‌ای از خانواده نوبل در موزه

موزه لوک اوپل، بزرگ‌ترین مجموعه خانواده نوبل را در خود جای داده است. شرکت تولید نفت برادران نوبل (برانوبل) تولیدکننده نفت در روسیه است که در سال ۱۸۷۶ از سوی لودویگ نوبل و بارون پیتر فون بیلدرلینگ تأسیس شد. این شرکت که ریشه در یک کارخانه تقطیر داشت، در سال ۱۸۷۹ به یک شرکت سهامی تبدیل شد و شبکه تدارکات و بازاریابی خود را با خطوط لوله، تانکرها، واگن‌های مخزن و مزارع شامل اسکله‌ها و خطوط راه‌آهن شعبه در سراسر

سفر به موزه نفتی لوک اوپل

موزه PJSC LUKOIL در سال ۲۰۰۵ در مسکو تأسیس شده است. نمایشگاه این موزه منعکس‌کننده حوزه‌های اصلی تمرکز شرکت و جنبه‌های مختلف تاریخی صنعت نفت داخل است. این مجموعه شامل تجهیزات صحرایی و ابزار علمی، بخاری و وسایل روشنایی خانگی، آدمک‌ها و مدل‌های مدرن تأسیسات صنعتی، نمونه‌های نفت خام و فرآورده‌های نفتی، مجموعه کارت پستال، مدال، نشان، تابلو، اوراق بهادار، کتاب‌ها، آلبوم‌های عکس علمی و علمی‌تخیلی، همچنین یادگاری‌های متخصصان برجسته صنعت نفت روسیه مانند برادران نوبل، مندلیف، بایباکوف و دیگران است.

بخش اروپایی امپراتوری روسیه ایجاد کرد. مقر این شرکت در سن پترزبورگ بود. برانوبل به طور رسمی در سال ۱۹۵۹ منحل شد و آخرین رئیس آن نیز لوک اوپلینیکوف، پسر مارتا نوبل اولینیکوف و نوه لودویگ نوبل بود.

دنیای نفت سفید

رشد سریع تولید نفت که در نیمه دوم قرن نوزدهم آغاز شد، با توسعه فناوری تولید نفت سفید همراه بود. روشیایی نفت سفید در مناطق شهری و روستایی، در خانه و تأسیسات تولیدی مورد استفاده قرار گرفت. افزون بر این، نفت سفید به‌عنوان سوخت در انواع لوازم خانگی استفاده می‌شد. مجموعه جهان نفت سفید در موزه لوک اوپل به داشتن کلکسیون‌های از اقلام اصل قرن نوزدهم تا اوایل قرن بیستم شامل لامپ‌ها و فانوس‌هایی با طرح‌ها و مصارف مختلف، اجاق گاز، لاجم‌کاری، سماور نفتی، اجاق گاز نفتی و پرژکتور

نفتی است. این مجموعه شامل کارت پستال‌های سکوها‌ی نفتی و پالایشگاه‌ها، تصاویر لاج‌های نفتی و مخازن ذخیره نفت و فرآورده‌های نفتی و همچنین آتش‌سوزی در میدان‌های نفتی است.

ابزارهای مهندسی و علمی

با توسعه پالایش نفت داخلی، مطالعات آزمایشگاهی نفت خام و فرآورده‌های نفتی ضروری و آزمایشگاه‌های ویژه در شرکت تولید نفت برادران نوبل، میدان‌های نفتی تلفیقی باکو و... افتتاح شد.

در اواخر قرن نوزدهم و اوایل قرن بیستم در مجموعه موزه لوک اوپل، تجهیزات و ابزار آزمایشگاهی اصل، مانند یک میکروسکوپ، یک پمپ نمونه روغن، یک مجموعه هیدرومتر برای تعیین چگالی نفت و فرآورده‌های نفتی و دستگاهی برای تعیین نقطه اشتعال نفت سفید در معرض نمایش قرار گرفت.

از لوک اوپل چه می‌دانیم؟

لوک اوپل شرکت نفت و گاز روسی چندملیتی و دومین شرکت بزرگ نفتی، در کشور روسیه است. ظرفیت تولید نفت خام این شرکت در سال ۲۰۱۲ به‌طور متوسط حدود ۲ میلیون بشکه در روز بوده است.

بنابر اعلام انجمن مهندسی نفت، مجموع نفت درجای شرکت لوک اوپل اکنون بالغ بر ۱۹ میلیارد بشکه برآورد می‌شود، که از نظر مالکیت ذخایر اثبات شده نفت و گاز در میان شرکت‌های غیردولتی، پس از آکسان موبیل، دومین شرکت بزرگ نفتی جهان، محسوب می‌شود.

دفتر مرکزی لوک اوپل، در شهر مسکو قرار دارد. اکثریت سهام این شرکت در اختیار واحد علی‌اکبروف است. شرکت لوک اوپل فعالیت‌های نفت و گاز گسترده‌ای در بیش از ۴۰ کشور جهان دارد.

تاریخ شفاهی

موفقیت با دست‌های خالی

قسمت ۱۸

نشست اوپک پس از سخنان من به روال اصلی خود بازگشت و به مسائل عمومی نفت، قیمت و موارد تخصصی خود پرداخت. اما در این زمینه نیز دو موفقیت نصیب ما شد. در این نشست نخستین‌بار در تاریخ اوپک قرار شد که به دلیل بالا بودن ذخایر نفت در جهان و بالاتر بودن عرضه نسبت به تقاضا، اعضای اوپک (به غیر از دو کشور ایران و عراق) که در جنگ بودند و به درآمدهای نفتی خود برای بازسازی‌ها نیاز داشتند) تولید خود را (۱۰ درصد) کاهش دهند.

تا این زمان، عربستان مخالف مطرح شدن مقدار تولید در اوپک و فقط حاضر بود در مورد قیمت نفت مذاکره کند. دلیل آن نیز واضح بود؛ عربستان قدرت تولید بالایی داشته و دارنده‌ی ژکی‌یمانی و دولت عربستان نمی‌خواستند که قدرت مانور آنها محدود شود.

در حقیقت، سیاست فروش حجم بالا با قیمت پایین‌تر، سیاست بلندمدت عربستان بود. برای توجیه آن نیز ژکی‌یمانی می‌گفت: «چنانچه این‌گونه نشود و قیمت‌های نفت بالا برود، تولید و کاربرد انرژی‌های جایگزین توجیه اقتصادی پیدا می‌کند».

ما نیز قیمت‌های مثلاً یک پالایشگاه را در قیاس با قیمت یک پالایشگاه در گذشته مثال زده و بیان می‌کردیم که توان و قدرت خرید کشورهای عضو اوپک کاهش یافته و تضعیف شده است و باید قیمت نفت بالا برود.

به عبارت دیگر، تنظیم بازار با ابزار تولید، تصمیمی تاریخی بود که نخستین‌بار در تاریخ اوپک به دست می‌آمد. البته چون کاهش تولید خواست ایران و معایر نظر عربستان بود، همین توافق برای ایران پیروزی مهمی به شمار می‌آمد. در این زمینه شیخ علی خلیفه، وزیر نفت کویت نیز فعال بود. دلیل این فعالیت آن بود که دولت کویت درآمدهای نفتی خود را سرمایه‌گذاری کرده بود و منافع حاصل از سرمایه‌گذاری‌های کویتی‌ها - مثلاً در فروش مستقیم نفت در آمازون - آنها را به منافع رسانیده بود که از وابستگی ۱۰۰ درصد به نفت رها می‌شدند، بنابراین تصمیم کاهش تولید نفت در همسویی با منافع آنان نیز بود.

از دیگر تصمیم‌های این اجلاس آن بود که اوپک بخشی از درآمدهای خود را برای کمک به کشورهای ضعیف اختصاص دهد. گرچه این، تصمیمی عمومی بود، اما تبلیغات کلی آن به نفع ایران تمام شد، زیرا به‌تازگی در ایران انقلاب شده بود و این تصمیم با شعارهای انقلاب ایران همخوانی داشت؛ استنباط عمومی آن بود که این دستاورد و موفقیت ایران در دفاع از مستضعفان جهان است. موافقت با افزایش قیمت نفت نیز دستاوردی بود که در کل به وضع ایران کمک می‌کرد. در یک بررسی اجمالی و در حالی که عراقی‌ها پیش از اجلاس اعلام کرده بودند که نخواهند گذاشت موضوع شهید تندگویان مطرح شود و برخی کشورها نیز تلویحاً عراقی‌ها را تأیید کرده بودند، دستاوردهای اجلاس برای ایران نه‌تنها موفقیت که فوق موفقیت و فراتر از پیروزی بود، زیرا نه‌تنها طرح و بیانیه با پیشینه‌های کوئیده و بی‌پاسخ فرانت شد، بلکه عکس شهید تندگویان بر صندلی خالی چنان در جهان انعکاس یافت که این خبر در آن روز از همه اخبار جهان پر سروصدا تر و پر اثر تر بود.

تاریخ شفاهی وزرای نفت ایران: سیدحسن سادات

گفت و گو با یک کاپیتان نفتکش که ۱۰ سال عمر خود را روی آب گذرانده است

اولین اشتباه آخرین اشتباه بود

مشعل سعید نظرزاده از همکاران نفتی است که ۱۰ سال در شرکت ملی نفتکش ایران، روی کشتی‌های نفتکش، زندگی اقماری خود را به دور از خانواده پشت سر گذاشته و طی این سال‌ها سعی کرده کشتی‌هایی را که بارشان نفت و گاز بوده، در امنیت کامل و سالم و سلامت به مقصد برساند. او که تمام این سال‌ها از خانواده دور بوده و بزرگ شدن فرزندانش را ندیده است، از این موضوع با حسرت یاد می‌کند.

کاپیتان نظرزاده، متولد سال ۱۳۴۵ در روستای کلاته مزینان و بزرگ شده سبزوار در استان خراسان رضوی است. او پس از سال‌ها کار و فعالیت در شرکت ملی نفتکش ایران به واسطه عوارض ناشی از کار روی دریا به شرکت نفت خزر آمد و در شهرستان ساری فعالیت‌های ستادی این شرکت را عهده دار شد و بنابر تجربیات دریایی‌اش، بر فعالیت دریایی کشتی‌ها نیز نظارت می‌کند.

او می‌گوید: کار روی کشتی‌های نفتکش به گونه‌ای است که انگار روی یک بمب، شناور هستی. با کاپیتان نظرزاده گفت‌وگوی کوتاهی انجام شده است که مشروح آن را می‌خوانید.

گپی کوتاه با دختر کاپیتان نظرزاده دلتنگی بزرگترین خاطره کودکی

دینا نظرزاده، فرزند اول کاپیتان نظرزاده نیز درباره پدر خود می‌گوید: هر وقت به یاد دوران کودکی خود می‌افتم، بغض می‌کنم؛ چون هیچ وقت در کودکی پدر را ندیدم. می‌توانم بگویم من و خواهر و برادرم با مادر بزرگ شدیم. البته در این میان پدر به دلیل زندگی اقماری و دوری از خانواده، زندگی سختی را پشت سر می‌گذاشت؛ اما به هر حال، مادر بچگی پدر را در کنار خود نداشتیم. بعد از اینکه پدر از زندگی اقماری فاصله گرفت و به ساری آمدیم، تازه معنای واقعی پدر داشتن را و اینکه او تکیه‌گاه و پناه است، متوجه شدیم. به خاطر دارم زمانی که کودک بودم، هر زمان که هوا پیمایی را در آسمان می‌دیدم، می‌گفتم: «بابا دارد می‌آید». می‌توان گفت بیشترین خاطره‌ام از دوران کودکی، انتظار طولانی برای دیدن پدر بود. دینا ادامه داد: پدرم یک انسان احساسی و مهربان است و اگر چه شغل انتخابی‌اش، فضای مردانه و سختی داشت، اما بسیار رئوف و مهربان است. او تمام این سال‌ها سعی کرده است ما را به گونه‌ای تربیت کند که مستقل و روی پای خود باشیم. به همین دلیل از پدرم برای این نوع تربیت، تشکر می‌کنم. پدرم بعد از فوت مادر، برای ما هم پدر بود و هم مادر و همیشه برای ما اول یک دوست و رفیق بود بعد پدر. وی در انتخاب شغل و حرفه‌اش نیز گفت: رشته تحصیلی من به گونه‌ای بود که نمی‌توانستم در صنعت نفت کار کنم، البته برادرم هنگام انتخاب رشته دوست داشت رشته‌های مرتبط با صنعت نفت را انتخاب کنم، اما پدر مانع چنین انتخابی شد؛ چرا که سختی‌های کار در صنعت نفت را می‌دانست و نمی‌خواست پسرش هم چنین سختی را پشت سر بگذارد؛ البته پدرم بسیار به شغل خود در صنعت نفت افتخار می‌کند.

نفتکش است. بخشی از خدمت من، کار روی کشتی‌های حمل گاز بود و باید ۱۲ هزار تن گاز مایع را از خارگ به بندر عباس منتقل می‌کردیم و این یعنی روی یک بمب شناور کار کنی و اولین اشتباه، حتما آخرین اشتباه است. به همین دلیل با استرس و چالش‌های بسیاری در طول کار روی کشتی مواجه بودیم.

«چند فرزند دارید و آیا آنها نیز همانند شما در صنعت نفت مشغول به کار هستند؟» سه فرزند دارم؛ دو دختر و یک پسر. دختر بزرگم رادیولوژیست است و در بیمارستان کار می‌کند. دومین دخترم، کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی می‌خواند و امسال در سش تمام می‌شود. پسر من نیز در دانشگاه امیرکبیر در رشته پلیمر تحصیل می‌کند. درباره دو فرزندم که هنوز درس‌شان تمام نشده است، نمی‌دانم چه برنامه‌ای برای انتخاب شغل دارند.

«زندگی اقماری می‌تواند برای شما با سختی‌های بسیاری همراه باشد؟» پیش از هر چیز باید بگویم که من بزرگ شدن فرزندان خود را ندیدم و هر بار که سوار کشتی می‌شدم، پیش از چهار ماه روی دریا بودم. به همین دلیل، همیشه آرزو داشتم تا بازنشسته شوم و زمانی که فرزندانم از دواج می‌کنند و صاحب فرزند می‌شوند، در کنارشان باشم و نوه‌های خود را بزرگ کنم. همیشه آرزو داشتم بزرگ شدن فرزندانم را ببینم؛ اما زمان‌های طولانی در دریا بودن، این فرصت‌ها را از من می‌گرفت و کمتر کنار خانواده بودم. با فوت همسر من این آرزو که نوه‌هایمان را در کنار او بزرگ کنم، بر باد رفت.

«خاطره‌ای از کار روی کشتی دارید؟» ۱۰ سال اول فعالیت در صنعت نفت را روی کشتی و در دریا بودم و در حال حاضر نیز در شرکت نفت خزر فعالیت اداری انجام می‌دهم؛ اما بی‌شک در این ۱۰ سال خاطرات تلخ و شیرین بسیاری در ذهنم مانده است. به عنوان مثال مادر بزرگ من، زمانی که روی دریا بودم، فوت کرد و من این موضوع را متوجه نشدم و وقتی به خانه بازگشتم، از فوت ایشان باخبر شدم. گاه می‌شد که ۶ ماه کامل روی دریا بودم و در این مدت، مسؤلیت زندگی و نگهداری از بچه‌ها به عهده همسر من بود. زمانی که پسر من ۱۰ سال داشت، زندگی اقماری را رها کردم؛ البته کار نکردن روی دریا به این دلیل بود که به عارضه فشارخون مبتلا شده بودم و شرکت اجازه حضور روی کشتی را به من نمی‌داد.

«چه چیز باعث شد که شغل دریانوردی را انتخاب کنید؟» انتخاب این شغل در دوران جوانی هیچ دلیل خاصی نداشت و می‌توان آن را تنها یک اتفاق دانست. بعد از دیپلم متوسطه، در دوران جنگ تحصیلی، مدتی به جبهه رفتم و بعد از بازگشت هر چند آماده کنکور نبودم، تصمیم گرفتم در این آزمون سراسری شرکت کنم. با توجه به اینکه هیچ آمادگی نداشتم، رشته‌های مختلفی را انتخاب کردم و در نهایت در کنکور (مرحله علمی) قبول شدم. نکته جالب این بود که هم‌زمان من در جنگ که از بچه‌های سبزوار بودم، در رشته دریانوردی جایه‌دار قبول شده بودم و من نیز در همین رشته قبول شدم. او به من پیشنهاد داد که این رشته را انتخاب کنم. من هم پذیرفتم و بعد از پشت سر گذاشتن آزمون‌های (مصاحبه حضوری و تست‌های پزشکی) در رشته دریانوردی جایه‌دار قبول شدم. به همین دلیل است که می‌گویم هیچ هدف و نقشه‌ای برای انتخاب این رشته نداشتم. این در حالی است که تا آن روز تنها یک بار، در باره این رشته فکر کرده بودم.

«ادامه تحصیل در رشته دریانوردی یا چه چالش‌هایی همراه بود؟» دریانوردی، یکی از سخت‌ترین رشته‌هاست؛ در این رشته باید دروس بسیار سختی را بخوانی، این در حالی است که در آن زمان که من وارد این رشته تحصیلی شدم، استادان دانشگاه دریانوردی جایه‌دار، ایرانی نبودند و تدریس به وسیله مدرسانی از کشورهای مثل اسکاتلند و هندوستان انجام می‌شد. از آنجا که زبان انگلیسی‌ام چندان قوی نبود، همین موضوع باعث شد برای قبول شدن، بیشتر تلاش کنم. بعد از پایان تحصیل در دانشگاه، به عنوان یک دانش‌آموخته رشته دریانوردی وارد شرکت ملی نفتکش ایران شدم و از همان زمان، فعالیت روی کشتی‌های نفتکش را به مدت ۱۰ سال در این شرکت ادامه دادم.

«درباره سختی و مسؤلیت بالای کار روی کشتی‌های نفتکش بگویند.» بی‌شک یکی از سخت‌ترین و پر استرس‌ترین مسؤلیت‌ها در صنعت نفت، کار روی کشتی‌های

گونه‌ای مدیریت کنیم تا وقت بیشتری را داورای اختصاصی دهم. داورای را زودتر شروع می‌کردم و تمرکز خود را روی داورای فوتبال می‌گذاشتم. با توجه به توانایی که در خود سراغ دارم، موفق‌تر می‌شدم.

در حال حاضر در مناطق نفت‌خیز جنوب و ملی حفاری هم قضاوت می‌کنید؟

در شرکت ملی حفاری ایران عضو کمیته داوران هستم، طی دو سال اخیر، با کادر داورای امور ورزش شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب نیز همکاری می‌کنم به طوری که در مسابقات کارکنان زیر ۴۵ و بالای ۴۵ سال، مسابقات جام بسیج و جامیازان و مسابقات ورزشی صنعت نفت در منطقه جنوب کشور که به میزبانی مناطق نفت‌خیز جنوب برگزار شد، به طور ثابت، قضاوت کردم.

مدیریت در قضاوت را چگونه اعمال می‌کنید؟ همیشه برای سوتی که می‌زنم اگر لازم باشد دلیل هم می‌آورم. داور افزون بر کارت‌ها وسوتی که در اختیار دارد، باید قدرت بیان و اقناع را هم همراه با اخلاق و بر خورد خوب با بازیکنان داشته باشد تا قضاوت را بدون تنش و به نحو احسن انجام دهد.

امکانات ورزشی از جمله لباس، کفش و... را خودتان تهیه می‌کنید؟

تهیه کفش و لباس با خودم است. البته اخیراً عظیم‌فراهایی، مسئول دپارتمان داورای استان خوزستان که رئیس کمیته داوران مناطق نفت‌خیز جنوب نیز است، با جذب حامی (اسپانسر) در حال رفع این مشکل برای داوران استان است. قرار بر این شده است تا هزینه‌های اینچنینی داوران با حمایت اسپانسر تامین شود. دپارتمان داورای خوزستان افزون بر جذب اسپانسر از نظر امکانات نرم‌افزاری و سخت‌افزاری، اقدام‌های قابل توجهی انجام داده که هرگز در سطح استان رخ نداده بود؛ از این رو لازم به تشکر از آقای فراهانی است.

صحبت پایانی درباره داورای هست که بخواهید بگویید؟

داوران انسان‌های زحمتکشی هستند که بدون چشمداشت و بر اساس علاقه خود به قضاوت، کاری کنند. شامهراد شکر خدایی، از داوران پیشکسوت است که سابقه قضاوت در جام تخت جمشید را دارد. وی پیشنهاد اولیه و ورود من به حرفه داورای را مطرح کرد. در همین جا لازم می‌دانم از او تشکر و آرزو کنم هر جا که هستند سلامت و تندرست باشند.

دادم و او چون فکرمی کرد سطح بازی اش بالاتر از دیگر بازیکنان است، نباید کارت قرمز می‌گرفت.

قضاوت در فوتسال سخت‌تر است یا فوتبال؟ قضاوت در رشته فوتسال سخت‌تر است و این سختی بیشتر به خاطر درگیری‌های نزدیک، قوانین خاص آن و برخی خطاهایی که در این رشته رخ می‌دهد، است. خودم به شخصه از قضاوت‌های فوتبال بیشتر لذت می‌برم چون وقت و زمان بیشتری برای تصمیم‌گیری در اختیار داور است.

تا به حال در داورای اشتباه هم داشته‌اید؟ بله اشتباه داشته‌ام و در جریان بازی، ناظر بازی به من اطلاع داد و متوجه شدم که اشتباهی رخ داده موقعیت تاثیر گذاری بود و باید کارت زرد دوم را که منجر به اخراج می‌شد، می‌دادم. این اشتباه در نهایت با مدیریت بر طرف شد.

بهترین داورای که داشتید در کدام بازی بود؟ فیصل مسابقات لیگ دسته یک فوتسال بزرگسالان استان خوزستان، بین تیم رامهرمز و آبادانا شوش بود که سال گذشته برگزار شد و من در این مسابقه سوت زدم. تیم رامهرمز قهرمان این مسابقات شد و خوشبختانه هر دو تیم هم از قضاوت تیم داورای راضی بودند.

رمز موفقیت یک داور در چه عواملی است؟ آمادگی جسمی، ذهنی و آگاهی از قوانین روز آمد داورای دنیا، باین فاکتورهای توانمندترین تصمیم‌ر اتخاذ کنید.

چه پیشنهادی برای علاقه‌مندان به داورای دارید؟ داورای علاقه‌مند است و نباید به عنوان یک حرفه پول ساز به آن نگاه کرد. باید در این حرفه باید پشتکار لازم را داشته باشید. کسانی که می‌خواهند به این رشته وارد شوند، باید آستانه تحمل خود را بالا ببرند و مطالعه و آمادگی ذهنی و بدنی در دستور کار همیشگی خود قرار دهند.

الگوی داورای شما چه کسی است؟ در سطح استان خوزستان باید از مرحوم مسعود کعبی که از داوران برجسته بین‌المللی و با اخلاق خوزستان بود، نام ببرم.

اگر به گذشته بازگردید باز هم داورای فوتبال را انتخاب می‌کنید؟

بله. داورای فوتبال را انتخاب وسیعی می‌کردم مسائلی مثل تحصیل و برنامه‌ریزی شغلی را که ایجاد وقفه می‌کنند، به

بفرمایید از چه زمانی در شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب مشغول به کار شده‌اید؟

پیش از هر چیز باید بگویم که متولد سال ۱۳۵۶ در اهواز هستم. مدرک تحصیلی ام کارشناسی ارشد در رشته مدیریت دولتی است و در سال ۱۳۸۸ با استخدام در شرکت ملی نفت ایران فعالیت خود را در شرکت ملی حفاری ایران شروع کردم و از سال ۱۳۹۶ به شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب منتقل شدم. از بدو استخدام تا کنون تمامی سوابق در حوزه مدیریت منابع انسانی و امور استخدام بوده است.

از چه زمانی فوتبال را به عنوان رشته ورزشی خود انتخاب کردید؟

من هم مثل همه بچه‌های استان خوزستان، به فوتبال علاقه مند بودم و تا سال ۱۳۷۶ در دهه‌های سنی نوجوانان، جوانان و بزرگسالان در تیم‌های لوله‌سازی خوزستان، گروه ملی اهواز و منتخب اهواز بازی کردم. در دهه جوانان با مربیگری (اسم کوچک) عنبرزاده و در دهه بزرگسالان هم در دوره سرمربیگری مرحوم (اسم کوچک) امیدوار همراه با تیم گروه ملی اهواز توانستیم به مقام قهرمانی باشگاه‌های استان خوزستان دست پیدا کنیم.

داورای در فوتبال و بعد از آن فوتسال را از کی آغاز کردید؟

از سال ۱۳۷۹ با شرکت در کلاس‌های داورای، شروع به قضاوت در فوتبال بعد از آن فوتسال و مسابقاتی که در اهواز و سطح استان برگزار می‌شد، قضاوت کردم. در مقطعی هم فوتبال و فوتسال را قضاوت می‌کردم، پس از استخدام شرکت ملی نفت، فعالیت در داورای کمتر شد اما قطع نشد و همچنان ادامه دارد.

اولین تجربه داورای تان در زمین فوتبال مربوط به چه زمانی است؟

اولین تجربه داورای ام مربوط می‌شود به سال ۱۳۸۱ و انجام بازی دوستانه بین کارکنان شرکت ملی حفاری با تیمی از کرمانشاه که در آن به عنوان داور وسط سوت زدم. این تجربه برای من لذت بخش بود و حس و حال خوبی به من دست داد، چون خودم بازیکن بودم و در دهه‌های مختلف سنی بازی کرده بودم و نوع فشارهایی را که بازیکنان به داورای آورند، حس کرده بودم، اما استرس خاصی نداشتم.

داورای در فوتسال را در چه سالی به طور جدی شروع کردید؟

در سال ۱۳۸۸ اولین بازی در رشته فوتسال بین تیم‌های ملی حفاری و بانک صادرات استان خوزستان را قضاوت کردم.

در سال‌های داورای تان با چالش‌های هم مواجه بوده‌اید؟ بله، سال ۱۳۸۸ در رشته فوتبال در لیگ بزرگسالان خوزستان، کمک داور بازی بودم که به خاطر اعتراض‌هایی که تیم میهمان داشت، بازی متوقف و البته در نهایت ختم نه خیر شد. قضاوت در فوتسال به خاطر درگیری‌های نزدیک و قوانین خاص، سخت‌تر از داورای فوتبال است. در فوتسال نیز، داور مسابقات تیم‌های کارکنان ملی حفاری بودم؛ در مسابقات بازیکنانی حضور داشتند که در تیم‌های لیگ برتر فوتسال هم بازی می‌کردند. به خاطر دارم در یکی از بازی‌ها، به یکی از بازیکنان ملی حفاری کارت قرمز نشان

گفت و گو با همکار مناطق نفت‌خیز جنوب و داور فوتبال و فوتسال؛

قضاوت در فوتسال سخت‌تر از فوتبال است

حسین آزادی | علی سعدی یکی از کارمندان شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب است که در بخش امور استخدام این شرکت فعالیت می‌کند. او علاوه بر فعالیت اداری خود در این شرکت از جمله داوران رشته‌های فوتبال و فوتسال استان خوزستان نیز به شمار می‌رود و تا امروز در مسابقات مختلفی به عنوان داور حضور داشته است. در گفت و گو با این همکار نفتی از تجربیات خود به عنوان یک داور سخن گفت.

نایب قهرمانی شرکت ملی نفت در مسابقات فوتسال کارکنان دولت

ابراهیم شایسته نیز به عنوان سرپرست و علی حمیدی به عنوان سرمربی این تیم را همراهی کردند.

فضای پیشرفت برای فوتسال در صنعت نفت

وی درباره فعالیت‌های خود در حوزه ورزش توضیح داد: در حال حاضر مربی پیشکسوتان جانبازان و کارکنان پژوهشگاه صنعت نفت در رشته فوتسال هستم و با توجه به برگزاری مسابقات و کلاس‌هایی که در این رشته برگزار می‌شود، معتقدم که می‌توانم جای بیشتری برای توسعه این مسابقات داشته باشم.

دوست محمدی افزود: زمانی که در شرکت ملی نفت حضور داشتم نیز به عنوان دبیر کمیته فوتبال و ورزش‌های همگانی این شرکت فعالیت می‌کردم و بعد از انتقال به پژوهشگاه صنعت نفت، هم به عنوان مربی فوتسال و هم به عنوان دبیر کمیته فوتبال و فوتسال جانبازان کارکنان و پیشکسوتان فعالیت می‌کنم.

وی در پایان گفت: در رده‌های سنی نوجوانان، جوانان و امید، در باشگاه تهرانسر تیم‌های فوتبال و فوتسال تشکیل شده است که بسیار امیدوارکننده است. البته به دنبال این هستیم که یک مدرسه فوتبال دایر شود تا علاقه‌مندان به این رشته بتوانند آموزش‌های لازم را فراگیرند.

خوشبختانه پژوهشگاه، امکانات لازم را برای ایجاد چنین مدرسه‌ای دارد؛ اما با توجه به کیفیت خوب زمین و اجاره آن به تیم‌های حرفه‌ای فوتبال، سانس کمی برای دایر کردن مدرسه فوتبال داریم؛ البته پیش از این نیز در یک دوره دو ماهه، مقطع سنی ۶ سال کلاس فوتبال برگزار کردیم که با شروع سرما، ادامه این کلاس‌ها به زمان دیگری موکول شد.

تیم فوتسال کارکنان وزارت نفت موفق شد عنوان نایب قهرمانی این دوره از مسابقات را به خود اختصاص دهد. محمد دوست محمدی، مربی پیشکسوتان جانبازان و کارکنان پژوهشگاه صنعت نفت و کارشناس ارشد منابع دیجیتال مدیریت دانش که در تیم فوتسال کارکنان شرکت ملی نفت بازی کرده است، درباره برگزاری مسابقات فوتسال کارکنان دولت گفت: مسابقات فوتسال کارکنان دولت به میزبانی نهاد ریاست جمهوری برگزار شد و در این دوره ۱۶ تیم از کارکنان دولت از نهادهای مختلف حضور داشتند که در چهار گروه ۴ تیمی به مصاف هم رفتند. وی با اشاره به تیم‌های حاضر در این مسابقات بیان کرد: در این مسابقات تیم‌های شرکت ملی نفت، استانداری تهران، سازمان اموال تملیکی، سازمان تعزیرات حکومتی، وزارت میراث فرهنگی، سازمان مبارزه با قاچاق کالا، همچنین بیمه مرکزی، وزارت جهاد کشاورزی، سازمان ملی استاندارد، وزارت دادگستری، قوه قضائیه، وزارت نیرو، وزارت کشور، وزارت دارایی و ریاست جمهوری و فرمانداری تهران حضور داشتند. دوست محمدی تاکید کرد: فینال این مسابقات بین دو تیم استاندارد و تیم شرکت ملی نفت برگزار شد که در نهایت شرکت ملی نفت با نتیجه یک بر صفر این بازی را باخت و در رده دوم این دوره از مسابقات قرار گرفت. این بازی‌ها از هفته اول مهرماه به مناسبت هفته دولت برگزار شد. در پایان این دوره از مسابقات من نیز به عنوان آقای گل با ۹ گل زده انتخاب شدم.

محمد دوست محمدی، مصطفی متولی، سید محمد مهدی موحد، محمد عبدالله زاده، رضا کنار کوهی، فرزاد قلی زاده، علی رضایی، محمد صمدی، حسین بالاخانیان و محمد گودرزی اعضای تیم فوتسال شرکت ملی نفت در این مسابقه بودند.

برگزاری اختتامیه آمادگی جسمانی شرکت بهره‌برداری نفت و گاز شرق

اختتامیه مسابقات آمادگی جسمانی کارکنان حراست شرکت بهره‌برداری نفت و گاز شرق برگزار شد. این مسابقات در سه رده سنی ۲۰ تا ۴۰ سال، ۴۰ تا ۵۰ سال و بالاتر برگزار و ابراهیم هلالی، حمید ترابی، علی پهلوسای در رده سنی ۲۰ تا ۴۰ سال، محمدپرگر، علی محمد رحمت، مجتبی حیدری صادق و حسین شاهسون، محمدرضا خیرآبادی و سعید سپار به ترتیب موفق به کسب عناوین اول تا سوم شدند.

قهرمانی مناطق نفت‌خیز جنوب در لیگ برتر تنیس روی میز

تیم تنیس روی میز مناطق نفت‌خیز جنوب- گچساران با غلبه بر هیات تنیس روی میز تبریز برای دومین سال پیاپی قهرمان لیگ برتر جوانان و نوجوانان شد. این مسابقات که با حضور ۱۹ تیم باشگاهی و در ۶ گروه برگزار شد، پس از انجام مرحله گروهی، دو تیم برتر هر گروه‌های ۶ گانه به مرحله حذفی راه یافتند. در مرحله حذفی نفت گچساران با پیروزی مقابل مناطق نفت‌خیز جنوب- اهواز و برد مقابل تیم آتیه اهواز به فینال راه پیدا کرد و اولین فینالیست لقب گرفت. در دیگر سمت جدول، تیم تبریز (الف) با پیروزی مقابل تیم مهر و ماه هشت بهشت اصفهان و برد مقابل تیم بعثت شیراز دیگر فینالیست این مسابقات شد.

جنوب- گچساران مدافع عنوان قهرمانی که از بازیکنان ملی پوش رده‌های سنی نوجوانان و جوانان ایران در ترکیب خود بهره گرفته بود، توانست قاطعانه با حساب ۳ بر صفر از سد تیم هیات تنیس روی میز تبریز (الف) بگذرد و برای دومین سال پیاپی عنوان قهرمانی را تصاحب کند. تیم‌های بعثت شیراز و آتیه اهواز نیز به مقام سوم مشترک دست پیدا کردند.

پایان هفته اول لیگ وزنه‌برداری خوزستان با قهرمانی نفت مسجد سلیمان

تیم نفت مسجد سلیمان در پایان هفته اول لیگ وزنه‌برداری خوزستان در مکان نخست قرار گرفت. هفته اول این رقابت‌ها با حضور ۴۴ ورزشکار در قالب پنج تیم در سالن شهدای وزنه‌برداری خوزستان در اهواز برگزار شد. در پایان هفته نخست، نفت مسجد سلیمان با ۷۷۹ امتیاز اول شد. نفت اهواز با ۷۶۹ امتیاز دوم شد و نفت امیدیه با ۶۲۴ امتیاز در رده سوم قرار گرفت. همچنین تیم‌های نفت گچساران با ۳۴۶ امتیاز و هیات اهواز با ۷۱ امتیاز به ترتیب چهارم و پنجم شدند.

ادامه درخشش نفت آبادان در لیگ برتر بسکتبال

تیم پالایش نفت آبادان در هفته پنجم لیگ برتر بسکتبال مردان برابر نماینده شیراز به برتری رسید. این تیم در دیداری خانگی برابر لیموندیس شیراز با نتیجه ۷۹ و ۷۵ به برتری رسید. تیم پالایش نفت آبادان پیش از این نیز در چهار هفته ابتدایی لیگ برتر موفق به شکست حریفان شده بود. هدایت آبادانی‌ها این فصل به عهده حماد سامری است.

موفقیت وزنه‌بردار ملی حفاری در مسابقات جهانی مکزیک

ایلیا صالحی پور، نماینده خوزستانی و عضو باشگاه فرهنگی ورزشی- شرکت ملی حفاری ایران، در دسته ۸۱ کیلوگرم موفق به کسب عنوان ششم مسابقات قهرمانی جوانان جهان کشور در مکزیک شد. وی با بالای سر بردن وزنه ۱۴۸ کیلوگرمی در حرکت یک ضرب، ۱۸۲ دوضرب و ۳۳۱ کیلوگرم مجموع، هر سه رکورد را به نام خود ثبت کرد.

دختران ملی حفاری در هفته چهارم سوپرلیگ فوتسال به تساوی رسیدند

تیم فوتسال زنان ملی حفاری در هفته چهارم سوپرلیگ فوتسال زنان به تساوی رسید. این تیم در یکی از مهم‌ترین بازی‌های خود در یک بازی خارج از خانه برابر سایپا با حساب ۴ بر ۴ متوقف شد؛ اما دختران حفاری با ۱۰ امتیاز همچنان صدرنشین هستند. همچنین تیم پالایش نفت آبادان در دیداری خارج از خانه با نتیجه ۳ بر ۲ برابر ریز کو صفا داشت به برتری رسید. آبادانی‌ها در حال حاضر ۱۹ امتیازی هستند.